

www.burmeseclassic.com

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပွတ်တမ်း

သန်းဝင်းဂျိုင်

BURMESE CLASSIC

Design - YeThuAung (A9F)

www.burmeseclassic.com

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

ထုတ်ဝေသူ
ဒေါ်မိမိလှိုင် (မြ-၀၉၇၅၄)
အမှတ် (၁၂၉/၂)၊ မီးရန်လမ်း၊ သွယ် (၄)၊
ထုဝဏ္ဏ၊ ရန်ကင်းမြို့။

ပုံနှိပ်သူ
ဒေါ်မိမိလှိုင် (မြ-၀၃၉၈၉)
အမှတ် (၂၃)၊ ထပ်ရာပင်လမ်း၊
ထပ်န်းကျွန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့။

ဖြန့်ဖြူးရေး
မိုးကျော်စာပေ
အမှတ် (၃၈၅) (၃၈၇)၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်း
(ရွှေတုံသာလမ်းနှင့် ၂၉ လမ်းကြား)
ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကင်းမြို့။
ဖုန်း - ၀၉ ၇၃၀ ၂၉၅၉၁၊ ၀၉ ၇၃၂ ၄၅၂၅၇

အကြိမ် - ပထမအကြိမ်
ထုတ်ဝေသည့်လ - ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ
အုပ်ရေး - ၅၀၀
တန်ဖိုး - ၁၀၀၀ (ကျပ်)

သန်းဝင်းလှိုင်

၉၂၀

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မှတ်တမ်း/သန်းဝင်းလှိုင်၊ ရန်ကင်း
မိုးကျော်စာပေ၊ ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၁၃
၁၂၈-စာ၊ ၁၀ x ၁၈ စင်တီ
(၁) ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မှတ်တမ်း

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မှတ်တမ်း
သန်းဝင်းလှိုင် [Ⓟ]

နိဒါန်း

ယခုခေတ် လူသားတိုင်း ကြောက်ရွံ့မှုကိစ္စ/ ကောင်းလှသော ပထမကမ္ဘာစစ် (၁၉၁၄-၁၈)နှင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် (၁၉၃၉-၄၅)ကြီးနှစ် ခုကို သင်ခန်းစာယူကာ နျူကလီးယား လက်နက်များကို ကိုယ်စီကိုင်ထား သည့် နိုင်ငံကြီးများကိုကြည့်၍ တတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်လာမည်ကို စိုးရိမ် နေကြသည်။ မှန်၏။ ယခုအကြိမ် စစ်ကြီးဖြစ်လျှင် လူသားမျိုးနွယ်များ ကွယ်ပျောက်လုမတတ် ဖြစ်သွားနိုင်သည့် နျူကလီးယား စစ်ပွဲကြီး ဖြစ်လာ မည်မှာ မလွဲစကန်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ရှောင်လွှဲ နိုင်ရေးအတွက် ငြိမ်းချမ်းရေး တေးသံကို လူသားတိုင်းလိုပင် သီကျူးနေ ကြရပေသည်။

နိုင်ငံများက လက်ခံထားသည်မှာ စစ်၏အနိဗ္ဗာန်ရုံ အကြောင်းခံကို သိရှိနားလည်ထားလျှင် စစ်ကိုဟန့်တားနိုင်လိမ့်မည် ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ငွေကြေးမြောက်မြားစွာ အကုန်အကျခံကာ စစ်၏ခါးသီး သော ဆိုးကျိုးများကို လူသားတိုင်း သိရှိနားလည်ရေးအတွက် လှုံ့ဆော် စည်းရုံး ဆော်ဩလျက်ရှိသည်။

စစ်ဖြစ်သည့်အကြောင်းရင်းများကို မလေ့လာမီ 'စစ်'ဟူသော ဝေါဟာရ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဆန်းစစ်ကြည့်သင့်ပေသည်။ စစ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကား ကျယ်ဝန်းလှ၏။ ကမ္ဘာဦးတည်စမှ ယနေ့တိုင်အောင် စစ်ဘေးဒဏ်ကို ကြုံရဆဲဖြစ်သည်။ နောင်တွင်လည်း ကမ္ဘာတည်သရွေ့ စစ်ဘေး၊ စစ်ဒဏ်ကို လူသားတို့ ကြုံရဦးမည်ကားမလွဲပေ။

ဟာတိကာ

-	နိဒါန်း	
၁။	အခန်း (၁) ဒုတိယကမ္ဘာစစ်နောက်ခံသမိုင်း	၁၅
၂။	အခန်း (၂) နာဇီပါတီနှင့် ဟစ်တလာ	၃၁
၃။	အခန်း (၃) နာဇီပါတီ	၃၉
၄။	အခန်း (၄) မူဆိုလီနီနှင့် ဟစ်တလာကို လက်တွဲခြင်း	၅၃
၅။	အခန်း (၅) အီတလီ၏ ကျူးကျော်မှု	၆၁
၆။	အခန်း (၆) ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး စတင်လောင်ကျွမ်း	၇၅
၇။	အခန်း (၇) အလာမိန်းတိုက်ပွဲ	၉၅
၈။	အခန်း (၈) ဟစ်တလာ၏ နောက်ဆုံးနေ့	၁၁၁

ခါးခါးအိပ္ပာယ်

စစ်ပါရဂူကြီးများက စစ်ကို အိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့်ဆိုကြလေသည်။ လူအများနားလည်ကြသည်မှာ စစ်ဟူသည် လက်နက်စွဲကိုင်၍ တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ တိုက်ခိုက်ခြင်းဟူ၍ ဖြစ်သည်။ အဘိဓာန်ကျမ်းများ၌ ဘိုင်းပြည် အချင်းချင်း လက်နက်အားကိုးဖြင့် တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ ပဋိပက္ခဖြစ်ခြင်းဟူ၍ ဖွင့်ဆိုထားပေသည်။ အမှန်စင်စစ် စစ်၏ အိပ္ပာယ်မှာ ကျယ်ဝန်းလှပေသည်။ စစ်ပါရဂူကြီးများ၏ အဆိုကို အားလုံးခြံ၍ ကောက်နုတ်ချက်ချမည်ဆိုပါက စစ်ဟူသည် အောက်ပါအချက်များနှင့် ပြည့်စုံရမည်ဖြစ်ပေသည်။

- (က) နိုင်ငံရေး ရည်ရွယ်ချက်အပေါ်၌ အခြေပြုသော ပဋိပက္ခမျိုးဖြစ်ခြင်း
- (ခ) အဓမ္မအင်အား၊ စစ်လက်နက် အင်အားကို အသုံးချကာ တိုက်ခိုက်ကြသော ရန်ဘက်အုပ်စု၊ သို့မဟုတ် ရန်ဘက်နိုင်ငံများဖြစ်ခြင်း။
- (ဂ) အရွယ်ပမာအားဖြင့်လည်း အများက နိုင်ငံရေးအုပ်စု တစ်ခုဟု သတ်မှတ်နိုင်လောက်သည့် အုပ်စု သို့မဟုတ် နိုင်ငံများ၊ နိုင်ငံစုများ ရန်ဖက်များအဖြစ် ပါဝင်ကြခြင်း။
- (ဃ) ထိုပဋိပက္ခသည် အချိန်အားဖြင့် အတန်ကြာကြာ ဆက်လက်ဖြစ်ခြင်း
- (င) တိုက်ခိုက်သည့် ရည်ရွယ်ချက်အနေဖြင့်လည်း တစ်ဖက်ရန်သူအုပ်စုအား အပြီးသတ်၌ ၎င်းရန်ဖြစ်ခြင်းဟူ၍ ဖြစ်သည်။

တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီးမော်စီတုန်းကမူ -

စစ်ဆိုသည်မှာ ပုဂ္ဂလိကပိုင် ဥစ္စာဓနများနှင့် လူတန်းစားများ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အချိန်ကတည်းက ဖြစ်ပွားလာခဲ့သည်။ စစ်ဆိုသည်မှာ လူတန်းစားအချင်းချင်း၊ အမျိုးသားအချင်းချင်း၊ နိုင်ငံအချင်းချင်း၊ နိုင်ငံရေးအုပ်စုအချင်းချင်း ဖြစ်ပွားကြသည့် ပဋိပက္ခများ အဆင့်တစ်ခုခုအထိ တိုးပွားလာသောအခါ ဖြေရှင်းသည့် အမြင့်ဆုံးတိုက်ပွဲသဏ္ဍန်ဖြစ်သည် ဟူ၍ သူ၏

“တရုတ်တော်လှန်ရေးပြဿနာများ” (၁၉၃၆-၁၂) အတွဲ ၁ ၌ ရေးသားထားလေသည်။

ဥက္ကဋ္ဌကြီးမော်။

ထို့အပြင် ရေရှည်စစ် (၁၉၃၈-၅)အတွဲ ၂ ၌ “စစ်ဆိုတာ နိုင်ငံရေးရဲ့ အသက်ဖြစ်တယ်” ဒီ အဓိပ္ပာယ်အရဆိုရင် စစ်ဆိုတာ နိုင်ငံရေးပဲဖြစ်တယ်။ ကိုယ်၌က နိုင်ငံရေး အပြုအမူဖြစ်တယ်။ ရှေးခေတ်ကစပြီး နိုင်ငံရေး သဘော မပါတဲ့ စစ်ပွဲဆိုလို့ မရှိပူးဘူး။

ဒါပေမယ့်၊ စစ်မှာ ကိုယ်ပိုင် ထူးခြားချက် ရှိတယ်။ ဒီ အဓိပ္ပာယ်အရဆိုရင် စစ်ဟာ ယေဘုယျ နိုင်ငံရေးမဟုတ်ဘူး စစ်ဆိုတာ နိုင်ငံရေးကို ထူးခြားတဲ့နည်းနဲ့ ဆက်လက်လုပ်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ နိုင်ငံရေးဟာ အဆင့်တစ်ခုခုအထိ တိုးပွားလာပြီး မူလနည်းနဲ့ ရှေ့ကို တိုးမသွားနိုင်တဲ့အခါ၊ နိုင်ငံရေးလမ်းပေါ်က အတားအဆီးတွေကို ဖယ်ရှားပစ်ဖို့အတွက် စစ်ဖြစ်ရတော့တယ်။ ... အတားအဆီး၏ တွေကို ဖယ်ရှားပစ်ပြီး၊ နိုင်ငံရေး ရည်ရွယ်ချက် အထမြောက်တာနဲ့ စစ်လည်း အဆုံးသတ်သွားလိမ့်

မယ်။ ဒါပေမယ့် အတားအဆီးတွေကို ကုန်စင်အောင် ဖယ်ရှားမပစ်ရသေးရင်တော့၊ ရည်ရွယ်ချက် အထမြောက်တဲ့အထိ စစ်ကို သက်လက်ဆင်နွှဲနေ

ရဦးမှာပဲ။ ... ဒါကြောင့် နိုင်ငံရေးဟာ သွေးမထွက်တဲ့စစ် ဖြစ်တယ်။ စစ်ဟာ သွေးထွက်တဲ့ နိုင်ငံရေးဖြစ်တယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။

သမိုင်းတစ်လျှောက်က စစ်ပွဲတွေကို နှစ်မျိုးနှစ်စားခွဲခြားနိုင်တယ်။ တစ်မျိုးကတရားတဲ့စစ်ပွဲ၊ နောက်တစ်မျိုးက မတရားတဲ့စစ်ပွဲဖြစ်တယ်။ တို့တက်တဲ့ စစ်ပွဲမှန်သမျှဟာ တရားတဲ့စစ်ပွဲဖြစ်ပြီး၊ တိုးတက်မှုကို တားဆီးချောင့်ယှက်တဲ့ စစ်ပွဲမှန်သမျှဟာ မတရားတဲ့စစ်ပွဲဖြစ်တယ်။ ကျုပ်တို့ ကွန်မြူနစ်များဟာ တိုးတက်မှုကို တားဆီးချောင့်ယှက်တဲ့ မတရားတဲ့ စစ်ပွဲမှန်သမျှကို ဆန့်ကျင်တယ်။ ဒါပေမယ့် တိုးတက်တဲ့တရားတဲ့ စစ်ပွဲများကို တော့ မဆန့်ကျင်ဘူး။ တရားတဲ့ စစ်ပွဲတွေကို ကျုပ်တို့ကွန်မြူနစ်များက မဆန့်ကျင်ရုံမက၊ တက်တက်ကြွကြွတောင် ပါဝင်ဆင်နွှဲကြသေးတယ်။ မတရားတဲ့ စစ်ပွဲဆိုရင် ဥပမာ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး ဆိုပါတော့ စစ်တိုက်ကြတဲ့ နှစ်ဖက်စလုံးပဲ နယ်ချဲ့အင်အားစီးပွားအတွက် တိုက်ကြတာဖြစ်လို့၊ ဒီစစ်ကြီးကို တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ ကွန်မြူနစ်များက ပြတ်ပြတ်သားသား ဆန့်ကျင်ကြတယ်။ ဆန့်ကျင်တဲ့နည်းလမ်းကတော့ စစ်မဖြစ်ခင်မှာဆိုရင် စစ်မဖြစ်အောင် အင်တိုက်အားတိုက် တားဆီးတယ်။ စစ်ဖြစ်လာတဲ့ နေရာဆိုရင် တတ်နိုင်ရင် စစ်ကိုစစ်နဲ့ ဆန့်ကျင်တယ်။ မတရားတဲ့ စစ်ကိုတရားတဲ့စစ်နဲ့ ဆန့်ကျင်တယ်။

ကျုပ်တို့ဟာ စစ်ကို သုတ်သင်ပစ်လိုသူများ ဖြစ်ကြတယ်။ ကျုပ်တို့ စစ်ကိုမလိုလားပါဘူး။ ဒီပေမယ့် စစ်တိုက်တဲ့ နည်းနဲ့ သူစစ်ကို သုတ်သင်ပစ်နိုင်တယ်။ သေနတ်ကို မလိုလားရင် သေနတ်ကိုပဲ စွဲကိုင်ရမယ် 'ဟူ၍ ရေးသားထားလေသည်။ ဘင်ဂျမင်ဖလန်ကလင်က 'မဆိုးတဲ့ စစ်နဲ့ မကောင်းတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုတာ မရှိပါဘူး' ဟူ၍ ဆိုခဲ့သည်။

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်းချုပ် အသင်းကြီးက ဦးဆောင်ကျင်းပခဲ့သော 'စစ်ဖြစ်ပွားစေသော အကြောင်းရင်းများကို စူးစမ်းလေ့လာသည့် ကွန်ဖရင့်' ၁၉၂၅ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်အရ စစ်များဖြစ်ပွားသော အကြောင်းရင်းမှာ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် လူတို့၏ ဗီဇများကြောင့်ဖြစ်ကြောင်းကို အသေးစိတ်အချက်အလက် ၂၅၀ကျော်ဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။

ပါမောက္ခ ချားလ်ဟောဒ်ဂျစ်ကလည်း လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ မဟာဗျူဟာရေး စသည့်အကြောင်းရင်း (၂၁)ခုခန့်ကြောင့်သာ စစ်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်ဟူ၍ သူ၏ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဆက်ဆံရေး စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

'တော်နာ' (Tell. A. Tuan'er) ဆိုသူကမူ စီးပွားရေး၊ ထီးနန်းရေး၊ ဘာသာရေး၊ လူတို့၏ တွေးခေါ်မှုစသောအကြောင်းရင်း ၄၀ ကျော်တို့သည် စစ်ဖြစ်ပွားစေသည့် အဓိကအကြောင်းရင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်း၏ စစ်ဖြစ်ရသောအကြောင်းရင်း ဟူသော စာအုပ်၌ရေးသား ဖော်ပြထားလေသည်။

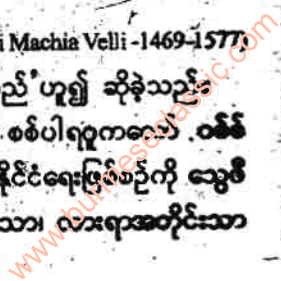
လောကဗျူဟာကျမ်း၌ စစ်ဖြစ်ရခြင်း အကြောင်းတရား (၁၃)ပါးကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်-

- (က) နယ်ခြားသွတ်မှတ်မှုကြောင့်၊
- (ခ) မြေအောက်မြေပေါ်ပစ္စည်းလိုချင်မှုကြောင့်၊
- (ဂ) ဆင်ကောင်း၊ မြင်းကောင်းလိုချင်မှုကြောင့်၊
- (ဃ) စစ်သုံးလက်နက် လိုချင်မှုကြောင့်၊
- (င) သမီးကညာလိုချင်မှုကြောင့်၊
- (စ) ကုန်းတိုက် ဥပါယ်ပြုမှုကြောင့်၊
- (ဆ) သစ္စာဖောက်ပြန်မှုကြောင့်၊
- (ဇ) စေပါးသော ရာဇသံစကားကို အနိမ့်အကျ မသိမှုကြောင့်၊
- (ဈ) မင်းအစိုးရတို့ တိုင်းပြည် မစောင့်ရှောက်မှုကြောင့်၊
- (ည) ဗိုလ်ပါ ရဲမတ်၊ သူရဲ၊ သူဆက်တို့မရှိ၊ နည်းပါးမှုကြောင့်၊
- (တ) ကုန်သည်တို့ လောဘကြီးမှုကြောင့်၊
- (ထ) ရန်ငြိုးဖွဲ့မှုကြောင့် ၊

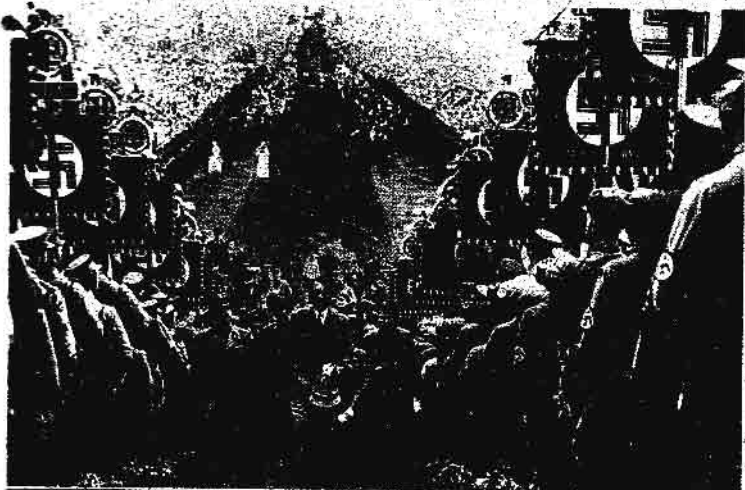
စသည်တို့ဖြစ်သည်။

မက်နီယာဗယ်လီ (Niccolodi Bernardo dei Machia Velli -1469-1577) ကမူ 'စစ်သည် နိုင်ငံရေးလိုအပ်ချက်အရဖြစ်သည်' ဟူ၍ ဆိုခဲ့သည်။

တစ်ဖန် ပရပ်ရှား စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနှင့် စစ်ပါရဂူကလေး ဝစ်စ် (Karl von Clausewitz-1780-1831) က 'စစ်သည် နိုင်ငံရေးဖြစ်ပွားမှုကို သွေဖီခြင်းအလျဉ်းမရှိ၊ နိုင်ငံရေးလမ်းကြောင်းအတိုင်းသာ၊ လားရာအတိုင်းသာ

စစ်သည်ဖြစ်ပွား၏။ စစ်ဆင်တိုက်ခိုက်မှု ဦးလမ်းသည် မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ကာမူ ရည်ရွယ်ချက်မှာကား နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ်အတွင်း၌သာ ဖြစ်သည် ဟူ၍ ယင်း၏ 'စစ်သေနာဂဗျူဟာ' (On Wars) စာအုပ်၌ ရေးသားထားလေသည်။

ယင်းတို့၏ အယူအဆ အသီးသီးကိုခြုံ၍ လေ့လာပါက စစ်ဖြစ်ရ သည့်အကြောင်းရင်းများကို အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။

အချို့ကမူ လူတို့၏ သန္ဓေဗီစိတ်ကြောင့် စစ်ဖြစ်ရသည်ဟုဆို၏။ ၎င်းတို့၏ တွေးခေါ်ပုံမှာ လူသတ္တဝါများသည် မွေးစကပင် တိုက်ခိုက်လို စိတ်ရှိကြ၏။ ရုန်းကန်လိုစိတ်၊ အစွမ်းပြလိုစိတ်ရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့် တိုင်း ပြည်နှင့် လူမျိုးချီ၍ ယင်းစိတ်ထားကို ထုတ်ဖော်သောအခါ စစ်များဖြစ်ကြ ရသည်ဟုဆို၏။

အချို့ကလည်း စစ်ဟူသည် လူတို့၏ မစ္စေရစိတ်ထားကြောင့် ဖြစ် သည်ဟု ဆိုကြသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် စစ်ဆိုသည်မှာ မကောင်းမှုဖြစ် သောကြောင့် မကောင်းသောသူများကသာ ကျူးလွန်ဆင်နွှဲတတ်ကြောင်း ဖော်ပြကြသည်။ ယင်းကို Movalistic Theory ခေါ်စိတ်မတည်တံ့သော သီရိ ဟုခေါ်ကြသည်။ ယင်းအဆိုသည်လည်း မှန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ အကြောင်း မှုစစ်ဖြစ်သည့် နိုင်ငံတိုင်းသည် မကောင်းမှုဟူသမျှကို တစ်ဖက်မှန်သူအပေါ် သို့သာ ပုံချတတ်၍ဖြစ်သည်။

အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များက စစ်ဖြစ်ရသည်မှာ လူတို့၏ ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်စိတ်များကြောင့်ဟု ယူဆကြသည်။ အစိုးရတိုင်းလိုပင် မိမိလူမျိုး၊ မိမိနိုင်ငံလုံခြုံရေးအတွက် စစ်အင်အား ခိုင်မာအောင် လက်နက်တပ်ဆင်ကြသည်။ စစ်ရေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားကြသည်။ ထိုအခါ သာမညကိစ္စရပ်ကလေးတစ်ခုကြောင့် ထစ်ကန်ဆိုလျှင် စစ်ဖြစ်ရတော့လေသည်။ ယင်းအဆိုမှာလည်း ရှာနှုန်းပြည့်မတ်ကျလှပေ။ အကြောင်းမူ ယခုအခါ နိုင်ငံတိုင်းလိုလို မိမိတို့၏ နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာငွေထဲမှ ရာခိုင်နှုန်းမြောက်မြားစွာကို နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေးအသုံးစရိတ်အတွက် ကျခံသုံးစွဲ၍ စစ်လက်နက်အပြိုင်အဆိုင် တပ်ဆင်လာသည်မှာ မှန်သော်လည်း၊ မိမိနိုင်ငံလုံခြုံရေးကို ထိပါးမည်ထက် တတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်လာ ည်ကို အကြောက်ပို၍ ဖြစ်သည်။

အချို့ကလည်း လူဦးရေများပြားလာပြီး အစာရေစာနှင့် နေစရာမလောက်ငှ၍ စစ်ဖြစ်ပွားရသည်ဟု ယူဆကြပြန်သည်။ ယင်းတို့က ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးသည်ပင်လျှင် ဟစ်တလာသည် ဂျာမနီနိုင်ငံ၏ ရိက္ခာပြဿနာကိုဖြေရှင်းရန် ပိုလန်နယ်ကို မျက်စောင်းထိုးရာမှ ဖြစ်ခဲ့သည်ဟုဆိုကြသည်။ တရုတ်ပြည်သည် လူဦးရေ အဆမတန်တိုးစက်များပြားလာသောကြောင့် ပြည်ပနိုင်ငံများကို နယ်ချဲ့ရန် စစ်ရေးတိုးချဲ့လာမှုကို ထောက်ပြကြသည်။ သို့သော် ဤအဆိုဟာလည်း တိကျသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

အချို့ကမူ စစ်ဖြစ်ရခြင်းသည် အမှားကို အမှန်ပြင်ဆင်ရန်အတွက်ဟု ဆိုကြသည်။ ယင်းတို့ သာဓကပြသည်ကား ဂျာမန်တို့သည် ဗာဆိုင်းစာချုပ်ကြီး၏ အမှားကိုပြင်ရန် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မီးကို မွှေးခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ဂျပန်တို့ စစ်ထဲဝင်လာခြင်းမှာလည်း အင်္ဂလိပ်နှင့် အမေရိကန်တို့က တစ်ဖက်သတ်စီးပွားရေး ပိတ်ဆို့ထားခြင်းကို လမ်းဖွင့်ရန်ဟူ၍ ထောက်ပြကြသည်။

ချားလ်ဒါဝင်၏ သီဝရီဖြစ်သော 'အတော်ဆုံးမှ အသက်ရှင်နေနိုင်ခြင်း' တစ်နည်း 'တော်သူနေ မတော်သူသေ' ဟူသော အချက်သည် စစ်ဖြစ်စေသော အကြောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်ဟု လက်ခံကြပြန်သည်။ လူသားနှင့် နွယ်များသည် ကမ္ဘာဦးအစမှစ၍ ရုန်းခွဲကန်ခွဲ တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသည်။ သက်ရှိသတ္တဝါများသည် ထိုအချိန်မှစ၍ သဘာဝဘေးဒဏ်များနှင့် သော်လည်းကောင်း၊ သက်ရှိအချင်းချင်း သော်လည်းကောင်း စစ်ဖြစ်ကြရာ ထိုက်တန်သောသူများက မျိုးဆက်တင်ကျန်ရစ်ခဲ့သည် ဆိုသည်။

သို့သော် ယခင်က သုံးစွဲခဲ့သော လက်နက်များသည် မြို့ကိုသာ ဖျက်နိုင်သော်လည်း ယခု တီထွင်ဆန်းသစ်ထားသော နျူကလီးယား ထက်နက်၊ ဓာတုဗေဒလက်နက်များ၊ ဇီဝလက်နက်များသည် ကမ္ဘာကိုပါ ဖျက်ဆီးနိုင်သည်ကို သတိပြုသင့်လေသည်။

ယခုအခါ အများစုတညီတညွတ်တည်း လက်ခံထားသည့် အယူ အဆတစ်ခုမှာ စစ်ဖြစ်ရသော အကြောင်းရင်းထဲမှတစ်ခုသည် မိမိနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားရေးသည် အဓိကဖြစ်သည်။ စီးပွားရေး နယ်မြေ ချဲ့ထွင်ရာမှ လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးဝါဒချင်း မတူ၍လည်းကောင်း၊ စီးပွားရေး ပြိုင်ဆိုင်ရာမှလည်းကောင်း စစ်ပွဲများ ဖြစ်လာခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ ဤကား 'ကမ္ဘာဦးမှစ၍ ယခုတိုင် ကြုံတွေ့နေရဆဲဖြစ်သည်။

သုမိုင်းဦး ဘုံမြေခေတ်၌ လူတို့သည် အစာရေစာ လူမှုအတွက်လည်း ကောင်း၊ ကျေးပိုင်၊ ကျွန်ပိုင်ခေတ်တွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၌ အသုံးချ ရန် ကျေးကျွန်တို့၏ လုပ်အားအတွက် လည်းကောင်း၊ မြေရှင်ပဒေသရာဇ် ခေတ်တွင် ရေမြေအရှင်ဖြစ်သော ပဒေသရာဇ်မင်းများသည် မိမိတို့၏ ရေမြေ ပိုင်နက် ချဲ့ထွင်ဆိမ်းပိုက်ရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ အရင်းရှင်ခေတ်တွင် မိမိတို့၏ စီးပွားရေးဈေးကွက် အပြိုင်အဆိုင် ချဲ့ထွင်မှုအတွက် လည်းကောင်း၊ စစ်ခင်းခဲ့ကြလေသည်။

စစ်သမိုင်းကို ပြန်၍ ဆန်းစစ်ပါက အမေရိကန် လွတ်မြောက်ရေး စစ်ပွဲ၏ အဓိကအကြောင်းရင်းသည် မိခင်အင်္ဂလန်ပြည်၏ စီးပွားရေး လွှမ်းမိုး မှုအောက်မှ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

စစ်ဖြစ်ရသောအကြောင်းရင်း တစ်ရပ်ကိုတော့ လေ့လာကြည့်ပါက နိုင်ငံများသည် မိမိတို့၏ အမျိုးသား အကျိုးစီးပွားရေး လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်တင်းကြသောအခါ အနနည်းဖြင့်မရသောအခါ အကြမ်းနည်းဖြစ်သော စစ်ရေးကိုသာ အသုံးပြုကြ၍ ဖြစ်သည်ဟု ယေဘုယျ သတ်မှတ်နိုင်လေ သည်။ အမျိုးသားအကျိုးစီးပွား ဆိုရာ၌ မိမိနိုင်ငံတော် အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲလိုမှု၊ နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လိုမှု စသည်တို့ကို ဆိုလိုသည်။ ဤလိုလားချက်များကို ဖြည့်တင်းရာ၌လည်း ကောင်း၊ ထိန်းသိမ်းရာ၌လည်းကောင်း၊ အခြားနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံက ဝင်ရောက်

နောင်ယုက်၍လော်လည်းကောင်း၊ အကျိုးစီးပွားချင်း ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင် ခဲ့ရလျှင်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေးနည်းဖြင့် ဖြေရှင်း၍ မရသောအခါ စစ်ရေး ဖြင့်သာ ဖြေရှင်းကြတော့သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး မော်စီတုန်း (၁၈၉၃-၁၉၇၆)က “စစ်ဆိုတာ နိုင်ငံရေးရဲ့ အသက် ဖြစ်တယ်” ဟူ၍ ပြောခဲ့သလို၊ ရုရှားခေါင်းဆောင်ကြီး လီနင်(၁၈၇၀- ၁၉၂၄)ကလည်း “စစ်ပွဲအားလုံးတို့သည် ယင်းတို့ကို ဖြစ်ပွားစေသော နိုင်ငံရေး စနစ်များနှင့် မကင်းကွာကြချေ” ဟူ၍ ပြောကြားခဲ့လေသည်။

မည်သို့ဆိုစေ... စစ်ဟူသည်မှာ သူ့အလိုအလျောက် ပေါ်ပေါက် လာသော အဖြစ်အပျက်မဟုတ်ချေ။ လူတို့ဖန်တီးပြုလုပ်၍သာ ပေါ်ပေါက် လာခဲ့ရသော အဖြစ်အပျက်သာဖြစ်လေသည်။

လူသားတို့သည် လူ့ဘဝ စတင်ခါစမှပင် အုပ်စုချင်း စစ်ခင်းလာ ခဲ့ကြသည်။ ထိုမှတစ်ဖန် လူမျိုးအချင်းချင်း၊ တိုင်းပြည်အချင်းချင်းစသည် ဖြင့် တစ်စတစ်စ ကျယ်ပြန့်လာခဲ့ရာ နောက်ဆုံးကမ္ဘာစစ်သို့ပင် တိုင်ခဲ့ လေသည်။ လူ့ဘောင်လောကကြီးသည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၅၅၀၀ အတွင်း စစ်ပွဲကြီး၊ ငယ် စုစုပေါင်း ၁၄၀၀၀ ကျော် ထိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ပွားခဲ့သော စစ်ပွဲများတွင်လည်း အမျိုးမျိုးရှိခဲ့သည်။ လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ ရေပြင်မြေပြင် နယ်နိမိတ်အပိုင်း အခြား ပိုင်ဆိုင်မှုပြဿနာ အစရှိသည်ဖြင့် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် စစ်ဖြစ်လာ ခဲ့ကြသည်။

မည်သည့်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပွားခဲ့သည် ဖြစ်စေ၊ စစ်ဟူသည် လူသားတို့အား ကောင်းကျိုးပေးခြင်းမရှိဘဲ ဆိုးမွေကိုသာ ထားရစ်ခဲ့လေ သည်။ စစ်ကြောင့် လူသားတို့သည် (၁) သတ္တန္တရကပ် ဓားလှံသေနတ် စသော လက်နက်ကူးဖြင့် သေကြေပျက်စီးခြင်း၊ (၂) ရောဂန္တရကပ်ခေါ် ရောဂါအမျိုးမျိုးဖြင့် သေကြေပျက်စီးခြင်း၊ (၃) ဒုဗ္ဗိက္ခန္တရကပ်ခေါ် အစား အစာ ငတ်မွတ်ခြင်းအားဖြင့် သေကြေပျက်စီးခြင်းများ ဖြစ်ပွားခဲ့ရသည်။ ထို့ပြင် လူသားတို့၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာရတနာတို့ပါ ပျက်စီးဆုံးရှုံးရသည် သာမက တစ်စတစ်စတိုးတက်လျက်ရှိသော လူ့ဘောင်လောကကြီးကိုလည်း တန်ဖိုးမဲ့စေ ခဲ့သည်။

www.burmeseclassic.com

အခန်း(၁)

ဒုတိယကမ္ဘာစစ် နောက်ခံသမိုင်း

၂၀ ရာစု ပထမ နှစ်ငါးဆယ်အတွင်း ပြိုင်စံကင်းသော ပျက်စီး ပြုန်းတီးမှုအထိဖြင့် ကမ္ဘာစစ်ကြီးနှစ်ခု ဖြစ်ပွားခဲ့လေသည်။

၁၉၁၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၈ရက်မှ ၁၉၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက် အထိ ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပထမကမ္ဘာစစ်ပွဲတွင် လူဦးရေသန်းပေါင်း ၁၀၀၀ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံပေါင်း ၃၆နိုင်ငံမှ လူပေါင်းသန်း ၇၀ ပါဝင်ဆင်နွှဲ တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး လူသန်းပေါင်း ၂၃၀ ကျော် သေကြေပျက်စီးခဲ့ရသည်။ လူပေါင်းသန်း ၂၀၀ မှာ ဒဏ်ရာ အနာတရ ရရှိခဲ့ကြသည်။

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်တွင်မူ လူဦးရေ သန်းပေါင်း ၁၇၀၀ တို့ ပါဝင်သည့် နိုင်ငံပေါင်း (၆၁) နိုင်ငံမှ လူသားပေါင်း ၁၁၀ ပါဝင် ဆင်နွှဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး လူသန်း ပေါင်း ၅၀ ကျော် သေကြေ၍ လူသန်းပေါင်း ၃၀၀ ခန့် ထိခိုက် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်သည် တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ နေရာအနှံ့အပြား သို့ ဂယက်ရိုက် ပျံနှံ့သွားသော တာကယုံကမ္ဘာစစ်ဖြစ်သည်ဟု ဆို လေသည်။ ၁၉၁၄ မှ ၁၉၁၈ အထိ ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပထမကမ္ဘာစစ်မှာ နိုင်ငံအများအပြား

ထိုင်းနိုင်ငံ၏ ဩဇာအား ဖြည့်စွက်ရန်

ပါဝင်သည့် စစ်ပွဲကြီးပင် ဖြစ်သော်လည်း ကမ္ဘာစစ်ဟူ၍ စင်စစ်ခေါ်နိုင်လောက်အောင် ကမ္ဘာတဝန်းရှိ နိုင်ငံတိုင်း၊ လူမျိုးတိုင်းကို ထိခိုက်ခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ ၁၉၃၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးမှာမူ ကမ္ဘာစစ်ဟူ၍ အမည်ဖော်နိုင်လောက်အောင် နိုင်ငံတကာသို့ ကူးစက်ပျံ့နှံ့သွားခဲ့လေသည်။

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်၏ စစ်မျက်နှာသည် ဆော်လမွန်ကျွန်းမှ စတာလင်ဂရက်အထိ လည်းကောင်း၊ အလာစကာ ပြည်နယ်မှလစ်ဗျားသဲကန္တာရအထိလည်းကောင်း ကျယ်ပြန့်စွာ တည်ရှိခဲ့သည်။ ကြည်း၊ ရေ၊ လေ တိုက်ပွဲများသည် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ တိုက်ကြီး (၆) တိုက်နှင့် သမုဒ္ဒရာ (၇) စင်းတို့၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး စတင်ဖြစ်ပွားသည့် နေ့ကို နာဇီဂျာမနီက ပိုလန်နိုင်ငံကို ၁၉၃၆ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ပြီးနောက်၊ ၂ ရက်အကြာတွင် ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်တို့က ဂျာမနီနိုင်ငံအား စတင်ကြေညာခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာ ၃ရက်နေ့ကို စစ်ကြီးစတင်ဖြစ်ပွားရာနေ့ဟု သမိုင်းဆရာတို့က မှတ်ယူကြသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ဖြစ်ပွားရသည့် အကြောင်းရင်းမှာ (၁) အရင်းရှင်နှိုင်းစားအရင်းရှင်၊ ပဋိပက္ခဖြစ်ခြင်း၊ (၂) စဟာဗျူဟာ စစ်ဆင်ရမှုများ

www.burmeseclassic.com

အပြိုင်ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ (၃) စစ်လှက်နက်များ အပြိုင်အဆိုင် တပ်ဆင်ခြင်းနှင့် (၄) ဖတ်ဆစ်တို့၏ ကျူးကျော်မှုတို့အကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အကြောင်းကို ရေးသားရာ၌ ဂျာမနီ အာဏာရှင် တစ်ယောက်၏အကြောင်းကို ထည့်မရေးစာ ပြည့်စုံမည်မဟုတ်ချေ။ ဂျာမနီ အာဏာရှင် ဟစ်တလာ ဟစ်တလာကို သြစတြီးယားပြည်နှင့် ဆာဗေးရီးယားပြည် နယ်စပ်ရှိ အင်းမြစ်ပေါ်ရှိ ဘရော့နောမြို့ကလေး၌ ၁၈၈၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့ ညနေ ၆ နာရီ မိနစ် ၃၀ တွင်ဖွားမြင် ခဲ့သည်။ ဟစ်တလာ၏ နှစ်ဖက် မိဘများမှာ သြစတြီးယား ဗီယင်ရာမြို့၏ အနောက်မြောက်ဘက် မိုင် ၅၀ မှ ကွာဝေးသော ဝါးဗီယာ တဲလ်မြို့ကလေးမှ အသက် အန္တရာယ်များ ဖြစ်ကြသည်။

သူတို့၏ မိသားစုမှာမည်မှာ မူလက ဟိုက်ဒလာ (Hidler) ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ နောင်နှစ်ပေါင်းအတန်ကြာမှ ဟစ်တလာ (Hitler) ဟူ၍ ပြောင်းလဲခေါ်ဝေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာ၏ အဘိုးဖြစ်သူ ဂျိုဟန်းဂျော့ ဟိုက်ဒလာမှာ မည်သည့်အခါမှ တစ်နေရာတွင် အတည်စာကျနေသည်ဟူ၍ မရှိ။ ကျွန်းကုန်သည်တစ်ယောက်အဖြစ် လှည့်လည်သွားလာ နေထိုင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ထိုသို့ခြေသလုံးအိမ်တိုင် လှည့်လည်သွားလာ၍ ရောက်ရာအရပ်တွင် ဖြစ်သလို လုပ်ကိုင်စားသောက်နေရာမှ ၁၈၄၂ ခုနှစ် မေလတွင် စလမ်းအမည်ရှိ ရွာကလေး တစ်ရွာတွင် မာရီယာအန်နာ ဆိုသူ လယ်သူတစ်ယောက်နှင့်

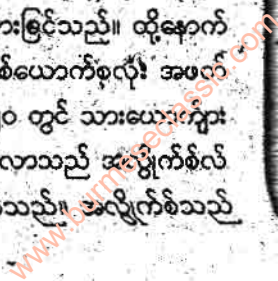
www.burmeseclassic.com

အကြောင်းပါခဲ့သည်။ မာရီယာအန်နာသည် အပျိုမဟုတ်ပေ။ ထိုအချိန်မှတိုင်
 မီ လွန်ခဲ့သည့်ငါးနှစ်ခန့်က သူလင်ကောင်မပေါ်ဘဲ ကလေးတစ်ယောက်
 တိတ်တိတ်ပုန်းရခဲ့ဖူး၏။ ဂျော့ဟိုက်ဒလာသည် မာရီယာအန်နာနှင့် လက်
 ထပ်ပြီးအနောက် အဆိုပါ ဒူးမနာသားလေး အလျှိုက်ကို မိမိ၏ အမွေစား
 အမွေခံသားအဖြစ် တရားဝင်အသိအမှတ် ပြုခဲ့ရ၏။ ဖအေမပေါ်ဘဲ တိတ်
 တိတ်ပုန်းမွေးလာခဲ့ရသော အလျှိုက်စံအား နောင်အခါ၌ အဖျာမနီ နိုင်ငံ
 တော်၏ အဓိပတိ၊ ဖက်ဆစ်အာဏာရှင်ကြီး ဖာစ်တလာ၏ ဖခင်ပေတည်း။

အလျှိုက်ဟစ်တလာသည် အသက် ၁၃ နှစ်သားအရွယ်တွင် သူဦး
 လေး၏ နေအိမ်မှ ထွက်လာခဲ့၍ ဗီယင်နာမြို့တွင် ဖိနပ်ချုပ်သမားထံ ဖိနပ်
 ချုပ်ပညာသင်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ထိုအလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးဝမ်း
 ကျောင်းမပြုတော့ဘဲ အသက် ၁၅ နှစ်တွင် အကောက်ဌာန၌ ဝင်ရောက်
 လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

အလျှိုက်ဟစ်တလာသည် ၁၈၆၄ ခုနှစ်တွင် အန်နာဂလာပ်ဆိုသူ
 နှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် အိမ်ထောင်ရေးအဆင်မပြေသဖြင့် နှစ်ဦး
 သဘောတူ ကွာရှင်းပြတ်စဲလိုက်သည်။ အလျှိုက်ဟစ်သည် ပထမ မယားကြီး
 ကွယ်လွန်ပြီး နောက်တစ်လအကြာတွင် ဖရန်စစ္စကာမက်ဇက်ဘာဂျာဆိုသူ
 နောက်အိမ်ထောင်ပြုခဲ့သည်။ အဆိုပါ ဇနီးသည်သည် သမီးကလေးမွေးပြီး၊
 တစ်နှစ်မျှမကြာမီ အဆုတ်ရောဂါဖြင့် သေဆုံးသွားခဲ့ပြန်သည်။ ဒုတိယ
 ဇနီး သေဆုံးပြီး ၆ လခန့်အကြာတွင် တတိယအိမ်ထောင်ပြုခဲ့ပြန်သည်။
 သူ၏ တတိယအိမ်ထောင်မှာ ကလာရာပေါလ်ဇလ်ဆိုသူဖြစ်သည်။ အလျှိုက်ဟစ်
 နှင့် ကလာရာတို့သည် ၁၈၈၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၇ ရက်နေ့တွင် လက်ထပ်
 ခဲ့သည်။ ကလာရာသည် အလျှိုက်နှင့် လက်ထပ်ချိန်က အသက် ၂၃ နှစ်
 သာရှိသေးသည်။ လက်ထပ်ခြင်း ၅ လအကြာ မေလ ၁၇ ရက်နေ့တွင်
 ပထမဆုံး ဂတ်စ်တပ်ဆိုသူ သားယောက်ျားလေး ဖွားမြင်သည်။ ထို့နောက်
 တစ်ဖန် အိုင်ဒါဆိုသူ မွေးခဲ့ပြန်သည်။ သို့သော် နှစ်ယောက်စုလုံး အဖတ်
 မတင်ဘဲ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် ၁၈၈၉၊ ဧပြီလ ၂၀ တွင် သားယောက်ျား
 လေးတစ်ယောက် မွေးခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဟစ်တလာသည် အလျှိုက်ဟစ်လ်
 တတိယဇနီးမှ မွေးသော တတိယမြောက်သားဖြစ်သည်။ အလျှိုက်ဟစ်သည်

အဒေါ့ဖ်ဟစ်တလာအပြင် နောက်ထပ် သားတစ်ယောက်နှင့် သမီးတစ်ယောက် ထပ်မံရခဲ့သေးသည်။ သို့သော် ဟစ်တလာ၏ ညီအစ်မများမှာ ၆ နှစ်သားအရွယ်တွင် သေဆုံးခဲ့ရာ ဟစ်တလာသည် အိမ်ထောင်တွင်း တစ်ယောက်ဆင်းဟူ၍ 'ပေါလာ' အမည်ရှိ ညီမတစ်ယောက်သာရှိသည်။

ဟစ်တလာသည် ငယ်စဉ်က သူ့ဖခင် ပြောင်းရွှေ့ရာသို့ တစ်မြို့ပြီး တစ်မြို့ လိုက်ပါနေထိုင်ခဲ့ရသည်။ သို့သော် သူ့ဖခင်က သူ့ကို ပညာထူးချွန်စေလိုသောဆန္ဒဖြင့် ရောက်ရာအရပ်တွင် ကျောင်းထားပေးခဲ့သည်။

ဖခင်သေဆုံးပြီးနောက်၊ နောက်တစ်နှစ် ၁၉၀၄ ခုနှစ်တွင် ဟစ်တလာသည် ရီးရဲလ်ကျောင်းတွင် ကျောင်းသား နန်းစာများကို ကောင်းစွာ မလိုက်နာနိုင်သဖြင့် ထိုကျောင်းမှ ထွက်ခွာပြီး စတီးယားကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့သင်ကြားခဲ့ရသည်။ သူသည် အထက်ပါစတီးယားကျောင်းတွင် ပညာသင်ခဲ့ပြီးနောက် ၁၆ နှစ် အရွယ်တွင် ကျောင်းမှထွက်ခဲ့သည်။

ADOLF HITLER

ဟစ်တလာသည် ငယ်စဉ်က ပန်းချီအနုပညာတွင် ဝါသနာထုံခဲ့သည်။ ပန်းချီဆရာအဖြစ် အသက်မွေးမည်ဟူ၍လည်း စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့သည်။ ယင်းနောက် ဗီယင်နာမြို့သို့ သွားရောက်၍ အနုပညာသိပ္ပံကျောင်းကြီးသို့ ကျောင်းဝင်ခွင့် လျှောက်ထားကာ လက်တွေ့အစမ်းစာမေးပွဲ ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရာ အရည်အချင်း ညံ့သေးသည် အစမ်းရေးဆွဲသော ပုံများမှာလည်း ကျေနပ်ဖွယ်ရာမရှိ

ဟူသော မှတ်ချက်ဖြင့် ပယ်ချခြင်းခံလိုက်သည်။ သို့သော် ခေါင်းမာလှသော ဟစ်တလာသည် သူ့အကြံကို လက်မလျှော့သေးဘဲ ဇွန်ပဲကြီးရွာဖြင့် ထပ်မံကြိုးစားဖြစ်သည်။ သူ၏ ဇွန်ပဲ မည်မျှကြီးသနည်းဆိုသော် ထိုအခိုက်အကန့်တွင် လင်ဒဲမြို့မှ သူ့ခင်ကြီး ကင်ဆာရောဂါဖြင့် သေသည်အထိ ဖြစ်နေသည်ကိုပင် ပြန်မကြည့်နိုင်ဘဲ လျစ်လျူထားခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး

၁၉၀၇ ဒီဇင်ဘာ ၂၁ ရက်နေ့တွင် အဆိုပါ ကင်ဆာရောဂါဖြင့် မိခင်ကြီး ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်တော့မှသာ လင့်ဖ်မြို့သို့ ပြန်ခဲ့သည်။ သို့ သော် ကြာကြာမနေ။ မိခင်ကြီး၏ ဈာပနကိုစွဲပြီးသည်နှင့် ဗီယင်နာမြို့သို့ ၁၉၀၈ ဖေဖော်ဝါရီလထဲတွင် ပြန်လာခဲ့သည်။

ဟစ်တလာ၏မိခင်ကလာရာ

သူသည်ဗီယင်နာမြို့တွင် ဖြစ်သလို နေထိုင်စားသောက်ရင်း အနုပညာ သိပ္ပံကျောင်း ကြီးတွင် အနုပညာကျောင်းသားတစ်ယောက် အဖြစ် နေခွင့်ရအောင် နောက်တစ်ပတ် ကျောင်း ဝင်ခွင့်ခေါ်မည့်ရက်ကို လက်ချိုး၍ စောင့် နေခဲ့ သည်။ သို့သော် အနုပညာသိပ္ပံကျောင်းကြီးတွင် အနုပညာကျောင်းသားတစ်ယောက်အဖြစ် သင် ကြားရန် အားခဲထားသော ဟစ်တလာ၏ မျှော် လင့်ချက်သည် ပြိုကျခဲ့ရပြန်သည်။ ကျောင်းအုပ် ချုပ်ရေးအဖွဲ့က ဟစ်တလာ အား ကျောင်းဝင်ခွင့်

စာမေးပွဲကိုပင် ဝင်ရောက်ဖြေဆိုခွင့်မပြုတော့ဘဲ သူ့လျှောက်လွှာကို တစ်ခါ တည်း ပယ်ချလိုက်လေသည်။

၁၉၀၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၁၃ ခုနှစ်အထိ ထိုစဉ်က ဗီယင်နာမြို့တွင် နေထိုင်ခဲ့ရသော အဖြစ်သည် သူ့အတွက် အဆိုးဝါးဆုံးသော အချိန်အခါ ဖြစ်သည်ဟူ၍ နောင်အခါတွင် ဟစ်တလာက ဤသို့ပြန်ပြောင်း ပြောဆိုခဲ့ သည်။

ဟစ်တလာလေးစဉ်က

လောကဓံတရား၏ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲမှုကို အလူး အလဲခံရသော ဤကမ္ဘာ့ရန်စစ်များအတွင်းမှာပင် ဟစ်တ လာ ၏ တွေးခေါ်မြော်မြင်မှုများနှင့် ရည်မှန်းချက်များကို သူ၏ 'ကျွန်ုပ်၏ကြီးပမ်းမှု' စာအုပ်၌ အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားခဲ့တော့သည်။

ဤ ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်၏ နေ့စဉ်စား ရေးသောက်ရေးအတွက် ပထမတွင် ပခုံးထမ်း အလုပ်ကြမ်းသမား တစ်ယောက်အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ထို့နောက်

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မှတ်တမ်းများ

အပေါ်စား ပန်းချီဆရာ တစ်ယောက် အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း ရှာဖွေလုပ်ကိုင် စားသောက်ခဲ့ရသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ခြေသလုံးအိမ်တိုင်လုပ်ကာ ခြေဦးတည်ရာ သွားလာ၍ အငတ်ငတ် အပြတ်ပြတ် နေခဲ့ရသည်။ ကျွန်ုပ်ပိုင်သမျှ ဆိုင်သမျှ အဖိုးတန် ပစ္စည်းများမှာလည်း ပေါင်နံရောင်းချခဲ့ရ၍ ဘာတစ်ခုမှ မကျန်တော့။ ကျွန်ုပ် ဝတ်ထားသော အဝတ်အစားမှာလည်း တစ်နေ့တခြား အရောင်အဆင်း ညစ်လာရုံမက အစုတ်စုတ် အပြတ်ပြတ် ဖြစ်လာခဲ့ရာ တစ်နေ့ထက် တစ်နေ့ ပို၍ ဆင်းရဲမွဲတေလာသော လက္ခဏာအသွင်အပြင်ကြောင့် ကျွန်ုပ်၏ဘဝမှာ လူ့အောက်တန်းလွှာ အဖြစ်သို့ ကျရောက်ခဲ့ရသည့် ဟူ၍ ရေးသားထားလေ သည်။

မှန်၏။ ထိုစဉ်က ဟစ်တလာဆင်းရဲပုံမှာ ကုန်းကောက်စရာ မရှိ အောင်ပင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ လမ်းဘေးပလက်ဖောင်းများပေါ်တွင် လည်းကောင်း၊ ပန်းခြံများတွင် လည်းကောင်း အိပ်ခဲ့ရ၍ ဆောင်းတွင်းတွင် ဗိုက်ဒလင်း ဘူတာရုံ၏ နောက်ဘက်တွင် ညအိပ်ရန်အတွက် အိပ်စင်ကလေးများ ငှားစား သူ တစ်ဦးထံ ရှိစုမဲ့စုဖြင့် ညစဉ်အိပ်စင်ငှား၍ အိပ်စက်ခဲ့ရသည်။ သို့နောက် ငွေရှင်၊ ကြေးရှင်ကြီးများက ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းထားသော ကုသိုလ်ဖြစ် ဟိုတယ်တစ်ခုသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့သည်။ သူသည် ၁၉၁၀မှ ၁၉၁၅ထိ ထိုဟိုတယ်၌ပင် နေထိုင်ခဲ့သည်။

www.burmeseclassic.com

ဤသို့ ကုသိုလ်ဖြစ် ဟိုတယ်တွင် နေထိုင်စဉ်အတွင်း ဟစ်တလာသည် သူနှင့်ဘဝတူ လူတစ်ယောက်နှင့် ရင်းနှီးခင်မင်လာခဲ့သည်။ ထိုသူမှာ ရိန်းနိုးလ်ဟန်းနစ်ဖြစ်သည်။ သူတို့နှစ်ယောက်သည် ငတ်ချည်တစ်ခါ၊ ပြိတ်ချည်တစ်လှည့် ဆင်းရဲစွာ နေထိုင်လာခဲ့ကြရာမှ ငွေဝင်လမ်းဖြောင့်မည့် နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေကြံဆကြသည်။ ထိုအကြံမှာ လောလောဆယ် သူရေးဆွဲထားသော ဆီဆေးပန်းချီကားများကို ရှေးဟောင်းပန်းချီကားများအဖြစ်လိမ်၍ အစွဲထုတ်ရန်ဖြစ်သည်။ လတ်တလော သူရေးဆွဲထားသောပန်းချီကားများကို ဟောင်းနွမ်းသည့်အသွင် ရောက်အောင်ပြုလုပ်၍ ရှေးဟောင်းပန်းချီကားအဖြစ် ရှေးဟောင်းအနုပညာ ပစ္စည်းများစုဆောင်းသောလူဗိုလ်များထံ လိမ်လည်ရောင်းစားခဲ့သည်။ ဤနည်းဖြင့် အချိန်တော်ကြာ စားပေါက်ချောင်ခဲ့သည်။ ယင်းနောက် ပိုစကတ်များရေးဆွဲ၍ နှစ်ယောက်သား ခွဲစိတ်စားသောက်ကြသည်။

စာပေဝါသနာထုံသော ဟစ်တလာ

ထို့နောက် ဟစ်တလာသည် ဝီယင်နာမြို့မှ မြူးနစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သည်။ မြူးနစ်တွင် ဝီယက်နာတွင် နေစဉ်က အချိုးအတိုင်းဖြစ်သလိုနေ၍ ဖြစ်သလိုစားသည်။ အလုပ်ကိုနေ့စား ညစာအလုပ်ခံရုံလောက်သာလုပ်၍ စာကိုသာတကုပ်ကုပ်ဖတ်သည်။ အားလပ်ချိန်များတွင် စား

www.burmeseclassic.com

သောက်ဆိုင်များမှ သတင်းစာများကိုသာမက မကြာခဏ ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်ရွာသို့ သွားရောက်ကာ တစ်နေ့ကုန်၊ တစ်နေ့ခန်းထိုင်၍ စာဖတ်သည်။ သူ့ဘေးနေသောအိမ်ရှင်ဖရော်ပေါ့ပ်ဆိုသူ အမျိုးသမီးကြီးကမူ သူ့အား စာဖတ်ရာတွင် 'အလွန်လောဘကြီးသည်' ဟူ၍ပင် မှတ်ချက်ချခဲ့သည်။ ဟစ်တလာသည် ဘဝတစ်ဆက်တာလုံးပင် စာကို အမြဲမပြတ် ဖတ်ခဲ့သူဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာ ဖတ်ရှုခဲ့သည့် စာအုပ်များအနက် အများစုမှာ စစ်သမိုင်းနှင့် စစ်ဘုရင် အတ္ထုပ္ပတ္တိများဖြစ်ပြီး၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိများတွင် ဂျာမန်နှင့် ပရပ်ရှား သက်ဦးဆံပိုင် မင်းများအကြောင်းဖြစ်၍၊ စစ်သမိုင်းများတွင်မူ နှုတ်လိယန် စစ်ပွဲများနှင့် ပရပ်ရှားဘုရင်တို့၏ စစ်ပွဲမှန်သမျှ တစ်ခုမျှမကျန်ဟု ဆိုရလောက်အောင် ဖတ်ခဲ့ကြောင်းသိရပေသည်။ ဟစ်တလာသည် နာမိဝိညာဉ်ပိုင်းဆိုင်ရာများကို စိတ်ဝင်စား၍ အတော်စွဲစွဲမြဲမြဲပင် ဖတ်ရှုခဲ့သည်။ ဟစ်တလာဖတ်ရှုခဲ့သည့် စာအုပ်စုထဲတွင် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာအုပ်စာတမ်း ၁၃၀ ကျော်မျှရှိပြီး၊ ၎င်းတို့အထဲတွင် အနောက်တိုင်းဂန္တီရ ပညာရပ်များ၊ အရှေ့တိုင်း အဘိဓာန်ဝါဒ အယူအဆများမှသည် ယေရှုခရစ်၏ ဩဝါဒများ အထိပါဝင်သည်။

စာဖတ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဟစ်တလာ၏ ကိုယ်ပိုင်အယူအဆကို သူ၏ Mein Kampf (ကျွန်ုပ်၏ ကြိုးပမ်းမှုများ) စာအုပ်အခန်း (၂) တွင် 'စာဖတ်ခြင်း အတတ်ပညာ' (The Art of Reading) ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရေးသားချက်တစ်ခုပါရှိသည်။ ၎င်းတွင် သူက စာပေဝါသနာအိုးများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ 'စာတွေ အတောမသတ် တရစပ်ဖတ်သူတွေ၊ တစ်အုပ်ပြီး တစ်အုပ် ဘာတစ်ခုမှ မခြင်းမချန် လုံးစေ့ပတ်စေ့ဖတ်နေကြသူတွေ ကျွန်တော်တွေဖူးပါသည်။ သူတို့မှာ ကျယ်ပြန့်သော ဗဟုသုတရှိတာမှန်သည်။ သို့သော် မိမိစုဆောင်းရရှိသည့် အရာများကို မည်သို့ ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားရမည်ဟူသော အသိဉာဏ်မျိုး သူတို့မှာမရှိ' ဟူ၍ မှတ်ချက်ချခဲ့သည်။ သူက 'စာဖတ်ခြင်း' ဟူသည်၊ သူ့ချည်းသက်သတ် အဓိပ္ပာယ်မရှိ။ အကျိုးရလဒ် တစ်စုံတစ်ရာ ရရှိရေးအတွက်သာ ဖြစ်ရမည်' ဟုဆိုသည်။ 'စာဖတ်ခြင်း အတတ်ပညာကို ကျွမ်းကျင်တတ်မြောက်ထားသော သူတစ်ယောက်သည် ကျွမ်းကျင်ကြီးကျမ်းနိုင် ဖြစ်စေ၊ မဂ္ဂဇင်း ဖြစ်စေ၊ စာအုပ်ငယ်များ၊ လက်ကမ်းစာအောင်များဖြစ်စေ

လှန်လှော့ဖတ်ရှုလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဤသည်ကား မိမိ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို အထောက်အကူပြုမည့် အရာ၊ ဤသည်ကား သိထားလျှင် တန်ဖိုးရှိ၍ စွဲမြဲမှတ်သားထားသင့်သည့် အရာ စသည်ဖြင့်မိမိနှင့် သင့်တော်ကိုက်ညီသည်တို့ကို ချက်ချင်းလက်ငင်း ရွေးထုတ်ရယူတတ်စမြဲဖြစ်သည် ဟု ရေးသားခဲ့လေသည်။

ထိုသို့ စာကို တစ်နေ့ကုန် လောဘတကြီး ဖတ်ပြီးနောက် ညနေစောင်းလျှင် ဘီယာဆိုင် တစ်ဆိုင်သို့သွားကာ ဘီယာစုပ်ရင်း နိုင်ငံရေးစကားများကို ထုံးစံအတိုင်း အာပေါင်အာရင်းသန်သန်ဖြင့် ပြောလာတတ်သည်။

ဟစ်တလာ မြူးနစ်မြို့တွင် နေထိုင်စဉ်အတွင်း ၁၉၁၄ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ဂျာမန်တို့၏ ဟက်ပစ်ဘာဂ် ထီးမွေနန်းမွေကို ဆက်ခံရမည့် ဘူလ်ဂေးရီးယားပြည်ရှင် ဖရန်ဖာဒီနန်မင်းသား (Archduke Frang Ferdinand)၊ ၎င်း ကြွင်းယာတော်တို့သည် တိုင်းခန်းလှည့်လာသည်ရင်း ဆာရာယေဗိုမြို့တွင် Black Hand ခေါ် ဆာဗီးယားလျှို့ဝှက်အကြမ်းဖက်ဂိုဏ်းဝင် ဆာဖ်အမျိုးသား ကျောင်းသားတင်္ဂါဒီးက အလစ်တွင် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခဲ့မှုကြောင့် နတ်ရွာစံခဲ့ရသည့်သတင်းကို ကြားသိခဲ့ရသည်။

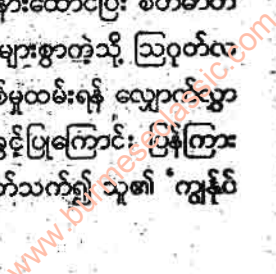
ထို့နောက် ဩစတြီးယားက ဆာဗီးယားပြည်အား ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ပြင်းထန်သော ရာဇသံတစ်ရပ်ပို့ ဘာ ၄၈ နာရီအတွင်း အကြောင်းပြန်ကြားရန် အပူတပြင်း တောင်းဆိုလိုက်၏။ ဆာဗီးယားက ရာဇသံကို လက်ခံတုံ့ပြန်သော်လည်း အချက်အလက်အားလုံးကိုမူ လက်မခံချေ။

ဤသည်ပင်လျှင် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးကို စတင်ဖြစ်ပွားစေသော မီးပွားကလေး ဖြစ်တော့သည်။

ဩစတြီးယားနှင့် ရုရှားတို့သည် မိမိတို့၏ စစ်တပ်များကို ပြင်ဆင်ရန် စုရုံးတော့သည်။ ဇူလိုင် ၂၈ ရက်နေ့တွင် ဩစတြီးယားက ဆာဗီးယားတို့ စစ်ကြေညာလေသည်။ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ဂျာမနီက ရုရှားအား စစ်ကြေညာလိုက်၏။ ဩဂုတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် ဂျာမနီက ပြင်သစ်ကိုလည်း စစ်ကြေညာပြန်၏။ ဂျာမန်စစ်တပ်များသည် ဘယ်လ်ဂျီယန်ပြည်သို့ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်သော ဩဂုတ်လ ၄ ရက်တွင် ဘယ်လ်ဂျီယန်မဟာမိတ်ဖြစ်သော အင်္ဂလန်ပြည်က ဂျာမနီကို စစ်ကြေညာခဲ့ပြန်သည်။

စစ်သားဘဝ

ဟစ်တလာသည် စစ်ကြေငြာချက်များကို နားထောင်ပြီး စိတ်ဓာတ်တက်ကြွနေသော ဂျာမန်အမျိုးသား ထောင်ပေါင်းများစွာကဲ့သို့ ဩဂုတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် တတိယမြောက်လူးဝစ်ဘုရင်ထံ စစ်မှုထမ်းရန် လျှောက်လွှာတင်လိုက်သည်။ သူ့လျှောက်လွှာကို ဆိုင်ရာက ခွင့်ပြုကြောင်း ပြန်ကြားစာ မကြာမီမှာပင်ရရှိခဲ့သည်။ ဤအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သူ၏ ကျွန်ုပ်၏ ကြိုးပမ်းမှု စာအုပ်၌...

ကျွန်ုပ်သည် စစ်မှုထမ်းခွင့်ပြုကြောင်း ဆိုင်ရာမှ ပြန်ကြား
 စာကို ဖွဲ့စည်း၍ ဖတ်ခဲ့ရစဉ်က ဝမ်းသာလွန်းလှသဖြင့်
 လက်များပင် တုန်နေသည်။ မည်မျှလောက် ဝမ်းသာအားရ
 ဖြစ်မိသည်ကို ပါးစပ်က ထုတ်ဖော်ပြောပြ ရန်စကားလုံးပင်
 ရှာမတွေ့အောင် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ရက်များကြာမီ ကျွန်ုပ်သည်
 စစ်ယူနီဖောင်းအပြည့်စုံ ဝတ်ဆင်ထားသော စစ်သား တစ်ယောက်
 ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ထိုစစ်ယူနီ ဖောင်းကို ဖြန့်နီးပါးမျှ
 မချွတ်ဘဲ ဝတ်ခဲ့သည် ဟူ၍

ရေးသားထား လေသည်။ သူသည် ဩစတြီးယား အမျိုးအနွယ်ပင်
 ဖြစ်သော်လည်း ဆိုင်ရာမှ ခွင့်ပြုချက်အရ ဘာပေးရီးယန်း အရန်ခြေလျင်
 တပ်မ ၁၆၊ တပ်စု ၁ တွင် ဝင်ရောက်အမှုထမ်းခဲ့ရသည်။

ပထမတွင် မြူးနစ်မြို့မှာပင် အခြားစစ်သားများနှင့် အတူ ရက်
 အနည်းငယ်မျှ စစ်ပညာသင်တန်းဆင်းရသည်။ ထို့နောက် လက်ချုံဖဲလ်ဖြို
 သို့ရောက်၍ အတန်ကြာ စစ်စခန်းချနေခဲ့ရပြီး၊ အော်တိုဘာလ ၂၁ ရက်နေ့
 တွင် စစ်မြေပြင်သို့ရောက်ရှိသွားခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် စစ်မြေပြင်တွင် ဗြိတိသျှတပ်များနှင့် ဖြစ်ပွားသော
 တိုက်ပွဲများနှင့် ထူးချွန်စွာ ထမ်းရွက်ခဲ့သဖြင့် ၁၉၁၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂

ရက်နေ့တွင် သံမဏိကြက်ခြေခတ် (Iron Cross) ခေါ် တပ်သားကျော် ဆုတံဆိပ် (ဒုတိယအဆင့်) ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၁၅ တွင် ဟစ်တလာပါဝင်သော တပ်မသည် တိုးကျိုးဒေသတွင် ခေတ္တတပ်ခွဲပြီး၊ ထိုမှတစ်ဖန် ညှဉ်းချက်ပဲလ်အရပ်တွင် ဗြိတိသျှတပ်များနှင့် ရင်ဆိုင် တိုက်ခိုက်ပြန်သည်။ ထိုတိုက်ပွဲပြီးသည့်နောက် ၁၉၁၆ ခု အောက်တိုဘာလထဲတွင် ဘာပေါ်မိဒေသသို့ ရောက်ရှိ၍ တိုက်ခိုက်ကြပြန်ရာ အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် ဟစ်တလာသည် ခြေထောက်၌ သေနတ်မှန်၍ ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ သူသည် ဘာလင်ဆေးရုံတွင် တက်ရောက်ကုသပြီးနောက် ၁၉၁၇ မတ်လထဲတွင် စစ်မြေပြင်သို့ တစ်ဖန်ပြန်ရောက်ခဲ့ပြန်သည်။ စစ်မြေပြင်တွင် ဟစ်တလာသည် လူတစ်ယောက်က ပြင်သစ်စစ်သား ၁၅ယောက်ကို အရှင်လက်ရစမ်းဆီးခဲ့သောကြောင့် ၁၉၁၈ ခုနှစ်၊ နှစ်ဦးပိုင်းတွင် သာမန်စစ်သည်များ ရခဲ့လှသော သံမဏိကြက်ခြေခတ် ပထမဆင့် ရရှိခဲ့သည့်အပြင် တပ်ကြပ်အဆင့်သို့ တိုးမြှင့်ခံခဲ့ရသည်။

ယင်းနောက် ဟစ်တလာပါဝင်သော ဂျာမန်တပ်မသည် ၁၉၁၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလထဲတွင် ယာပရက်စ် ဒေသ၏ တောင်ဘက် ဝါးဝစ်အရပ်သို့ တပ်ခွဲရောက်ရှိခဲ့ပြန်သည်။ အောက်တိုဘာလ ၁၄ ရက်နေ့ ညတွင်

ထိုဒေသမှ ဂျာမန်တပ်များကို ဗြိတိသျှတပ်များက ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ကြသည်။ တိုက်ပွဲမှာ ပြင်းထန်၍ ဗြိတိသျှ တပ်များက ဓာတ်ငွေ့များ သုံးစွဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ဟစ်တလာသည် ဓာတ်ငွေ့မိပြီး သတိလစ်သွားခဲ့သည်။ နျက်ချင်းပင်သူ့ကို နောက်ပိုင်းစစ်ဆေးရုံသို့ သယ်သွားကြသည်။ နောက်တစ်နေ့ အောက်တိုဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ဟစ်တလာမှာ ကိုယ်တစ်ပိုင်းသေကာ မျက်လုံးများမှာလည်း ဓာတ်ငွေ့မိထားသဖြင့် ဘာမှမမြင်ရတော့ဘဲ 'ကန်း' သွားခဲ့သည်။ ဤတွင်မှ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာဆရာဝန်ကြီးများက သူ့ကို အရေးတကြီးမီးရတားဖြင့် တင်ဆောင်ကာ ပါစီတိုဒေသမှ စစ်ဆေးရုံသို့ အမြန်ပို့လိုက်ကြသည်။ တစ်လနီးပါး တက်ရောက်သွားပြီးမှ မျက်လုံးပြန်ကောင်း၍ ကိုယ်တစ်ပိုင်းသေသော ရောဂါလည်း ပျောက်သွားခဲ့သည်။

ဟစ်တလာဆေးရုံတွင် ဆေးကုသ 'ခဲယူနေစဉ်အတွင်း ဂျာမန်တို့စစ်ရှုံး၍ လက်နက်ချသည့် သတင်းကြောင့် သူသည် မျက်ရည်ကျခဲ့ရသည်။

ဟစ်တလာသည် ဂျာမန်တို့လက်နက်ချသည့် ၁၉၁၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ မကုန်မီမှာပင် ဆေးရုံမှဆင်း၍ မြို့နှစ်မြို့သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ သူသည် ယခုအချိန်အထိ စစ်တပ်မှ မထွက်ရသေးဘဲ ယူနီဖောင်းကို ဝတ်မြဲ ဝတ်လျက်ရှိနေခဲ့သည်။ စစ်တပ်မှ အစားအသောက်ရာရှင်နှင့် လစာကို ထုတ်မြဲထုတ်နေခဲ့သည်။ ၁၉၁၈ ဒီဇင်ဘာလတွင်မူ သူသည် ဩစတြီးယားနယ်ပယ်မှ ထရောင်စတိန်မြို့တော်ရှိ စစ်သုံ့ပန်းစခန်းတွင် စခန်းစောင့်အဖြစ် စေတနာဝန်ထမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၁၉ ဇန်နဝါရီလကုန်ကာလပတ်တွင် သုံ့ပန်းများအားလုံးကို ပြန်လွှတ်ပြီး ထိုစခန်းကိုလည်း ပိတ်လိုက်မှ ဟစ်တလာသည် မြူးနစ်မြို့သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။

များမကြာမီအတွင်း ဟစ်တလာသည် မြူးနစ်မြို့ဆိုင်ရာ ခရိုင်စစ်ဌာနာချုပ်လက်အောက်ရှိ နိုင်ငံရေး ဌာနတွင် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည်။ ထိုဌာနတွင် ပုံနှိပ်လုပ်ငန်းနှင့် သတင်းဖြန့်ချိရေးဘက်တွင် တာဝန်ကုန်ခဲ့သည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် သူသည် နိုင်ငံရေး နည်းပြ သင်တန်းကို တက်ခဲ့ပြီးနောက် နိုင်ငံရေး နည်းပြအရာရှိတစ်ယောက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ယခင်က ဗီယင်နာမြို့တွင် မိုးလင်းဆိုင်များ၌လည်းကောင်း၊ မြူးနစ်မြို့တွင် ဘီယာဆိုင်ရာများ၌ လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေး စကားများကို

အာပေါင်အာရင်းသန်သန် ဒေါ်နှင့် မောနှင့် ပြောလာခဲ့သော ဟစ်တလာသည် ယခုမှပင် မိမိ၏အရည်အသွေးကို ကျပ်ပြည့်တင်းပြည့် ဖော်ထုတ်ပြသခွင့် ရလာခဲ့သည်။

သို့နှင့်ပင် ဟစ်တလာ၏ တာဝန်ကျေပွန်မှုကို အသိအမှတ်ပြုသော အားဖြင့် စက်တင်ဘာလတွင် နိုင်ငံရေး ဌာနချုပ်မှ သူ့အား မြူးနစ်မြို့တွင် ရိုနေသော ဂျာမန်အလုပ်သမားပါတီနှင့် ပတ်သက်၍ ယင်းပါတီသည် စစ်တပ်အတွက် မည်သို့မည်ပုံ အကျိုး ဖြစ်ထွန်းနိုင်မည်ကိုတော့ လေ့လာစုံစမ်းရန် တာဝန်ပေးအပ်လိုက်သည်။

ဂျာမန်အလုပ်သမားပါတီမှာမူလက လွတ်လပ်သော အလုပ်သမားကော်မတီဖြစ်သည်။ ဤကော်မတီကို စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သူမှာ အင်တွန် ဒရက်စ်လာ (Anton Drexler) လာဆိုသူဖြစ်၍၊ မြူးနစ်မြို့တွင် တစ်ချိန်က သောပြင်ဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။

လွတ်လပ်သော အလုပ်သမားကော်မတီ

ဒရက်စ်လာသည် လွတ်လပ်သော အလုပ်သမားကော်မတီကို ၁၉၁၈ ခုနှစ် မတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွဲ့စည်း၍ ထိုစဉ်က အဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ၄၀ ရှိသည်။ သူ၏ နိုင်ငံရေး အယူအဆမှာ လူလတ်တန်းစားများကို အခြေခံသော 'အဖနိုင်ငံတပ်ဦး' ၏ လမ်းစဉ်ကို ပစ်ပယ်၍ အလုပ်သမား လူတန်းစားနှင့် အမျိုးသားရေးဝါဒသမားများကို အခြေခံသော နိုင်ငံရေး ဝါဒဖြစ်သည်။

အခန်း (၂) ဂျာမန်အလုပ်သမားပါတီ

ဤအခြေခံဖြင့် နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ရပ် ရှိဖို့လိုသည်ဟု ယူဆကာ ဒရက်စ်လာသည် သတင်းစာဆရာတစ်ဦးဖြစ်သူ ကားလ်ဟားယား (Karl Harrer) ၊ စီးပွားရေးပညာရှင် တစ်ဦးဖြစ်သူ ဖက်ဒါ (Gottfried Feder) တို့နှင့်ပူးပေါင်း၍ မူလ လွတ်လပ်သော အလုပ်သမားကော်မတီကို တိုးချဲ့ကာ ၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် 'ဂျာမန် အလုပ်သမား ပါတီ' ကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်။

ပါတီ ဖွဲ့စည်းပြီး မကြာမီမှာပင် ဟစ်တလာသည် ယင်းပါတီသို့ ခြေဆုံပစ် ဝင်ရောက်လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဟစ်တလာသည် မထင်မရှား မွေးဖွားလာသော ဂျာမန်အလုပ်သမားပါတီ ကလေး၏ ဂူယောက်မြောက် အလုပ်အမှုဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုပါတီကလေးသည် နောင်အခါ၌ တစ်ကမ္ဘာလုံးက သိမ်သိမ်တုန်အောင် ကိုင်လှုပ်မည့် နာဇီပါတီအဖြစ် ရှင်သန်ပေါက်ဖွား ကြီးထွားလာခဲ့လေသည်။

ထို့နောက် ၁၉၂၀ပြည့်နှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ရက်နေ့တွင် အလုပ်သမားပါတီ၏အမည်ကို ဂျာမန်အမျိုးသား ဆိုရှယ်လစ်အလုပ်သမားပါတီ

(National Socialist German Workers Party) ဟူ၍ အမည်ပြောင်းလဲ၍ အချက်ပေါင်း ၂၅ ချက်ပါဝင်သော ပါတီလုပ်ငန်းစဉ် ကြေညာစာတမ်းကြီးကို ဟစ်တလာကိုယ်တိုင် ဖတ်ကြားတင်ပြခဲ့သည်။

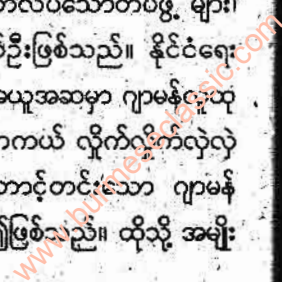
ဤသို့ဖြင့် နောင်အခါ၌ 'နာဇီပါတီ' (Nazi Part) ဟူ၍ ထင်ရှားကျော်ကြားလာသည့် ဂျာမန်အမျိုးသား ဆိုရှယ်လစ် အလုပ်သမားပါတီ၏ အမည်ကို ဂျာမန်အသံထွက်ဖြင့် အတိုကောက် ခေါ်ဝေါ်ရာမှ နောင်အခါ၌ ဂျာမနီတစ်ပြည်လုံးသာမက ကမ္ဘာကပါ 'နာဇီပါတီ' ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲခဲ့ကြသည်။

နာဇီပါတီနှင့်တွဲ၍ ဟစ်တလာ၏ အမည်မှာလည်း တဖြေးဖြေး ထင်ရှား လာခဲ့သည်။ သူကိုယ်တိုင်လည်း 'သူ့အရှိန်အဝါကို ပါတီတွင်း၌ တစ်စတစ်စ ပို၍ကြီးမားလာအောင် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

ထိုသို့ ပါတီတွင်း၌ ဟစ်တလာ တစ်နေ့တခြား တွင်ကျယ်လာသည်ကို မလိုလားမရှုစိတ်နိုင်သောကြောင့် ပါတီဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ဟားယားသည် နိုင်ငံရေးနယ်ထဲတွင် ပို၍ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် ခြေလှမ်းကျဲကျဲ လှမ်းနိုင်ရန်အတွက် ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့တွင် စစ်တပ်မှ လုံးဝထွက်လိုက်ပြီး၊ ပါတီလုပ်ငန်းများကို အချို့အနည်း စတင်လုပ်ကိုင်လာခဲ့သည်။

နာဇီပါတီနှင့် ဟစ်တလာ

နာဇီပါတီ၌ မိမိ၏ ဩဇာအာဏာ အရှိန်အဝါ ပိုမိုကြီးထွားအောင် လုပ်ဆောင်ရာ၌ ဟစ်တလာသည် ဗိုလ်ကြီးရမ်း (Capt Ernst Roehm) ဆိုသူ၏ အကူအညီများစွာ ရခဲ့သည်။ ဗိုလ်ကြီးရမ်းသည် မြူးနစ်မြို့ခရိုင် စစ်ဌာနချုပ်မှ စစ်ဗိုလ်တစ်ယောက်ဖြစ်၍၊ သူသည် ဟစ်တလာထက် ဧရာပီး နာဇီပါတီသို့ ဝင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူသည် 'လွတ်လပ်သောတပ်ဖွဲ့' များ၊ မုန်တိုင်း တပ်ဖွဲ့များကို အထူး အားထားသူ တစ်ဦးဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေး လုပ်ကြံမှုများကိုလည်း လိုလားသူဖြစ်သည်။ သူ့ အယူအဆမှာ ဂျာမန်လူမျိုးကြီး တစ်ရပ်လုံးက အဖနိုင်ငံနှင့် တပ်မတော်ကို တကယ် လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ချစ်ခင်မြတ်နိုးခြင်း၊ အားကိုးမရှိဘဲနှင့် ခိုင်မာတောင့်တင်းသော ဂျာမန် အမျိုးသားနိုင်ငံတော်ကြီးကို မတည်ဆောက်နိုင်ဟူ၍ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အမျိုး

သားရေးစိတ်ဓာတ်နှင့် စစ်ရေးစိတ်ဓာတ်တို့ ပေါင်းစပ်၍ လုပ်ကိုင်နေသော ဝါတီမှန်သမျှ စိတ်ဝင်စားသူ တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။

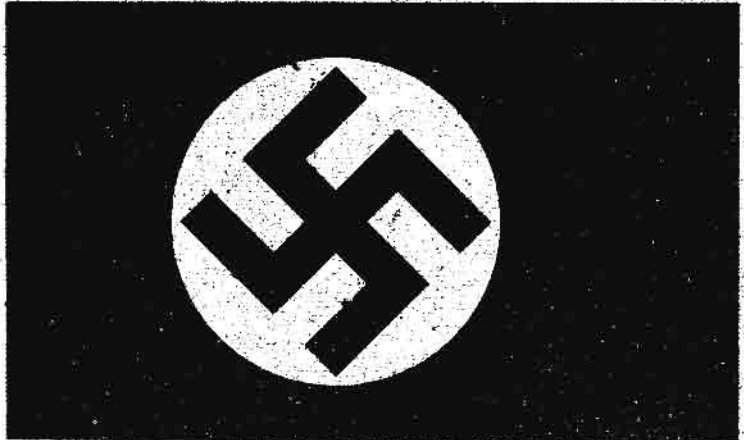
ဗိုလ်ကြီး အင်တွန်ဒရက်စ်လာ

ဤသို့ဖြင့် ဗိုလ်ကြီးရမ်းသည် ဟစ်တလာ တစ်နေ့တခြား တွင်ကျယ် လာနေသော နာဇီပါတီအတွင်းသို့ သူ၏ လွတ်လပ်သော တပ်ဖွဲ့ဝင်ဟောင်း များနှင့် စစ်မှုထမ်းဟောင်းများကို အစုလိုက်၊ အပြုံလိုက် ဝင်ကြရန် လှုံ့ဆော် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ထို လွတ်လပ်သော တပ်ဖွဲ့ဝင်ဟောင်းများနှင့် စစ်သား ဟောင်းများသည်ပင်လျှင် နောင်အခါ၌ နာဇီပါတီ၏ ကျောရိုးများဖြစ်သော 'မုန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့ဝင်' များနှင့် 'ဂတ်စတာပို စုံထောက်များ' ဖြစ်လာကြသည်။

ဟစ်တလာ၏ အရှိန်အဝါ သြဇာအာဏာ ကြီးမားလာရာ၌ ထိုသို့ သော အပြင်အပမှ ကူညီမှုများရှိခဲ့သည်။ မှန်သော်လည်း တကယ့်တကယ် အားဖြင့်ဆိုရသော် ဟစ်တလာကိုယ်တိုင် အရည်အချင်း အစွမ်းအစမရှိဘဲ ပျော့ညံ့နေပါက ပြင်ပအကူအညီ သည်မျှပင်ကြီးမားစေကာမူ အရေးပါရာ ရောက်မည်မဟုတ်ပေ။

ဟစ်တလာသည် နိုင်ငံရေးသမားပီသစွာ 'ကွက်ကျော်' မြင်တတ်သူ ဖြစ်သည်။ လူထုကြီးကို မည်သို့ မည်ပုံ စည်းရုံးရမည်၊ ဝါဒဖြန့်ရမည်ကို ကြီးတင်တွက်ချက် သိရှိထားပြီးဖြစ်သည်။ သူသည် ဘဝ၏ အောက်ခြေမှ တက်လာသူဖြစ်၍ အောက်သက်ကျေပြီးဖြစ်သည်။

သူသည် ပရိသတ်အဖော်ကို ခတ်တတ်သည်။ ဘယ်လူတန်းစားရှေ့ မှောက်ရောက်လျှင် ဘယ်စကားလုံးကိုရွေး၍ ဆုံးရမည်ကိုသိသည်။ ဘယ် ပရိသတ်၏ စိတ်ဓာတ်ကို ဘယ်အချက်ဖြင့် ထိုးနှက်ရမည်ကို မှားလည်သည်။

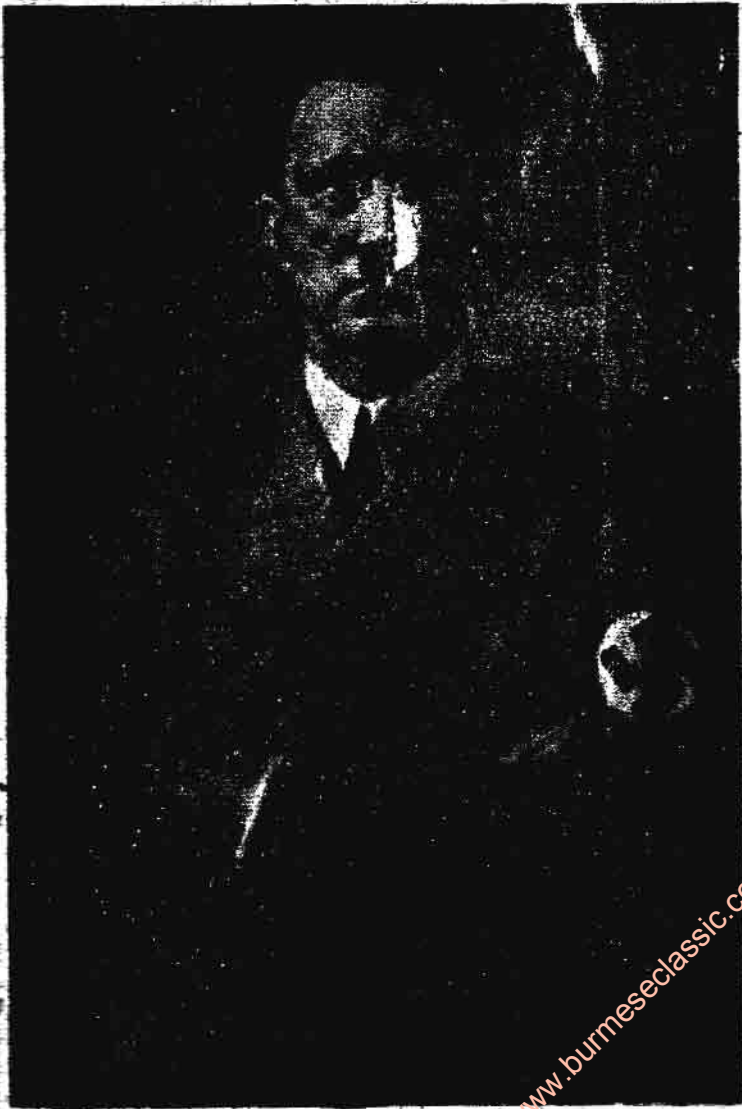

နာနီပါတီအလံ။

ထို့ကြောင့် ဟစ်တလာ စကားပြောကောင်းသည်ကို တစ်ခါကကြုံ တွေ့ခဲ့ရသော ဒေါက်တာစချာချက်ဆိုသူက 'ဒီလူဟာ အင်မတန် ကျွမ်းကျင် တဲ့ ဂီတသမားတစ်ယောက်က တော်တော်အသံသာယာတဲ့ စန္ဒရားတစ်လုံး ကို တီးခတ်သွားသလို၊ လူလတ်တန်းစား အောက်ဆုံးအလွှာတွေရဲ့ နှလုံးကို တီးခတ်နိုင်တဲ့ 'လူတစ်ယောက်ပါပဲ' ဟူ၍ ပြောကြားခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြင့် သူသည် ဂျာမနီနိုင်ငံနှင့် ဂျာမန်လူမျိုးများ အကြောင်းကို
ဆတ်အဆက်ဆက်က အခြားအခြားသော နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်ကြီးများ
ထက်ပို၍ သိနားလည်ခဲ့သည်။ သူမကြာခဏ ပြောခဲ့ အဆိုတစ်ရပ်မှာ-

ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက် ဖြစ်ရန်ဆိုသည်မှာ လူထုကြီးကို လှုပ်ရှား
ရွှေ့လျားအောင် ပြုလုပ်နိုင်ရန်ပင် ဖြစ်သည် ဟူ၍ ဆိုခဲ့သည်။

ဟစ်တလာသည် ပါတီတွင်း၌ တွင်ကျယ်လာသော်လည်း ပါတီတွင်း
ပဋိပက္ခကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသေးသည်။ ၁၉၁၂ ခုနှစ်၊ ဇွေရာသီတွင် ဟစ်တလာ
သည် မြူးနစ်မြို့မှ ဘာလင်မြို့သို့ တာဝန်ဖြင့် ခေတ္တသွားရောက်နေစဉ်
အတွင်းပါတီကော်မတီအချို့သည် ဟစ်တလာကို ဝိုင်းပယ်ရန် ကြိုးပမ်းလာ
ခဲ့သည်။ သူတို့သည် ဟစ်တလာရှိနေစဉ်က ဟစ်တလာအလုပ်ကို ဘဝင်
မကျသော်လည်း မပြောရဲ မဝေဖန်ရဲဘဲရှိသည်။ ထိုသို့ မဝေဖန်ရဲသည်မှာ
လည်း ဟစ်တလာ ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ခဲ့မှုကြောင့် ပါတီသည် နေ့ချင်း
ညချင်း တိုးတက်ကြီးပွားလာခဲ့သည်ကို လူတိုင်းသိကြသည်။

သို့ဖြစ်ရာ သူတို့သည် ဟစ်တလာရှိစဉ်က ဟစ်တလာ၏ အရှိန်အဝါ
ကို မလှန်နိုင်ဘဲ မှောင်ထဲ၊ ချောင်ထဲတွင် ဝပ်နေခဲ့ကြရာမှ ယခု ဟစ်တလာ
ဘာလင်မြို့သို့ တာဝန်ဖြင့် ခရီးထွက်နေခိုက် ဟစ်တလာရှိစဉ်က ပယ်ချ
ခဲ့သော အဆိုများကို ပြန်တင်လာကြသည်။ ထိုအခါမှာ မိမိတို့ နာဇီပါတီနှင့်
အခြားဂျာမန် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ နှစ်ခုတို့ပူးပေါင်းရေး အဆိုပင်ဖြစ်သည်။
ထိုဂျာမန် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီများမှာ ဘရုန်းနားနှင့် စထရိုက်များဆိုသူ နှစ်ဦး
ခေါင်းဆောင်နေကြသည့် ပါတီဖြစ်သည်။

ထိုပါတီများနှင့် ပူးပေါင်းလိုက်ခြင်းဖြင့် ဆိုရှယ်လစ်အင်အားစုများ
ညီညွတ်ရေးကို တည်ဆောက်ရာရောက်မည်ဟု ပါတီကော်မတီ အများစုက
ယူဆကြသည်။ အချို့ကမူ ပါတီချင်း ပူးပေါင်းလိုက်ပါက လောလောဆယ်
သူထင်ရာ သူလုပ်နေသော ဟစ်တလာကိုလည်း ထိန်းချုပ်နိုင်မည်ဟု တွက်
ဆခဲ့ကြသည်။

ဟစ်တလာသည် မိမိမြူးနစ်တွင်ရှိစဉ်က ပယ်ချထားခဲ့သော အဆိုများ
ကို မိမိမရှိသည့်နောက်ပိုင်းတွင် ပါတီကော်မတီက ထပ်မံတင်သွင်း၍
ဆုံးဖြတ်ကြသည်ဆိုသော သတင်းကိုကြားလျှင် ကြားချင်းဘာလင် မြို့သို့
ချက်ချင်းပြန်လာခဲ့သည်။

ရောက်လျှင်ရောက်ချင်း ဟစ်တလာသည် 'အပေါ်ခါး' ရအောင်
ယူလိုက်သည်။ ယင်းမှာ သူသည် ပါတီမှ နှုတ်ထွက်စာ တင်လိုက်ရာ

ထွက်ကော်မတီများမှ ဘာလုပ်ရမှန်းမသိအောင် ခွကျသွားသည်။ အထူး
 သဖြင့် ပါတီကို ပါတီဝင်အများအပြားဖြင့် ကြိုရွေးလာအောင် စည်းရုံး
 ထားခဲ့သည်မှ ဟစ်တလာပင်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးပါတီ ဘဏ္ဍာရေး တောင့်
 တင်းအောင် ရှာဖွေလာခဲ့သူမှာလည်း ဟစ်တလာပင်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ
 ဟစ်တလာပါတီမှ ယခုလို နှုတ်ထွက်သွားလျှင် ပါတီ၏ စည်းရုံးရေး၊
 တွဲဆော်ရေး၊ ဘဏ္ဍာရေး အခြေအနေများ ပြိုကျသွားမည်မှာ မုချပင်ဖြစ်
 သည်။ ထို့ကြောင့် ပါတီကော်မတီသည် ဟစ်တလာ၏ အကျပ်ကိုင်မှုကြောင့်
 ထစ်ထစ်လျှော့ကာ ဟစ်တလာကို ပါတီမှထွက်ရန် စေ့စပ်ရေး လုပ်လာ
 ထရသည်။ သူက တစ်ကွက်ရွေ့လျှင် မိမိကနှစ်ကွက်ရွေ့၍ နှစ်ကောင်
 ထေလိုက်မည်ဟူသော အကြံဖြင့် ဟစ်တလာသည် ယင်းတို့၏ ပျော့ကွက်ကို
 ချစ်ကောင်းယူကာ စေ့စပ်ရေးကိုပို၍ ဈေးကိုင်လိုက်သည်။ ပို၍ မာ လိုက်
 သည်။ မိမိကို ပါတီမှထွက်စေလိုလျှင် ပါတီကော်မတီကိုလည်း ဖျက်သိမ်း
 ပြီး အငြိမ်းစားပေးပစ်ရမည်ဟူ၍ အရေးဆိုလိုက်သည်။ ဝက်အူတစ်ထစ်ချင်း
 ထပ်၍ ရစ်လိုက်သည်။

ဤသို့ဖြင့် ပါတီတွင် ပဋိပက္ခ နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲတွင် ဟစ်တလာ
 သည် အောင်ပွဲဆင်နိုင်ခဲ့သည်။ ပါတီကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သော ဒရက်စ်
 လာကိုလည်း ပါတီ၏ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် အပေါ်ထပ်သို့ ခြေဖြင့်
 ထန်၍တင်လိုက်ပြီး၊ ပါတီဥက္ကဋ္ဌ တာဝန်ကို လွှဲပြောင်းရယူလိုက်သည်။
 ထို့ပြင် သူ့အပေါ်တွင် အကန့်အသတ် အချုပ်အချယ်မရှိ လုံးဝအာဏာကုန်
 တွဲအပ်မှုကိုပင် ရရှိလိုက်သည်။

အခန်း (၃) နာဇီပါတီ

ဤနေရာ၌ နာဇီပါတီအကြောင်းကို အနည်းငယ်ရှင်းပြလိုက်ပေသည်။ 'နာဇီ' Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei (NSDAP) ၏ အတိုကောက်ကို မြန်မာလိုအသံလွှာ၍ ခေါ်ဝေါ်သော အမည်ဖြစ်သည်။ အဓိပ္ပာယ် 'ဂျာမန်အမျိုးသား နေရှင်နယ်လစ်ပါတီဟု သမုတ်ခဲ့သော်လည်း ပါတီ၏လမ်းစဉ်မှာ ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်မဟုတ်ချေ။ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သော ပါတီကြေညာစာတမ်းအရ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းကြီးများ၌ အလုပ်သမားတို့က အမြဲခွဲဝေခံစားခွင့်ရရှိစေရေး၊ သက်ကြီး အလုပ်သမားတို့၏ အခြေအနေတိုးတက်ရေး၊ တိုးတက်သော ဂုဏ်တန်ဖိုးစား ဖန်တီးရေး၊ ခြေယာပြုပြင်ရေး၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး စသည့် အချက်များ ပါဝင်သော်လည်း ကားလ်မာ့ကစ် (၁၈၁၈ - ၁၈၇၅) ချမှတ်ခဲ့သော ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကို ချေမှုန်းတိုက်ဖျက်ရန်သာ ရည်ရွယ်ထားပေသည်။ ထို့ပြင် နာဇီပါတီ၏ ရည်မှန်းချက်တစ်ရပ်မှာ ဂျာမနီနိုင်ငံ၏ စစ်အင်အားကို ကြီးထွား ဖွံ့ဖြိုးစေ၍၊ ကမ္ဘာကို ဂျာမန်လူမျိုးတို့ကသာလျှင် လွှမ်းမိုးရန်ဖြစ်သည်။ အတိုက်အခံပါတီ

ဟူ၍ မရှိစေရဘဲ နိုင်ငံရေးအာဏာကို ပါတီခေါင်းဆောင်တို့၏ လက်၌သာ ထားပြီးလျှင် အာဏာရှင်စနစ်ကိုသာ ရှေးရှုသောစနစ် ဖြစ်ပေသည်။

ဟစ်လာကိုယ်တိုင်ကလည်း ၁၉၂၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၈ ရက်နေ့ တရားပွဲတစ်ခုတွင် -

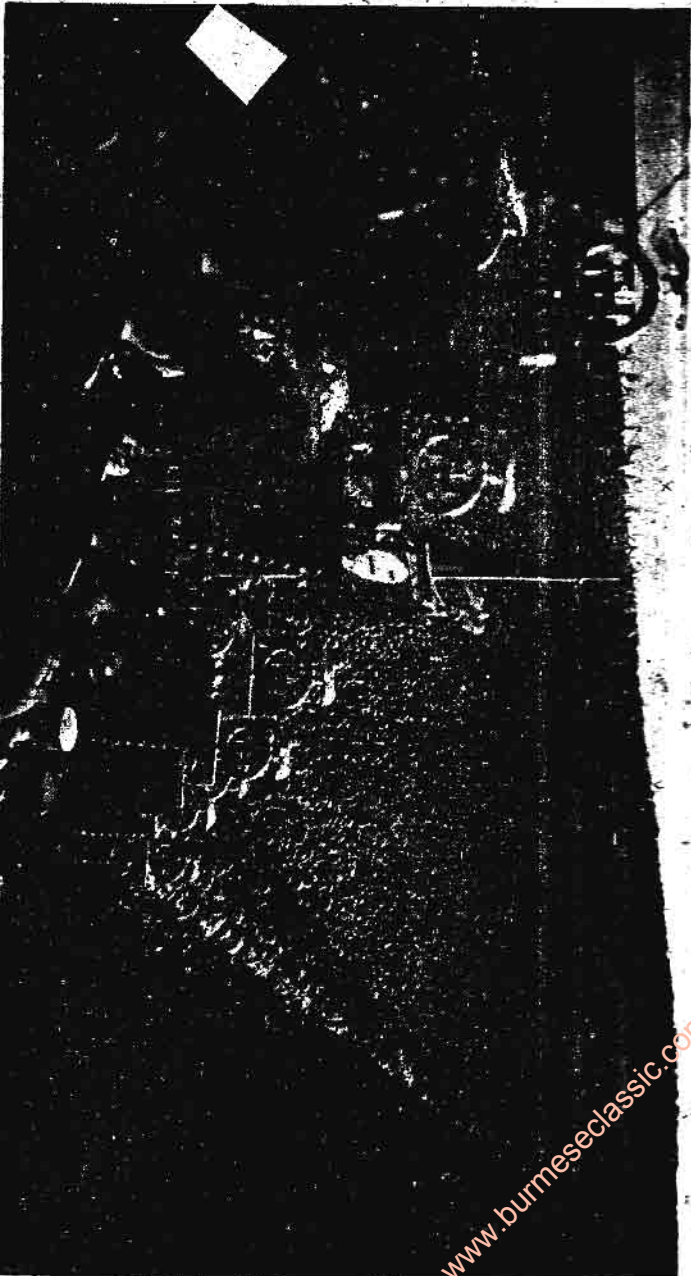
‘တစ်မျိုးသားလုံးရဲ့ အရေးကို ကိုယ့်အရေးလို့ သဘောထားတဲ့ လူတိုင်း ဘယ်သူမဆို တစ်မျိုးသားလုံး သက်သာချောင်ချိရေးကို တစ်စုံ တစ်ရာ အတိုင်းအတာအထိ ဦးစားပေးတဲ့လူလို့ ဆိုရလိမ့်မည်။ ကျုပ်တို့ အမျိုးသားသီချင်းရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်တဲ့လူတိုင်း သူ့မျက်စိထဲမှာ ဒီဂျာမနီပြည်နဲ့ ဈာမန်လူမျိုးတွေကို ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဘယ်တိုင်းပြည်၊ ဘယ်လူမျိုးကမှ မလွှမ်းမိုးနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ အသိအမြင် မျိုးရှိနေရင် အဲဒီလူလိုဆိုရှယ်လစ် တစ်ယောက်လို့ ခေါ်ရလိမ့် မယ်’ ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့ဖူးသည်။

ဤသို့ဖြင့် သူသည် နာဇီပါတီကို လူတန်းစား တစ်ခု၏ ပါတီအဖြစ် မစည်းရုံးပဲ လူတန်းစားမျိုးစုံ၊ အလွှာမျိုးစုံပါဝင်အောင် စည်းရုံးခဲ့သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုရလျှင် လက်ရှိအခြေအနေကို မကျေနပ်သူ မှန်သမျှကို စည်းရုံးခဲ့သည်။

သို့ဖြင့် စစ်တပ်မှ ထွက်လာခဲ့ပြီး အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်ကြသော ရိုးအားရင်းနှင့် ရှုဒေါ့ဟလစ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ စားဝတ်နေရေး မပူ လုံသဖြင့် ဘဝကို စိတ်နာနေကြသော ဂိုးဘဲလ်နှင့် ရိုစင်ဘတ်တို့သည်လည်း ကောင်း နာဇီပါတီဝင်များ ဖြစ်လာကြသည်။ နောင်အခါ၌ ထိုသူများသည် အာဏာရှင် ဟစ်တလာ၏ လက်အောက်၌ လျှမ်းလျှမ်းတောက် တန်ခိုးကြီး ထွားလာကြသော နာဇီ ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်ကြီးများ ဖြစ်လာကြသည်။

ဟစ်တလာသည် ဗါတီအရှိန်အဝါ ဩဇာကြီးမားရေးအတွက် ဝါဒ ဖြန့်ချိရေး လက်နက်တစ်ခုဖြစ်သော ပါတီသတင်းစာ ဟစ်ဆောင်ဖြစ်မြောက် ရေးကို ကြိုးပမ်းခဲ့ရာ ၁၉၂၃ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလထဲတွင် ပါတီ၏ ကြွေးမြင်သံအဖြစ် နေ့စဉ်သတင်းစာတစ်စောင်ထွက်ပေါ်လာသည်။

တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ပါတီကိုဆန့်ကျင်သူများ၊ ပြိုင်ဘက်ပါတီများကို လည်း ရစရာမရှိအောင် စွပ်စွဲတိုက်ခိုက် ရေးသားခဲ့သည်။

၂၀၂၀ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ

ထိုစဉ်အတွင်း ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး ဂျာမနီနိုင်ငံတော် ပြည်တွင်း
 ရေးအခြေအနေမှာ ၁၅ နှစ်လုံး ဖရိုဖရဲဖြစ်ကာ ဟစ်တလာ အရှိန်အဝါကြီး
 မားစေရန် ဖန်တီးပေးသလိုဖြစ်ခဲ့သည်။ စီးပွားရေး ကျပ်တည်းမှု၊ အလုပ်
 လက်မဲ့များ တစ်နေ့တခြားများပြားလာမှု၊ ကုန်ဈေးနှုန်း ကြီးမြင့်မှု၊ ဂျာမန်
 မတ်ငွေ တန်ဖိုးအလွန်အမင်းကျဆင်းမှု စသော အထွေထွေ ကပ်ဆိုက်မှုကြီး
 မှာ နောက်ဆုံးလက်ရှိ အစိုးရအပေါ် အပြစ်ပုံကျခဲ့သည်။ ဇာစီဝါဒီတည်းမှာ
 ပင် လက်ရှိအစိုးရကို ဆန့်ကျင်၍ လှုပ်ရှားနေသော လက်ဝဲလက်ယာသမား
 များမှာ လူထုထောက်ခံမှုကို အကြီးအကျယ်ရခဲ့ကြသည်။

ဤသို့ အခြေအနေဖြစ်ပေါ်နေစဉ်အတွင်း 'ပွဲလန်တန်း ဖျာခင်း' ဆို
 သော ဟစ်တလာအတွက် အကွက်ကောင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ နာဇီပါတီ ဩဇာ
 ကြီးမားလာရေး လူသိများလာရေးကို အနုရော၊ အကြမ်းနည်းပါး နှစ်ခုစလုံး
 သုံးခဲ့သည်။ နာဇီပါတီထံသို့ လူတန်းစားမျိုးစုံကို စုပြုံသိမ်းသွင်း၍၊ ပါတီဝင်
 အရေအတွက်များများဖြင့် အင်အားကြီးမားအောင် စည်းရုံးခဲ့သည်။

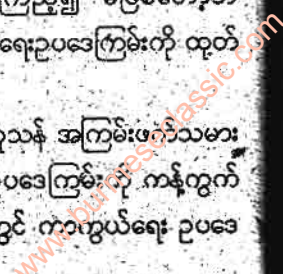
ထောင်စာတာပါသော ဟစ်တလာ

ထို့နောက် အင်အားကြီးမားလာသော ပါတီဝင်များကို စုစည်း၍
 အခြားပါတီများ၏ တရားပွဲများကို လူအုပ်ဖြင့် ဝင်ရောက်ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြင့် ဟစ်တလာသည် တရားပွဲဖျက်မှုဖြင့် ထောင်ဒဏ် အပြစ်
 ပေးခံရသော်လည်း တစ်လသာထောင်ကျခဲ့ရသည်။ ဟစ်တလာထောင်ကျ
 သည့် ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့မှာပင် ဘာဗေးရီးယန်း အစိုးရ၏ အရေးပါ
 အရာရောက်သည့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရော့သန်ရာမှာ တယူသန်အကြမ်း
 ဖက်သမားများ၏ လက်နက်ဖြင့် လမ်းပေါ်၌ပင် ပစ်သတ်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။

ဤတွင် အစိုးရအဖွဲ့မှာ ငုတ်တုတ်ထိုင်ကြည့်၍ မဖြစ်တော့ဘဲ
 အကြမ်းဖက်မှုများကို နှိမ်နင်းတားဆီးရန် ကာကွယ်ရေးဥပဒေကြမ်းကို ထုတ်
 ပြန်ကြေညာရတော့သည်။

ဟစ်တလာ၏ နာဇီပါတီအပါအဝင် တစ်ယူသန် အကြမ်းဖက်သမား
 များကလည်း ငုံ့ခံမနေဘဲ အဆိုပါကာကွယ်ရေး ဥပဒေကြမ်းကို ကန့်ကွက်
 ဆန္ဒပြကြသည်။ ၁၉၂၂ခု၊ ဩဂုတ်လ ၁၁ရက်နေ့တွင် ကာကွယ်ရေး ဥပဒေ

ကြမ်း ကန့်ကွက်သည့် လူထုဆန္ဒပြပွဲကျင်းပရာ နာဇီတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ နာဇီ
 ဗန်တိုင်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် အခြားထောင်ပေါင်းများစွာသော လူထုကြီး
 တပါ တက်ရောက်ခဲ့၍ ဝက်ဝက်ကွဲ၍ ကြိတ်ပျံ့မကျ စည်ကားခဲ့သည်။
 လူထုဆန္ဒပြပွဲအတွက် အဓိက ဟောပြောသူမှာ ဟစ်တလာဖြစ်သည်။ ဤသို့
 ဖြင့် ဟစ်တလာ၏ အပြောအဟောကောင်းမှုနှင့် စည်းရုံးရေး ထက်မြက်
 မှုကြောင့် ဟစ်တလာသည် ဂျာမန်လူထု၏ ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်တစ်
 ယောက်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သလို၊ ဘာဗေးရီးယန်း အာဏာပိုင်တို့၏
 အတိုက်အခံ ရန်သူတော်စာရင်းတွင် နံပါတ်တစ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းခံခဲ့
 ရသည်။

ဤသို့ အခြေအနေ ရှုပ်ထွေးပွေလီနေစဉ်အတွင်း ဂျာမနီပြည်ကြီး၏ ကံကြမ္မာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် ဖြစ်ရပ်နှစ်ခု ၁၉၂၃ တွင်ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။

ပထမ ဖြစ်ရပ်မှာ ပြင်သစ်တို့က ဂျာမနီပြည်ပိုင်နက်ဖြစ်သော 'ရား' (The Ruhr) နယ်ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ပထမ ကမ္ဘာစစ်ကြီးကို အကြောင်းပြု၍ ဂျာမန်အစိုးရက ပြင်သစ်သို့ စစ်လျှော်ကြေးများပေးရန် ရှိနေ၍ စီးပွားရေးကပ်ဆိုက်နေသဖြင့် အဆိုပါ စစ်လျှော်ကြေးတွေကို မပေးနိုင်မှုကြောင့် ဂျာမနီ၏စက်မှုလုပ်ငန်း အချက်အချာဒေသဖြစ်သော 'ရား' နယ်ကို ၁၉၂၃ ဇန်နဝါရီ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

'ရား' နယ်မှာ ဂျာမနီ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် အသုံးပြုနေသော သံ၊ သစ်တောနှင့် ကျောက်မီးသွေး တန်ချိန် အားလုံး၏ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းထွက်ရှိနေသော အဓိက ဒေသကြီးဖြစ်ရာ၊ ထိုနယ်ကို ပြင်သစ်တို့က သိမ်းပိုက်လိုက်ခြင်းသည် ဂျာမနီအား အရှိန်ကို ထိုးခံရသလို ဖြစ်သွားခဲ့ရသည်။

ဒုတိယ ဖြစ်ရပ်မှာ ဂျာမန်ငွေတန်ဖိုးသည် စတုဂ္ဂါစုတ်တမျှ တန်ဖိုးမရှိအောင် ထိုးကျသွားခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၂၇ စက်တင်ဘာ ၁ ရက်နေ့တွင်

www.burmeseclassic.com

ဒေါ်လာလျှင် ဂျာမန်မတ်ငွေ တစ်သန်းနှင့် ညီမျှခဲ့သည်။ နိုဝင်ဘာ ၁ ရက်နေ့တွင်မူ ကားသန်းပေါင်း ၁၃၀၀ နှင့်ညီမျှခဲ့ရာ ဤမျှလောက် ငွေကြေးဖောင်းပွမှု ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။

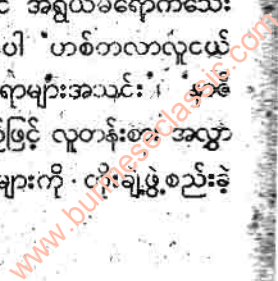
ဤသို့ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး အကျပ်အတည်း ခေါင်ခိုက်နေစဉ် အတွင်း ၁၉၂၃ နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့က ဗေးရီးယန်းအစိုးရနှင့် ဗဟို အစိုးရကို ဖြုတ်ချ၍ ကြားဖြတ်အမျိုးသား အစိုးရကိုဖွဲ့စည်းကြောင်း ကြေညာ ခဲ့မှုကြောင့် ဖမ်းဆီးခံလိုက်ရသည်။ ထို့နောက် ၁၉၂၄ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် အထူးခုံရုံးအဖွဲ့က စစ်ဆေးခဲ့ပြီးနောက် ဟစ်တလာအား နိုင်ငံ တော်ပုန်ကန်မှုဖြင့် ထောင်ဒဏ် ၅ နှစ် အပြစ်ပေးခံရသည်။

ဟစ်တလာသည် မြူးနစ်မြို့နှင့် မိုင် ၅၀ ဝေးသော လက်ချ်တောင် ကြားဒေသရှိ လင်းဒ်ဘာဂ်မြို့ကလေးရှိ အကျဉ်းထောင်တွင် အကျဉ်းခံနေစဉ် အတွင်း နောင်အခါ၌ ကမ္ဘာကျော်ဖြစ်လာသော 'Mein Kampf' ခေါ် 'ကျွန်ုပ်၏ ကြိုးပမ်းမှု' စာအုပ်ကို ရုဒေါ့ဗ်ဟက်စ် အကူအညီ ရေးသားနိုင် ခဲ့လေသည်။

နာဇီပါတီ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး

ထို့နောက် ထောင်ထဲတွင် နှစ်စေ့အောင် မနေရဘဲ ၁၉၂၄ ဒီဇင်ဘာ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ထောင်မှပြန်လည် လွတ်မြောက်လာခဲ့သည်။ ဟစ်တလာ သည် ထောင်မှပြန်လည် လွတ်မြောက်ပြီးနောက် နာဇီပါတီကို ပြန်လည် အားကောင်းလာအောင် စည်းရုံးတည်ဆောက်ခဲ့သည်။

ထိုစဉ်အတွင်း ၁၉၂၄ ဧပြီလတွင် သမ္မတရွေးတောက်ပွဲ ပြုလုပ်ခဲ့ရာ နာဇီပါတီမှ ဝင်ရောက်အရွေးခံသော စစ်သေနာပတိချုပ် ဟောင်းပေါလ် ဘင်ဒင်ဘာဂ် (Paul von Hindenburg) ရွေးတင်မြှောက်ခံရသည်။ တစ်ချိန် အငြင်းပွားပင် နာဇီပါတီ အရှိန်အဝါ ကြီးမားလာသောကြောင့် ၁၉၂၉ တွင် ဝါတီသင်တိုင်း ၁၇၈၀၀၀ မျှရှိလာခဲ့သည်။ ထို့ပြင် အရွယ်မရောက်သေး သော ကျောင်းသားလူငယ်များနှင့် ကလေးများကိုပါ 'ဟစ်တလာလူငယ် အဖွဲ့' 'နာဇီကျောင်းသားအဖွဲ့' 'နာဇီကျောင်းဆရာများအသင်း'၊ 'နာဇီ ကျွေးမွေးရေးသမဂ္ဂ'၊ 'နာဇီဆရာဝန်များသမဂ္ဂ' စသည်ဖြင့် လူတန်းတူ အသွား အလာလိုက် နာဇီပါတီ၏ လက်အောက်ခံ အဖွဲ့များကို ငိုဦးချဖွဲ့စည်းခဲ့ သည်။

ထို့နောက် ဟစ်တလာသည် မိမိအယုံအကြည်ဆုံးနှင့် စိတ်ချရဆုံး သူ၏ လက်ချီးများကို တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့ရာ၊ ဂိုးဘဲလ်ကို ပါတီဝါဒဖြန့်ချိရေး တာဝန်ခံအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဟိန်းရစ်ဟင်းမလားကို နာဇီကာကွယ်ရေး မုန်ကိုင်းတပ်ဖွဲ့၏ တပ်မှူးကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ တစ်ဖန် ဆွီဒင်နိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရသော ဂိုးအားရင်းကို နာဇီပါတီလုပ်ငန်းများ၌ တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ဟာမန်းဂိုးအားရင်းသည် ပထမကမ္ဘာစစ်တွင်း ဂျာမန်စစ်တပ်တွင် ဗိုလ်မှူးအဆင့်ရှိခဲ့၍ အမြင့်ဆုံးသူရဲကောင်း တံဆိပ်ရခဲ့ဖူးသူ ဖြစ်သည်။

၁၉၂၈ ခုနှစ်၊ မေလတွင် ဘာလင်မြို့၌ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရာ နာဇီပါတီ၏ ကိုယ်စားလှယ် ၁၂ ဦး အရွေးခံခဲ့ရသည်။ ၎င်းတို့အထဲတွင် ဂိုးဘဲလ်နှင့် ဂိုးအားရင်းတို့ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ဂျာမန်လွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားလှယ်အောင်း ၄၉၁ ဦးရှိရာ နာဇီပါတီကိုယ်စားလှယ်မှာ ၁၂ ဦးသာရှိ၍ လွှတ်တော်တွင်း၌ နဝမမြောက်ပါတီအဖြစ်သာရှိခဲ့သည်။

သို့သော် ဟစ်တလာ၏ စည်းရုံးလှုပ်ဆော်မှုကြောင့် ၁၉၃၀ စက်တင်ဘာလ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် နာဇီပါတီ ကိုယ်စားလှယ်ပေါင်း ၁၀၇ ဦးရွေးချယ်ခြင်းခံရသည်။

နာဇီအလိုက် နာဇီပါတီရွေးကောက်ပွဲအနိုင်ရစာရင်း

ခုနှစ်	လ	မဲပေးသူ	မဲရာခိုင်နှုန်း	လွှတ်တော်အမတ်ဦးရေ	မှတ်ချက်
၁၉၂၄	မေ	၁၉၁၈၃၀၀	၆.၅	၃၂	ဟစ်တလာထောင်ကျစဉ်
၁၉၂၄	ဒီဇင်ဘာ	၉၀၇၃၀၀	၃.၅	၁၄	
၁၉၃၀	စက်တင်ဘာ	၆၄၀၉၆၀၀	၁၈.၃	၁၅၇	
၁၉၃၂	ဇူလိုင်	၁၃၇၄၅၀၀၀	၃၇.၃	၃၂၀	ဟစ်တလာသမ္မတဟောင်းအဖြစ်ရွေးချယ်ခြင်း
၁၉၃၃	ဇန်နဝါရီ	၁၂၇၂၇၁၈၀	၄၃.၉	၂၈၈	ဟစ်တလာဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ပြီးနောက်

စာပန်းိုင်တွင်

(၁၉၃၂ ဇွန်လ ၁ရက်မှ) ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်အတွင်း နိုင်ငံရေး အဓိကရုဏ်းပေါင်း ၄၆ခု ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ လူပေါင်း ၂၈၂ ဦး သေဆုံး၍ ၄၀၀ ကျော် ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။ အဓိကရုဏ်းများမှာ အဓိကအားဖြင့် နာဇီများနှင့် ထွန်ပြုနှစ်များ တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် ရိုက်နှပ်ပစ်ခတ်ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဤအခြေအနေကြား၌ပင် ရွေးကောက်ပွဲကို ၁၉၃၂ ဇူလိုင်လ ၃ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့ရာ နာဇီပါတီကိုယ်စားလှယ်ပေါင်း ၂၃၀ အရွေးခံ ခံ၍ ပါလီမန်တွင် အင်အားအကြီးဆုံး ပါတီဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဟစ်တလာ၏ညွှလာလက်ရုံး ရိုက်လ်နှင့်အတူ

သို့သော် နာဇီပါတီသည် ပါလီမန်တွင် အင်အားအကြီးဆုံးကိုယ်စားလှယ်ဦးရေ အများဆုံးဖြစ်နေသော်လည်း စုစုပေါင်း ကိုယ်စားလှယ် ၆၀၀ ဦးရှိသော လွှတ်တော်တွင် မိမိတို့ပါတီ အင်အားမှာ ထက်ဝက်မကျော်ဘဲ ၃၇၂ ရာခိုင်နှုန်းသာရှိသဖြင့် အစိုးရမဖွဲ့နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေခဲ့သည်။

ဤတွင် ဟစ်တလာသည် ပါလီမန်အတွင်း၌ နာဇီပါတီ ကိုယ်စားလှယ်များကို အလယ်ဗဟို ဝါဒသမားများ၊ အမျိုးသားရေး ဝါဒသမားများနှင့် ဖြစ်ပေါင်းကာ မိမိပါတီမှ ရိုးအားရင်းကို လွှတ်တော်သဘာပတိအဖြစ် အရွေးခံ ခံခဲ့သည်။

သို့နှင့်ပင် ဂိုးအားရင်းသည် ဩဂုတ်လ ၃၀ရက်နေ့တွင် ရိုက်ချီစတတ် လွတ်တော် သဘာပတိဖြစ်လာခဲ့ရာ ထိုနေ့မှာပင် ဟစ်တလာ၏ အစီအစဉ် အရ လွတ်တော်ကို စက်တင်ဘာလ ၁၂ရက်နေ့အထိ ရွှေ့ဆိုင်းပစ်ခဲ့သည်။

ထို့နောက် စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် လွတ်တော်အစည်း အဝေးကို ပြန်လည်ကျင်းပရာ၊ တွန်မြူနစ်များက လက်ရှိ ပေပင်အစိုးရကို အယုံအကြည်မရှိ တင်သွင်းရာ အဆိုဘက်မှ ၅၁ မဲ၊ ကန့်ကွက်မဲ ၃၂ မဲဖြင့် ပေပင်အစိုးရ ပြုတ်ကျသွားခဲ့သည်။

ပေပင်အစိုးရ ပြုတ်ကျပြီးနောက် နာဇီပါတီနှင့် အမျိုးသားဆိုရှယ် လစ်ပါတီတို့ ပူးပေါင်းထားသော ညွန့်ပေါင်းအစိုးရ ဘိုက်လစရာ ဗိုလ်ချုပ် ကြီး ကတ်ဖွန်စချယ်လေးချား (Gen.Kwrt von Schleicher) သည် ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဤအတွင်းဝန်ကြီးချုပ် စချယ်လေးချားသည် တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေး တည်ငြိမ်စေရန် အလုပ်သမားအခွင့်အရေးများ ပြန်လည်မေးအပ်ခြင်း၊ လုပ်ခ ဖြတ်တောက်မှုများကို ရပ်ဆိုင်းပစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ရာ စက်မှုလုပ်ငန်းရှင် ကြီးများက ငြိုငြင်မှုကိုခံရလေသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် မြေယာပြုပြင် ပြောင်းလဲရေး စီမံကိန်းများကို လုပ်ဆောင်လာရာ မြေရှင်ကြီးများ ပဋိပက္ခ ဖြစ်ခဲ့ရပြန်သည်။

သို့ကလို တိုင်းပြည်စီးပွားရေး အခြေအနေ တစ်နေ့တခြား ဆိုးဝါး လာသောကြောင့် ၁၉၃၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၂၈ ရက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စချယ်လေးချားသည် ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးမှ နုတ်ထွက်သွားခဲ့ရာ ဇန်နဝါရီ ၃၀တွင် ဟစ်တလာသည် ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဝန်ကြီးချုပ်ကဝ

ဟစ်တလာသည် ဝန်ကြီးချုပ် ရာထူးကို လက်ခံပြီးနောက် မိမိအား ဖက်ပြိုင်ရန်တူမည့် အဖွဲ့မှ တွန်မြူနစ်များသာဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူကာ တွန်မြူနစ်မပါတီသည် တိုင်းပြည်ကို ဆူပူခြောက်ခြားအောင် လှုပ်နေသော ပါတီဟူ၍ စွပ်စွဲခဲ့သည်။ ယင်းနောက် ၁၉၃၃ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ရက်နေ့တွင် ဘာလင်မြို့ ကွန်မြူနစ်ဌာနချုပ်ကို ရဲများအား ဝင်ရောက်ရှာဖွေစေခဲ့ရာ

တော်လှန်ရေးတစ်ရပ်ဆင်နွှဲရန် လျှို့ဝှက်စွာ ကြံစည်နေသည့် အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများ သိမ်းဆီးရမိကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။ ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ပြီး သုံးရက်အကြာတွင် ဂျာမန်ရိုက်စကတ် လွှတ်တော် အဆောက်အအုံကြီး ရုတ်တရက်မီးထလောင်ခဲ့ကာ ပြာကျသွားခဲ့သည်။

ဟစ်တလာ၏ အရင်းနှီးဆုံးမိတ်ဆွေ ရုဒေါ့ဖ်ဟက်။

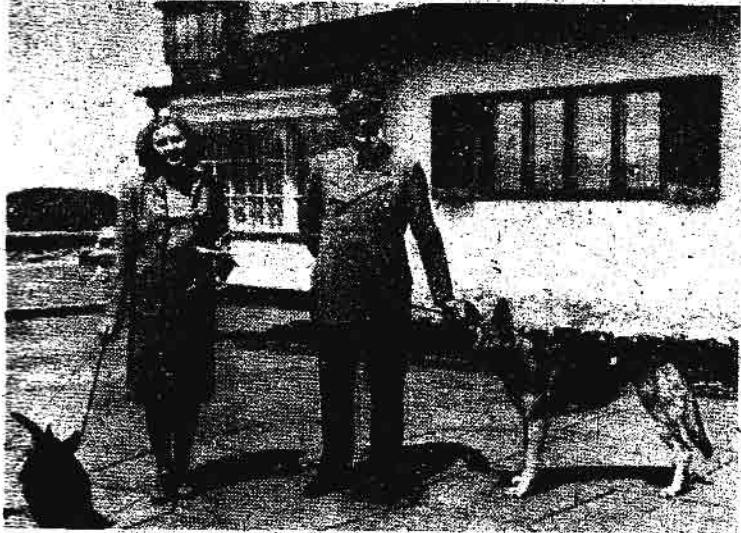
ယင်းနောက် အဆိုပါမီးရှို့မှုကြီးကို လုတ်ပစ်စစ်မြို့တွင် ရုံးတင်စစ်ဆေးခဲ့ပြီး ကွန်မြူနစ်တို့အပေါ် ပုံချကာ ဖမ်းဆီးအရေးယူခဲ့သည်။

စင်စစ် ဤလုပ်ကြံမှုကြီးမှာ ကွန်မြူနစ်တို့လက်ချက် မဟုတ်ဘဲ နာဇီတို့၏ လက်ချက်သာဖြစ်သည်ဟု နောင်အခါ၌ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ ဦးအားရင်း၏ စီစဉ်ချက်အရ ဘာလင်မြို့ နာဇီကာကွယ်ရေး ကပ်ဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ကားလ်ဘားနက်စ်နှင့် နောက်ပါနာဇီတပ်သားများက မြေအောက်မှ တစ်ဆင့် လွှတ်တော်အဆောက်အအုံကြီး ရှိရာသို့ လိုက်ခေါင်းတူး၍ တိတ်တဆိတ် ဝင်ရောက်ပြီး မီးရှို့ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤသို့ဖြင့် ကွန်မြူနစ်များကို နိုင်ငံရေးလုပ်ကြံမှုဖြင့် လှီးနှက်ခဲ့ရုံမျှမက ကွန်မြူနစ်များ၏ အကြမ်းဖက်မှုများကို တားဆီးပိတ်ပင်နိုင်ရန်အတွက်

ဟုဆိုကာ ဟစ်တလာသည် နောက်တစ်နေ့တွင် တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအား ကာကွယ်သည့် ဥပဒေတစ်ရပ်ကို ထပ်မံထုတ်ပြန်ခဲ့သေးသည်။

ဤသို့ ဟစ်တလာသည် သူ၏ညာလက်ရုံး ပိုးအားရင်းနှင့် တိုင်ပင်ကာ နာဇီပါတီအား အတိုက်အခံပြုနေကြသော ပါတီဟူသမျှကို နည်းအမျိုးမျိုးကလိမ်ကကျစ် အဖုံဖုံဖြင့် ရှင်းပစ်ခဲ့လေသည်။

ဟစ်တလာ ခရီးစောင်နဲ့

တစ်ဖန် ၁၉၃၃ ဇူလိုင် ၁၃ရက်နေ့တွင် အစိုးရပြန်တမ်း၌ အောက်ပါ အမိန့်ကြော်ငြာတစ်ခုကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည် ကြေညာချက်၌-

အပိုဒ် (၁)။ အမျိုးသားဆိုရှယ်လစ် ဂျာမနီအလုပ်သမားပါတီသည် ဂျာမနီပြည်တွင် တစ်ခုတည်းသော တရားဝင်နိုင်ငံရေးပါတီ ဖြစ်စေရမည်။

အပိုဒ် (၂)။ နိုင်ငံရေးပါတီ၊ အသင်းအဖွဲ့များကို ဆက်လက်ဖွဲ့စည်းလုပ်ဆောင်နေသူ၊ သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေးပါတီသစ် တစ်ခုဖွဲ့စည်းရန် လုပ် ဆောင်သူမှန်သမျှ မည်သူမဆို အခြားပိုမိုကြီးလေးသော ရာဇဝတ်ပြစ်မှုများ ဖြင့် ငြိစွန်းနေခြင်းမရှိပါက ထောင်ဒဏ် ၃

နှစ်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ထောင်ဒဏ် သုံးနှစ်ထက်
သော်လည်းကောင်း အရေးယူအပြစ်ပေးခြင်း ခံရမည်။

နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဟစ်တလာ

နိုင်ငံတော် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဖရစ်

နိုင်ငံတော် တရားရေးဝန်ကြီး ဒေါက်တာ

ဂတ္တနာ

ဟူ၍ ပါရှိသည်။

ဤကြေညာချက်ကြောင့် ဂျူးလူမျိုး၊ စီးပွားရေး ကုန်သည်များနှင့်
ထညာရှင်များက နာဇီအစိုးရအား သပိတ် မှောက်ခဲ့ကြသည်။ သပိတ်မှောက်
မှုကြောင့် ဂျူးလူမျိုးအများအပြားကို နာဇီအစိုးရက ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခဲ့
လေသည်။

ဟစ်တလာ၏ နာဇီအစိုးရသည် ဘာသာရေး၌လည်း ပရိုတက်စတင့်
နှင့် ကက်သိုလစ်ဂိုဏ်းများကို ဆန့်ကျင်သော ရှေးဟောင်းရုပ်တုကိုးကွယ်
ရေးမျိုးကို အားပေးအားမြှောက်ပြုလုပ်ခဲ့၏။ တက္ကသိုလ်များ၌လည်း ၁၉၃၅
ခုနှစ်မှစ၍ စစ်ပညာကို မသင်မနေရ ပြဋ္ဌာန်းလိုက်လေသည်။

**အခန်း (၄)
မူဆိုလီနီနှင့် ဟစ်တလာကို လက်တွဲခြင်း**

၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် ဂျာမနီသည် လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး အစည်းအဝေးမှလည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်းချုပ် အသင်းကြီးမှလည်းကောင်း နုတ်ထွက်လိုက်လေသည်။ ၁၉၃၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ဟစ်တလာသည် ပိုလန်နှင့် မကျူးကျော်ရေး စာချုပ် (non-aggression pact) စာချုပ်ချုပ်ဆိုလိုက်သည်။ ၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင် ဟစ်တလာသည် မူဆိုလီနီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီး အာဏာရှင်နိုင်ငံ နှစ်နိုင်ငံတို့၏ မဟာမိတ်ဖွဲ့စည်းရေးကို လမ်းစတင်ခဲ့သည်။

၁၉၃၄ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ဟစ်တလာသည် ၎င်း၏ နာဇီကိုပင် ပြန်လည်စိစစ်၍ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းပြီး ပါတီဝင် ၇၄ ဦးကို ၎င်းအား လုပ်ကြံမှု၌ ပါဝင်သည်ဟု စွပ်စွဲချက်ဖြင့် သေဒဏ်ပေးလိုက်လေသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဟစ်တလာ၏ တန်ဖိုး အာဏာသည်လည်း များစွာကြီးထွားလာခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဟစ်တလာသည် ၁၉၃၄ ဩဂုတ် ၂ ရက်နေ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ်ရာထူးအပြင် သမ္မတရာထူးပါ ပူးတွဲယူကာ ဂျာမနီပြည်၏ ခေါင်းဆောင်ကြီး (Führer of Germany) အဖြစ် ရယူလိုက်လေသည်။

ဤသို့ ဂျာမနီပြည်တွင် ဟစ်တလာ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ခဲ့ပြီး
 နောက် ဂျာမန်ပြည်ကြီး၏ မြင့်မြတ်ကြီးကျယ်သော အစဉ်အလာပင် ပြန်လည်
 ဖော်ထုတ်ထိန်းသိမ်းရန် ကြိုးစားလာခဲ့သည်။ ထိုသို့ပြန်လည် ဖော်ထုတ်
 နိုင်ရန်မှာလည်း ဂျာမန်အမျိုးသားများနှင့် ဂျာမနီပြည်ကြီးအား တိုင်းတစ်ပါး
 မှ စစ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးအားဖြင့် ဖြိုခွဲထိန်းချုပ်ထားသည် များကို
 အနှေးအမြန် ဖယ်ရှားတွန်းလှန်ပစ်ရမည်ဟု တွက်ဆထားခဲ့သည်။ အထူး

ဟစ်တလာ၏ဓနိုး အီဇာဘရောင်း။

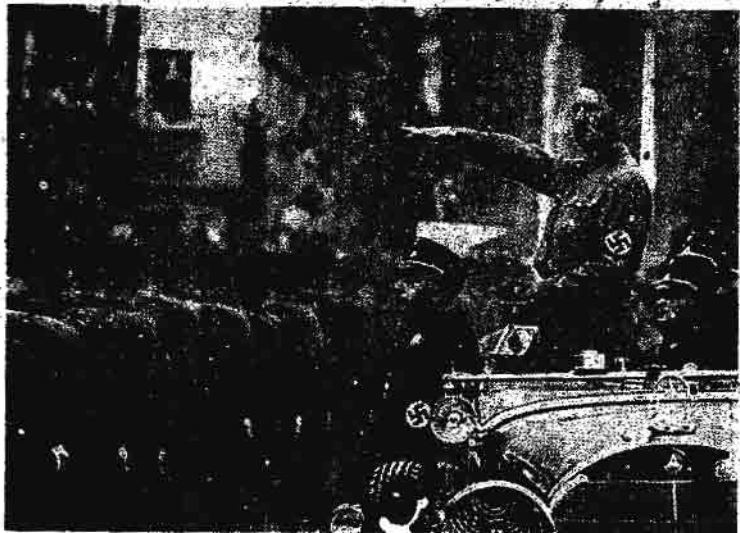
www.burmeseclassic.com

သဖြင့် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် စစ်ရှုံးသည့် ဂျာမနီ ပြည်အား အနောက်နိုင်ငံကြီးများက ဗာဆိုင်းစာချုပ်ဖြင့် ထိန်းချုပ်ကိုင်ထားခဲ့ကြရာ ဟစ်တလာသည် အဆိုပါ ဗာဆိုင်းစာချုပ်ကို ဖယ်ရှားပစ်ရန်အမြဲကြံစည်နေခဲ့သည်။

ဗာဆိုင်းစာချုပ် (Versailles Treaty) ကို ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး ၁၉၁၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံ ဗာဆိုင်းနန်းတော်၌ လက်မှတ်ရေးထိုး ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ထိုစာချုပ်အရ ဂျာမနီပိုင် အယ်လ်စီလောလိန်း (Alsace-Lorraine) ကို ပြင်သစ်သို့လည်းကောင်း၊ ပိုဆန် (Posen) ခေါ် ပိုဇနန်ပြည်နယ် နှင့် ကော်ရစ်ဒါ (The Corridor) ကို ပိုလန်သို့လည်းကောင်း ပေးအပ်ခဲ့ရသည်။ ထို့ပြင် အချို့ မိမိပိုင်နယ်မြေအချို့ကို ဘယ်လ်ဂျီယမ်သို့လည်းကောင်း၊ လစ်သူနီးယားသို့လည်းကောင်း၊ ဒိန်းမတ်သို့လည်းကောင်း ခွဲဝေပေးခဲ့ရသည်။ တစ်ဖန် ရိုင်းလင်းပြည်နယ်ကို စစ်နိုင်ငံလေးတိုင်းပြည်များက ၁၅ နှစ် အုပ်ချုပ်ထားရန်နှင့် ဆားနယ်ကို နိုင်ငံဟု အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင် ထားရှိရန်၊ သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ နိုင်ငံရေးအကျိုးတိုင်းပြည်အစိတ်စိတ် အမွှာမွှာကွဲခဲ့ရသည့်အပြင် စစ်ရေးစစ်ရာအရလည်း

လက်နက်ကိုင် စစ်သားဦးရေ တစ်သိန်းထက်ပို၍ မထားရ။ စစ်သင်္ဘော ၆ စင်းသာထားရမည်။ အခြား လေယာဉ်တင်သင်္ဘော၊ ရေငုပ်သင်္ဘော၊ မလေးယာဉ် စသည်တို့ကို မတည်ဆောက်ရ။ မထားရှိရ ဟူသော ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်မှုများပါရှိခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဟစ်တလာအဖို့ ဂျာမနီအမျိုးသားများနှင့် ဂျာမနီပြည်ကြီး၏ တန်ဖိုးအာဏာ၊ ကြီးမားလာရေးအတွက် အဆိုပါ ဗာဆိုင်းစာချုပ်ကို ရှေးဦးစွာ စုတ်ဖြုတ်ရမည်ဟူ၍ တထစ်ချ ယူဆထားခဲ့သည်။

ဤယူဆချက်အရ ဟစ်တလာသည် အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ် အစိုးရတို့အား နိုင်ငံတကာ အုပ်ချုပ်မှုအောက်တွင်ထားရှိနေရသော ဆား (Saar) နယ်အား ဂျာမနီပြည်နှင့် ပြန်လည်ပူးပေါင်းခွင့်ကို တောင်းဆိုရယူခဲ့သည်။

၁၉၃၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ဆားနယ်မှပြည်သူလူထု၏ ဆန္ဒယူပွဲကျင်းပခဲ့ရာ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းက ဂျာမနီပြည်နှင့် ပြည်လည်ပူးပေါင်း ပေးခဲ့ကြသည်။

သို့ဖြင့် ဟစ်တလာသည် ဗာဆိုင်းစာချုပ်ကို ပျက်ပြားစေသည့် ပထမဆုံး စတင်ပျက်ခဲ့သည်။

ဟစ်တလာ၏ အန္တရာယ်ကို ပထမဆုံး စတင်သိမြင်ခဲ့သော နိုင်ငံမှာ ဗြိတိန်နိုင်ငံပင်ဖြစ်သည်။ ၁၉၃၅ ဖေဖော်ဝါရီလထဲတွင် ဗြိတိန်နှင့် ပြင်သစ် အစိုးရတို့က ဟစ်တလာအား လက်ရှိ လိုကာနီးစာချုပ် (Locarno Pact) တို့ တိုးချဲ့ချုပ်ဆိုရန် စကားကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ လိုကာနီးစာချုပ်မှာ ၁၉၂၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၁၆ရက်တွင် ပြင်သစ်၊ ဘယ်လ်ဂျီယမ်၊ ဂျာမနီနှင့် အီတလီ တို့ ပါဝင်ချုပ်ဆိုခဲ့ကြသော 'မကျူးကျော်ရေး' စာချုပ်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် လက်ရှိနယ်နိမိတ် အနေအထားအတိုင်းနေကြရန်၊ တစ်ဦးနှင့်ကပ်ဦး လက်နက် အားကိုးတိုက်ခိုက်ခြင်းမပြုကြရန် သဘောတူကြသည်။ စာချုပ်တွင် ပါဝင်နေသော နိုင်ငံများမှာ ဥရောပအနောက်ပိုင်းနိုင်ငံများသာ ဖြစ်နေရာ၊ ဥရောပအရှေ့ပိုင်းနှင့် ဥရောပအလယ်ပိုင်းမှ ရုရှား၊ ပိုလန်၊ ချက်ကို့ စလိုဗက် ကီးယား စသောနိုင်ငံများပါ ထပ်မံပါဝင်တိုးချဲ့ချုပ်ဆိုရန် ဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် မူလကပင် ဗာဆိုင်းစာချုပ်ပါ အချက်များကို နှုတ်ဆီးရန် ကြံစည်ထားရာ နောက်ထပ် မိမိတို့အပေါ် ချုပ်ကို မည် စာချုပ် တစ်ခုကို ထပ်မံချုပ်ဆိုရန် လုံးဝလက်မခံခဲ့ပေ။ ဟစ်တလာ သည် မတ်လ ၉ရက်နေ့တွင် ဂျာမန်အစိုးရသည် ဂျာမန်လေတပ်မတော်ကို တည်ထောင် ပြီးဖြစ်ကြောင်း တရားဝင် ထုတ်ပြန်ကြေညာလိုက်သည်။

တစ်ဆက်တည်းမှာပင် မတ်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် စစ်ပညာ မ... ဓနေရ ဥပဒေကို ပြန်လည်အတည်ပြု၍ ဂျာမန်စစ်တပ်ကိုလည်း စစ်သား ပေါင်း ၅သိန်း ၅သောင်းအပါအဝင် တပ်မကြီးပေါင်း ၃၆ အထိတိုးချဲ့ ခဲ့စည်းခဲ့သည်။

ပြင်သစ်အစိုးရက ဤကိစ္စအတွက် ဂျာမနီအား အရေးယူရန် ကမ္ဘာ နိုင်ငံပေါင်းချုပ် အဖွဲ့ကြီး၏ အထူးအစည်းအဝေးတစ်ရပ် အပြန်ဆုံး ဆင့်ခေါ် ရန် ပန်ကြားလိုက်သည်။

ဗြိတိန်က သံတမန်နည်းလမ်းအရသာ ဆွေးနွေးရန် သဘောတူခဲ့ သည်။ ဗြိတိသျှနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနှင့် အဖွဲ့ ကာလင်သို့ရောက်လာ၍ ဟစ်တလာနှင့် ဆွေးနွေးသောအခါ ဟစ်တလာက မိမိတို့ ဂျာမန်တပ်မတော် ၏ စစ်အင်အားကို တိုးချဲ့ခြင်းမှာ အဓိကအားဖြင့် ဥရောပတိုက်သို့ ကွန်မြူ နစ်အောက်ရှိဗစ်များ ပေရန်မှ ကာကွယ်ရန်သာ ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုကာ 'ဆွေးသိပ်' လွှတ်လိုက်သဖြင့် ကျေနပ်ပြီး ပြန်လာခဲ့ကြသည်။

၁၉၃၅ မေလတွင် ဟစ်တလာသည် နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေး
ဦးစီးဌာနကို လျှို့ဝှက်စွာ အတည်ပြု၍ ယင်းဥပဒေအရ တိုင်းပြည်၏ ကုန်ထုတ်
ပစ္စည်းများအပေါ်အဝင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း မှန်သမျှကို 'စစ်စီးပွားရေး' အသွင်
ပြောင်းပြန်အောင် ပြင်ဆင်မှုများ၊ စီမံကိန်းများချမှတ်လာခဲ့သည်။

နိုင်ငံပေါင်းစုံက ကန့်ကွက်နေသည့်ကြားမှ စစ်အင်အားကို တိုးချဲ့
ပြီးနောက် ၁၉၃၅ စက်တင်ဘာလတွင် နျူးရင်ဘတ်မြို့ရှိ နာဇီပါတီအင်
အားပြပွဲကြီးကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအခမ်းအနား၌ ဟစ်တလာက-

စစ်ဦးစီးများတင်ပြသော စစ်ယာဇာတိကို စစ်ဆေးနေသော ဟစ်တလာ။

ကျုပ်တို့ ဂျာမန်တပ်မတော်ကြီးဟာ စစ်ဖြစ်နေတဲ့ အချိန်အခါမှာ
ဆိုရင် တစ်မျိုးသားလုံး ကာကွယ်ပေးနေတဲ့ အင်အားစုကြီး ဖြစ်သလို။
ငြိမ်းချမ်းနေတဲ့ ကာလမှာဆိုရင်လည်း ကျုပ်တို့ ပြည်သူ့ပြည်သားများရဲ့
ပညာသင်ကြားရာ ကျောင်းကြီးဖြစ်နေတယ်။ ကျုပ်တို့အားလုံးရဲ့ ဘဝရပ်
တည်မှုဟာ ဒီတပ်မတော်ကြီး အပေါ်မှာပဲတည်နေတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ကျုပ်
တို့မတော်ကြီးကို ပြန်ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါတိုင်း ကျုပ်တို့ပြည်သူ့ တွေရဲ့
အနာဂတ်အပေါ်မှာ ကျုပ်တို့ရဲ့ ယုံကြည်ကိုးစားတဲ့ စိတ်ဟာ ဆလက်ထထမ်း
ပိုးတိုးလာတာ တွေ့ရတယ်။ ဒီလိုအစဉ်အလာတွေနဲ့ ပြေးမြောက်တောက်

ထဲတွဲ တပ်မတော်ကြီးဟာ မသေသေးပါဘူး။ အိပ်မောကျရုံသာ ကျနေခဲ့တာပါ။ အခုဆိုရင် ဒီတပ်မတော်ကြီးဟာ ခင်ဗျားတို့ကြောင့် ပြန်လည်နိုးကြားလာပါပြီ ဟူ၍ ပြောကြားသွားခဲ့လေသည်။

ဟစ်တလာနှင့်အတူတွေ့ရသော အီတလီဖက်ဆစ်အာဏာရှင် မူဆိုလိုနီ။

ဂျပန်၏ ကျူးကျော်မှု

ဂျပန်ပြည်ရှိ လက်ရှိအစိုးရကို စစ်ဖက်မှ တော်လှန်ကာ စစ်အစိုးရတို့ ထူထောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် ဂျပန်သည် မန်ချူးနီးယားကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက် အိမ်လိုက်သည်။ စစ်အစိုးရသည် တရုတ်ပိုင်နက်ဖြစ်သော မန်ချူးနီးယားကို ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက် လိုက်ခြင်းဖြင့် တရုတ်ဗဟို စစ်ပွဲကို အစပျိုးစေခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသည် ဥရောပရှိ ဂျာမန်နှင့် အီတလီတို့နည်းတူ စစ်အစိုးရ၏ လက်အောက်ရောက်မှ တဂြိုန်ထိုးတိုးတက်လာသော အရင်းရှင်နိုင်ငံသာ ဖြစ်ရာ၊ ကိုလိုနီများကို တပ်မက်ခြင်းကြီးစွာဖြင့် ဆင်လောင်မွတ်သိပ်၍

www.burmeseclassic.com

မေတ်သစ်ဂျာမနီနိုင်ငံတည်ထောင်ခဲ့သော နန်းရင်းဝန် ဘစ်စမတ်။

နေသည်။ ဂျပန်၏ကျူးကျော်မှုကို တရုတ်ပြည်က ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်းချုပ် အသင်းကြီးသို့ ပန်ကြားခဲ့ပေ။ သို့ရာတွင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်းက မန်ချူးရီးယားပြည်အား တရုတ်ပြည်က ပိုင်ဆိုင်သော သီးခြားလွတ်လပ်သော နိုင်ငံဖြစ်ထားရှိပြီး ဂျပန်က ကွပ်ကဲအုပ်ချုပ်ရန်သာ အလွန်ပျော့ညံ့စွာဖြင့် ပြန်ဖြေခဲ့သည်။ သို့သော် ဂျပန်ကလက်မခံခဲ့ချေ။ ထိုမျှမက ၁၉၃၇ ခုနှစ် မတ်လတွင် ဂျပန်သည် ကမ္ဘာ့ နိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်းမှပင် နှိပ်ကွတ်သင့် ပေသည်။

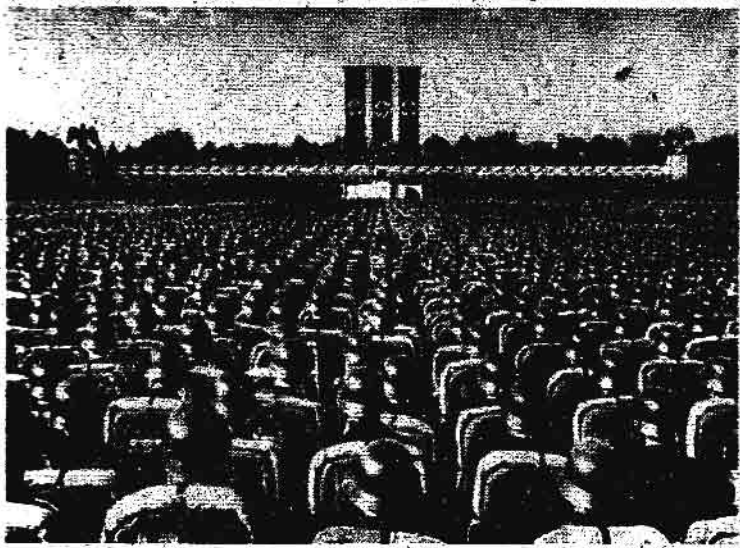

အခန်း (၅) အီတလီ၏ ကျူးကျော်မှု

ကမ္ဘာနိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်းသည် အမည်မျှသာ ရှိပြီး လက်တွေ့၌ ဩဇာကျဆင်းနေသည်။ ဤအဖြစ်ကို ပြင်သစ်က ရိပ်စားမိလာ၏။ ရန်သူ ဖြစ်သော ဂျာမနီသည် အတင့်ရဲစွာဖြင့် စစ်ရေးစာချုပ်များကို ဆန့်ကျင်ကာ စစ်ကို ပြင်ဆင်နေသဖြင့် ပြင်သစ် ဂျာမနီဟု ထိတ်လန့်လာခဲ့သည်။

ပြင်သစ်သည် အီတလီပြည်နှင့်လည်း အမုန်းမပွားဖြစ်စေလို၍ အာဖရိက အရှေ့ပိုင်းရှိဒေသနှင့် အီတလီပြည်ရှိ ၎င်းပိုင်နက်အချို့ကို အီတလီ အား ခွဲဝေပေးလိုက်သည်။ ဤသို့ အာဖရိက အရှေ့ပိုင်းရှိ ပြင်သစ်ပိုင် အီရီထရီးယားပြည် (Eritrea) ပြည်နယ်အား ခွဲဝေပေးမှုကြောင့် ကမ်းနေသော အဘီဆီးနီးယား (Abyssinia) ပြည်နယ်နှင့် နယ်နမိတ်၏ အရှေ့အခင်းများ ပေါ်ပေါက်လာသည်။ မူဆိုလီနီသည် အာဖရိကတိုက်တွင် အီတလီပိုင်နက်ကို ချဲ့ထွင်ရန် အဘီဆီးနီးယားပြည်ကို ကျူးကျော်ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အဘီဆီးနီးယားဘုရင် ဆေလာဆီယေ (King Selassie) က ကမ္ဘာနိုင်ငံပေါင်းချုပ် အသင်းကြီးအား ဝိုင်းကြားခဲ့သည်။ ကမ္ဘာနိုင်ငံ ပေါင်းချုပ်အသင်းကြီး ၁၉၃၅ တွင် စီးပွားရေး ဥပဒေစာစပ်ကိုသာ ပြဋ္ဌာန်း

၍ အီတလီအားကန့်ကွက်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အီတလီသည် လုံးဝဂရုမပြုဘဲ ၁၉၃၆ မေလတွင် အဘီဆီးနီးယားအား တစ်နိုင်ငံလုံးကို သိမ်းပိုက်လိုက်လေသည်။

အီတလီပြည်က အဘီဆီးနီးယားနိုင်ငံကို စစ်မကြေညာဘဲ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်သောအခါ ဟစ်တလာသည် အခွင့်ကောင်းယူကာ၊ ဗာဆိုင်းစာချုပ်နှင့် လိုကားနီးစာချုပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကာ ပထမကမ္ဘာစစ်အပြီး၌ ပြင်သစ်တို့ကို ပေးလိုက်ရသော ရိုင်းလင်း (Rhineland) နယ် ၁၉၃၆ မတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ပြန်လည်သိမ်းပိုက်လိုက်လေသည်။

ဤသို့ သိမ်းပိုက်နိုင်မှုကြောင့် ဟစ်တလာအား တကယ့်သူရဲကောင်းကြီးအဖြစ် ဂျာမန်လူထုက သေခင်းသောင်းပြပြ ချီးကျူးထောက်ခံကြသည်။ ဟစ်တလာသည် ဤထောက်ခံမှုကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေရန်အတွက် မတ်လ ၂၉ရက်နေ့တွင် ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲကြီး ကျင်းပခဲ့ရာ မဲပေးသူပေါင်း ၄ သန်း ၅ သိန်းကျော် ရှိသည့်အနက် ဟစ်တလာကို ထောက်ခံသူပေါင်း ၄ သန်း ၄ သိန်း ၄ သောင်းကျော်သာ ရှိသောကြောင့် ၉၅ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာသည် ဂျာမန်အင်ပါယာကြီးတွင် မည်သည့်အခါက
မည်သည့်ခေါင်းဆောင်မှ မရခဲ့ဖူးသော လူထုထောက်ခံမှုကြီးကို ရယူခဲ့လေ
သည်။

ဤသို့ ဟစ်တလာ၏ အရှိန်အဝါသည် ဂျာမနီပြည်နယ်နမိတ်ကို
ဝင်ကျော်လွန်၍ ကြီးထွားမြင့်မားလာခဲ့ရာ ထိုအရှိန်အဝါ၏ ဂယက်တို
ပထမဆုံး ရိုက်ခတ်ခြင်းခံရသူမှာ ဩစတြီးယားပြည်ဖြစ်သည်။

ဩစတြီးယားပြည်ကို ဂျာမနီမှ ခွဲထုတ်၍ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်
နိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး အပြီးတွင် ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်နှင့်
အီတလီတို့က တည်ထောင်ဖန်တီးပေးခဲ့သည်။ ယခုအခါ ဂျာမနီနိုင်ငံ၏
စစ်အင်အားကြီးထွားလာမှုကြောင့် ဩစတြီးယားအစိုးရသည် ဂျာမနီနှင့်
ပူးလည်မှုယူကာ မကျူးကျော်ရေးစာချုပ်တစ်ခုကို ၁၉၃၆ ဇူလိုင် ၁၁ရက်
တွင် ချုပ်ဆိုလိုက်သည်။

အဆိုပါ စာချုပ်တွင် ဩစတြီးယားပြည်၏ အချုပ်အခြာအာဏာကို
ဂျာမနီက အသိအမှတ်ပြုရန်နှင့် တစ်ဦး၏ ပြည်တွင်းရေးကို အခြားတစ်ဦး
ထင်ရှောက်စွက်ဖက်ခြင်းမပြုရန်နှင့် ဩစတြီးယားပြည်သည် နိုင်ငံခြား
ရေး ပေါ်လစီကိုချမှတ်ကျင့်သုံးရာ၌ မိမိကိုယ်မိမိ ဂျာမန်ပြည်နယ် တစ်နယ်

ဝဲမှယာ ဗြိတိသျှန်ကြီးချုပ် ဗျာချီ၊ အမေရိကန်သမ္မတ ရုဘတ်၊
ဒုတိယကင်ခေါင်းဆောင် စတာလင်။

အဖြစ် အစဉ် ဘဘောထား၍ စဉ်းစားလုပ်ဆောင်ရန် ဟူသော အချက်များ ပါဝင်သည်။

မှန်ပေသည်။ ဟစ်တလာအဖို့ ဩစတြီးယားပြည်သည် ဂျာမန်အင်ပါယာကြီး၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ်သည်ဟု တထစ်ချမှတ်ယူထားခဲ့သည်။ သူကိုယ်တိုင်က ဩစတြီးယားပြည်တွင် မွေးဖွားလာခဲ့သည့် ဩစတြီးယန်းဂျာမန်လူမျိုးတစ်ဦးဖြစ်ရာ ဩစတြီးယား ပြည်မပါလျှင် ဂျာမန်အင်ပါယာသည် အဓိပ္ပာယ်မရှိ၊ မပြည့်စုံဟု ယူဆခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် ဩစတြီးယားပြည်သည့် ဂျာမန်အင်ပါယာအောက်သို့ လုံးဝကျရောက်သွားခဲ့လေသည်။

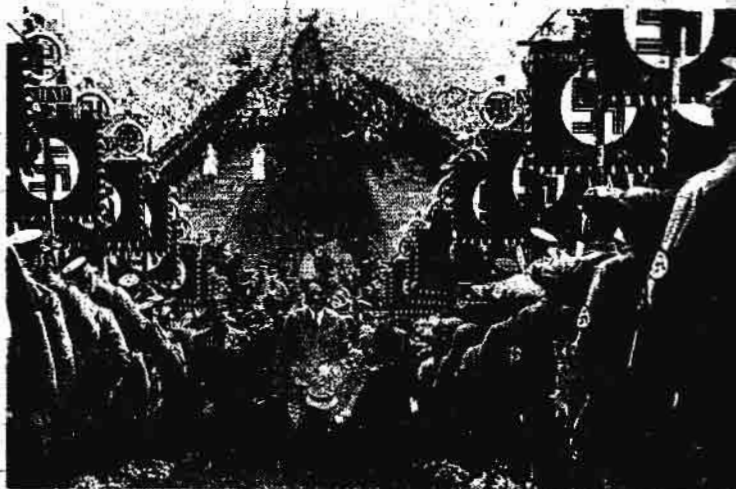

စပိန်ပြည်၏ ပြည်တွင်းစစ်ပွဲ

၁၉၃၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် စပိန်ပြည်၌ ဧကရာဇ်ဘုရင်၏ အစိုးရ ပြုတ်ကျကာ ကွန်မြူနစ်အစိုးရတက်လာ၍ သမ္မတနိုင်ငံအဖြစ် ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။ စပိန်ပြည်သည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းများစွာက ဘာသာရေး အာဏာပိုင်တို့၏ ချယ်လှယ်ဆွေးစုတ်ကို ခံခဲ့ရသည်။ စပိန်ပြည်သားများသည် လွန်စွာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးကြ၏။ တစ်မျိုးသားလုံး လိုလို ပညာရေးအောက်တန်း

www.burmeseclassic.com

ကျ၍ အသိဉာဏ်နဲ့ချာကြ၏။ စပိန်ပြည်အနေဖြင့် အလွန်အမင်းအောက်ကျ
နောက်ကျ ဖြစ်ရခြင်းအတွက် တာဝန်အရှိဆုံးသော ပင်မတရားခံမှာ စပိန်
ကက်သိုလစ်ဘာသာရေးအာဏာပိုင်တို့ပင် ဖြစ်ကြလေသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ကွန်မြူနစ်တို့က ဘုရင့်အစိုးရကို ဖြုတ်ချပြီး ဘာ
သာရေးဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်အများအပြားကို ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခဲ့ကြသည်။ အခွင့်
ထူးခံ များမျိုးမတ်နွယ်များပိုင်ဆိုင်သော မြေယာများနှင့် ဘာသာရေးအဖွဲ့
ပိုင်မြေယာများကို ကွန်မြူနစ်များက သိမ်းယူ၍ ဆင်းရဲသားများအား ဝေငှ
ပေးခဲ့ပေ။ စက်မှုလုပ်ငန်းများကိုလည်း လက်ဝါးကြီးအုပ် အရင်းရှင်တို့ထံ
မှ သိမ်းပိုက်လိုက်ကြသည်။

ဟစ်တလာက ရီပတ်ဗလီကန်အစိုးရသစ်အား အစ ပထမပိုင်းတွင်
လူထုက ခမ်းသာအားရဆောက်ခံခဲ့ကြပေ။ သို့သော်လည်း အစိုးရသစ်
သည် တဖြည်းဖြည်းနှင့် အလွန်ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်လာသူ နောက်ပိုင်းတွင်
ထိုရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုကြောင့် လူထုကအစိုးရကို ကြောက်ရွံ့မှန်းတီးလာ
ကြသည်။

ထိုစဉ်အတွင်း ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ် ဘုရင့်အစိုးရကို ပုန်ကန်မှုဖြင့် ဖော်ရှိကို
နိုင်ငံ၌ ပြည်ပြေးဘဝဖြင့် နိုင်ငံရေးခိုလှုံနေသော စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖရန်စစ္စကို
ဖရန်ကို (Gen. Francisco Franco) သည် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ ခွင့်ရရှိ၍

ပြည်တော်ပြန်လာခွင့် ရရှိခဲ့သည်။ ဖရန်ကိုသည် စပိန်နိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိပြီး မကြာမှီမှာပင် ဘုရင့်အစိုးရလိုလားသော အဖွဲ့ကို ဦးဆောင်ကာ ရီပတ်ဗလီကန်မှာပင် ဘုရင့်အစိုးရလိုလားသော အဖွဲ့ကို ဦးဆောင်ကာ ရီပတ်ဗလီကန်အစိုးရအား ပုန်ကန်ထကြွရာ စပိန်ပြည်တွင်းစစ်မီး တောက်လောင်ခဲ့ရလေသည်။

ဖရန်ကိုသည် ဘာသာရေးကို ကာကွယ်ရန်ဟူသော ကြွေးကြော်သံဖြင့် ပြည်တွင်းစစ်ကို ဆင်နွှဲခဲ့သည်။ ဖရန်ကိုအား ဘာသာရေးသူရဲကောင်းကြီးအဖြစ် လူအများက အသိအမှတ်ပြုကြသည်။

ဣမန်သမ္မတ ပေါလ်ဟီဇင်ဘတ်အား ဂါရပ်ပြုနေစဉ်။

ဖရန်ကိုနှင့် အစိုးရသစ်တို့၏ ပြည်တွင်း စစ်တွင် ဂျပန်အိတ်တလီတို့က ဖရန်ကို၏အစိုးရကို အသိအမှတ်ပြုကာလက်နက်ပစ္စည်းကိရိယာများ ထောက်ပံ့ကူညီကြ၏။

www.burmeseclassic.com

ဤသို့ဖြင့် ဖရန်ကို ဦးဆောင်သောအဖွဲ့သည် တဖြည်းဖြည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၄၇ တွင် ဖရန်ကိုသည် 'ဖလန်း' (Falange) ခေါ် ဖက်ဆစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာပြီး သူ့ကိုယ်သူ စပိန်နိုင်ငံ၏ Caudillo (ခေါင်းဆောင်ကြီး) ဟု ကြေညာလိုက်သည်။ မဒရစ်မြို့တော်ရှိ ရိပတ်ဗလီ ထန်အစိုးရလက်နက်ချသော ၁၉၃၉ မှစ၍ ဖရန်ကိုသည် သူ့စိတ်ကြိုက် အစိုးရများဖွဲ့စည်း၍ ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ ဂျာမနီနှင့် အီတလီတို့က ဖရန်ကို အစိုးရအား ဖိအားများပေးခဲ့သော်လည်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း စပိန်နိုင်ငံ ထို ကြားနေနိုင်ငံအဖြစ် ဖရန်ကိုက ရပ်တည်စေခဲ့သည်။

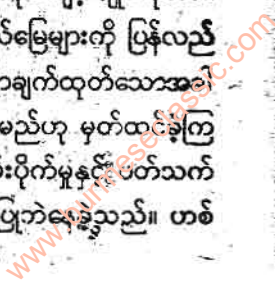
စင်နီတန်း နိုင်ငံများ၏ စာချုပ်

ဂျာမနီ၊ အီတလီနှင့် ဂျပန်တို့သည် နှစ်တိုစီမံကိန်းချ၍ ဖက်ဆစ် အာဏာရှင်နည်းဖြင့် ထူထောင်လာခဲ့ကြရာ ခေတ်မီတိုးတက်သော နိုင်ငံသစ် များဖြစ်လာကြ၏။ ၁၉၃၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ဖက်ဆစ်အာဏာရှင် တို့သည် မူလကရှိပြီးဖြစ်သော ဂျာမနီနှင့် အီတလီတို့၏ မဟာမိတ်စာချုပ် ထို့ တိုးချဲ့ကာ ဂျပန်အား ထပ်မံပါဝင်စေခဲ့သည်။ ထိုစာချုပ်ကို ရောမ-ဘာလင် - တိုကျိုဝင်ရိုးတန်းစာချုပ် (Rome-Berlin Tokyo Axis) ဟူ၍ ခေါ်တွင်ခဲ့ကြသည်။

အာဖီတို၏ အလျော့ပေးစေရန်

အနောက်ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတို့သည် ကမ္ဘာစစ်ကြီး ထပ်မံဖြစ်ပွား မည်ကို မလိုလားသောကြောင့် ဂျာမနီ၏ ပြန်လည် လက်နက် တပ်ဆင်မှု ထို လျော့တွက်ခဲ့ကြသည်။ ဂျာမနီလိုလားချက်များကို လိုက်လျောစေရန် ဝါတ ပြေလည်သွားလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ခဲ့ကြသည်။

မိမိတို့သည် မဟာမိတ်တို့၏ တစ်ဖက်သတ်အနိုင်ကျင့် ချုပ်ဆိုသော စာဆိုင်းစာချုပ်အရ မတရားလက်လွတ်ခံရသည့် နယ်မြေများကို ပြန်လည် သိမ်းပိုက်ခြင်းသာဖြစ်သည်ဟူ၍ ဟစ်တလာကြေညာချက်ထုတ်သောအခါ ဤ ကျူးကျော်မှုသည် ထိုမျှနှင့်မင် ပြီးဆုံးသွားလိမ့်မည်ဟု မှတ်ထင်ခဲ့ကြ သည်။ အီတလီက အာဖရိကတိုက်၌ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်မှုနှင့် ပတ်သက် ၍လည်း တစ်စုံတစ်ရာ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း မပြုဘဲနေခဲ့သည်။ ဟစ်

တလာနှင့် မူဆိုလိုနီတို့၏ အကြံကြီးချက်လှ ၊ ဟာမိတ်နိုင်ငံများကောင်းစွာ မရိပ်မိကြသေးချေ။

အရာရာ၌ ရန်သူကိုလျှော့မတွက်ရန်မှာ လိမ္မာပါးနပ်သော ပေါ်လစီဖြစ်သည်။ ရန်သူ၏ နည်းလမ်းကို သိရှိရန်နှင့် ရန်သူတွေးပုံခေါ်ပုံကို သိရှိရန် မှာလည်း အလားတူပင်အရေးကြီးလှပေသည်။ ရန်သူခြေလှမ်းကို ကြိုတင် ပြင်ဆင်ပြီး ရန်သူထက် လက်ဦး၍ ရန်သူအကြောင်းသိရှိရေးမှာ လိုအပ် သည့်အခြေခံပင်ဖြစ်သည်။ ငြိမ်းချမ်းလိုသော နိုင်ငံများအနေနှင့် ဟစ်တလာ နောက်ခြေလှမ်းမည် သို့ လှမ်းမည် ကို ကြိုတင်မတွက်ချက်နိုင်သဖြင့် ထီးတင် ပွဲနှင့် လွဲခဲ့ကြရ၏။

ဟစ်တလာ လုပ်ဆောင်သည်တို့ကို ဒီမိုကရေစီအစိုးရတို့က ကြိုတင် ပြောဆိုခဲ့ခြင်းမရှိခဲ့သေးချေ။ သူ၏ ဟောပြောချက်များ မိန့်ခွန်းများနှင့် သူရေးသားခဲ့သည့် ကျွန်ုပ်၏ ကြိုးပမ်းမှု စာအုပ်တွင် ဟစ်တလာဘာလုပ်မည်ကို ထင်ထင်ရှားရှား တွေးနိုင်လေသည်။ ဟစ်တလာအောင်မြင်ခဲ့သည်တို့မှာ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်လာသည်မဟုတ်ဘဲ ဉာဏ်နီဉာဏ်နက် အရာ၌ မဟာမိတ်နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များထက် သာလွန်၍ဖြစ်သည်ကိုသမိုင်းက သက်သေခံခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ နပိုလီယံပင်လျှင် ဟစ်တလာလောက် သူ၏ လုပ်ဆောင်မည်တို့ကို ကြိုတင်ဟောကိန်း ထုတ်ခြင်းမရှိခဲ့ချေ။

ဟစ်တလာထပ်မံကျူးကျော်မှုများ

မဟာမိတ်နိုင်ငံများဘက်မှ အလျော့ပေး၍ လျစ်လျူရှုလာသည့်အခါ ဂျာမနီသည် ပို၍ လက်ရဲဇက်ရဲ ဖြစ်လာပြီး၊ ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် ဟစ်တလာ သည် ချက်ကိုဘလိုဇက်ကီးယားပြည်ကို တိုက်ခိုက်၍ ဆူဒေတန် (Sudeten) ပြည်နယ်အား ဂျာမနီ၏ ပိုက်နက်အဖြစ် နှိမ်းသွင်းရန်ကြံရွယ် လာသောအခါ မဟာမိတ်နိုင်ငံများက ဆိုးရွံ့လာခဲ့သည်။ ဆူဒေတန်နယ်မှာ ရှေးအစဉ်အဆက် ဂျာမန်အမျိုးအနွယ်များနေထိုင်ခဲ့ကြ၍ ဂျာမန်လူမျိုး ၃ သန်းခန့်ရှိသည်။ ဗြိတိ သျှ နန်းရင်းဝန် ချိန်ဘာလိန်နှင့် ပြင်သစ် ဝန်ကြီးချုပ် ဒလာဒီးယား (Daladier) တို့သည် ၁၉၃၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် မြူးနစ်မြို့၌ ဟစ်တလာနှင့် မူဆိုလိုနီတို့အား တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ဆွေးနွေးပွဲတွင် အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်တို့သည် ဂျာမနီ၏ ရေလို့ကို ဆွေးနွေးလိုက်လျောပေးခဲ့ကြသည်။ ချက်ကိုဆလိုဗက်ကီးယားပြည်ရှိ ဆွေးနွေးတန်းနယ်ကိုသာလျှင်ဟူ၍ ကျန်ရှိသော ချက်ကိုဆလိုဗက်ကီးယား နိုင်ငံ၏ လွတ်လပ်မှုကို အသိအမှတ်ပြုရန်တောင်းဆိုကြသည်။ ထို့ကြောင့် အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်တို့က ချက်လို့ဆလိုဗက်ကီးယားကို နိုင်ငံပေါင်းချုပ်ဆည်းကြီးမှ ထုတ်ပယ်၍လည်း သဘောတူခဲ့ကြသည်။

ဂတ်တော့ဗိုလ် ဟင်းမလားနှင့်အတူ တွေ့ရစဉ်။

ချက်ကိုဆလို ဗက်ကီးယားကို သိမ်းပိုက်ခြင်း

ဗြိတိန်နှင့် ပြင်သစ်တို့၏ လိုက်လျောချတ်အရ ဂျာမန်တို့သည် ဆွေးနွေးတန်း ပြည်နယ်ကိုသာလျှင် သိမ်းပိုက်ရမည့်အစား ၁၉၃၉ မတ်လ

www.burmeseclassic.com

၁၄ ရက် ည ၆ နာရီတွင် ဂျာမန်စစ်တပ်သည် ချက်ကိုဆလိုဗက်ကီးယား နိုင်ငံသို့ ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်လိုက်လေသည်။

ဟစ်တလာက ထုံးစံအတိုင်း ယခင်က ဩစတြီးယားအစိုးရ၏ ဗဟိုချုပ်ချုပ်ချုပ်ချုပ် ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ခဲ့ရသည့် နည်းတူ ယခုလည်း ချက်ကိုဆလိုဗက်ကီးယားအစိုးရ၏ တောင်းပန်ချက်အရ ချီတက်သိမ်းပိုက် ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုစဉ်အတွင်း ဂူမေးနီးယား အစိုးရ သည် ဂျာမန်ကို အထူးစိုးရိမ်၍ ၁၉၃၉ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ဂျာမန်နှင့် နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေး သဘောတူစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုလိုက်လေသည်။

ထိုအချိန်က အမေရိကန် သမ္မတ ရူစဘတ်က ဟစ်တလာထံ ဂျာမန်၏ ဩဇာချုပ်ချုပ်ချုပ်ချုပ်ကို လှမ်း၍မေးမြန်းလေသည်။

ဟစ်တလာက မိမိအနေဖြင့် ထပ်မံ၍ ကျူးကျော်လိုမှုများ မရှိတော့ ကြောင်းကို ပြန်ကြားလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ဂျာမန်သည် 'နိုင်ငံရေး ကျားကွက်' ကစားရာတွင် လာဘ်မြင်လှသောကြောင့် ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဂျာမန်ဆိုဗီယက် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးစာချုပ် ထို စာလင်မြို့တွင် ချုပ်ဆိုခဲ့လေသည်။

စစ်စင်အားဖြင့် ဟစ်တလာ၏ ရည်မှန်းချက်မှာ မကြာမီ ရက်ပိုင်း အတွင်း စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် ပိုလန်နိုင်ငံကို သိမ်းပိုက်ရန်

www.burmeseclassic.com

အဖြူရောင်စစ်ဆင်ရေးကို ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ၊ ပိုလန်ကို သိမ်းပိုက်ရာတွင် အနောက်ဘက်စစ်မျက်နှာ၌ ဗြိတိန်-ပြင်သစ်တို့ကို အလုံးအရင်းဖြင့် ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်နိုင်ရန်အတွက် အရှေ့ဘက်စစ်မျက်နှာမှ ဆိုဗီယက် ခုရှားကို မဟာမိတ်အဖြစ် လက်ချင်းချိတ်ထားရန် စီစဉ်ထားခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်၍ ဆိုဗီယက်-ဂျာမန်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး စာချုပ်ကို ဩဂုတ် ၂၀ ရက်နေ့ ၂ နာရီ အချိန်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုး၍ အောင်မြင်စွာချုပ်ဆိုခဲ့ပြီးနောက် ထိုနေ့ညနေ ၆ နာရီ ၄၅ မိနစ် အချိန်တွင် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် စတာလင်ထံ ကြေးနန်းစာစောင် ရိုက်ခဲ့သည်။

စာချုပ်စတင်ဖော်စကို

ကျွန်ုပ်တို့သည် ဂျာမန်-ဆိုဗီယက် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး စာချုပ်သစ် လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့ခြင်းကို ဂျာမန်ဆိုဗီယက် ဆက်ဆံရေးများ ပြန်လည် ဖော်ထုတ်ရန်အတွက် ပထမခြေလှမ်းအဖြစ် ယုံကြည်ရိုးသားစွာ ခရီးဦးကြို ပြုခဲ့ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆန္ဒအရဆိုပါလျှင် နိုင်ငံရည်မှန်းချက်များကို ဖျော်ထိုး၍ အပြန်အလှန်ဆက်ဆံရေးအဆင့်သစ် တစ်ရပ်တည်ဆောက်ရာတွင် အချိန် နောက်ကျရန် မသင့်ဟုယူဆပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးကို ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက်အင်္ဂါနေ့ သို့မဟုတ် နောက်အကျဆုံး ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် လက်ခံတွေ့ဆုံရန် ပန်ကြားလိုပါသည်။ ဂျာမန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးသည် မကျူးကျော်ရေး စာချုပ်နှင့်တကွ ပထမစာချုပ်ရေးဆွဲရန်နှင့် လက်မှတ်ရေးထိုးရန် အာဏာလုံးဝ အပြည့်အစုံပါရှိပါသည်။ နိုင်ငံတကာ အခြေအနေများကြောင့် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးအား ဖော်စကိုမြို့တွင် အလွန်ဆုံး တစ်ရက်၊ နှစ်ရက်ထက်ပို၍ နေရန်မှာ ခြေခံနိုင်ပါး သင့်ထံမှ ပြန်ကြားချက်ကို အမြန်ဆုံးရလိုပါသည်။

ကျေးဇူးတင်စွာဖြင့်
အဒေါ့မီဟန်ဂေးထ

ဤကြေးနန်းစာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စတာလင်ထံမှ ပြန်ကြားချက်သည် နောက်တစ်နေ့ ည ၉ နာရီ ၃၅ မိနစ်တွင် ဘာလင်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့သည်။ ထိုနေ့ညမှာပင် ဂျာမန်-ဆိုဗီယက် မကျူးကျော်ရေးစာချုပ်ကို တရားဝင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။

အေးဟစ်တလာ

ဂျာမန်အင်ပိုင်ယာ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်

သင့်ထံမှ စာအတွက် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ ဂျာမန်-ဆိုဗီယက် မကျူးကျော်ရေး စာချုပ်သည် နိုင်ငံအကြားရှိ နိုင်ငံရေး ဆက်သွယ်မှုများကို ပိုမိုပေးပို့ပေးနိုင်စေမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ပြောသူများသည် ၎င်းတို့ အချင်းချင်းငြိမ်းချမ်းသာယာစွာ ဆက်ဆံလိုကြပါသည်။ မကျူးကျော်ရေး စာချုပ်ကို အပြီးသတ်ချုပ်ဆိုကြရန် ဂျာမန်အစိုးရက ဆန္ဒပြုလာခြင်းမှာ ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံများအကြားရှိ နိုင်ငံရေးတင်းမာမှုများကို ပယ်ရှားပစ်ရန်နှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ဖြစ်ထွန်းစေရန် အခြေခံအုတ်မြစ်ချလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဟားဗွန်ရစ်ဘင်ထရောအား ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် မော်စကိုသို့လာရန် သဘောတူလက်ခံပါကြောင်း အကြောင်းပြန်ကြားပါလျက် ဆိုဗီယက်အစိုးရက ကျွန်ုပ်အား ညွှန်ကြားလိုက်ပါသည်။

အေးဟစ်တန် ခေမိလ်စတီနိုဗစ်များ။

www.burmeseclassic.com

ဂျေ စတာလင်

ဤသို့ဖြင့် ဂျာမန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရစ်ဘင်ထရောသည်
ဩဂုတ်လ ၂၃ရက်နေ့ မွန်းတည့်ချိန်တွင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု မော်စကို
မြို့သို့ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့သည်။ ထိုနေ့ညမှာပင် ဂျာမန်- ဆိုဗီယက် မဏ္ဍ
ကျော်ရေး စာချုပ်ကို တရားဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။

ထိုစာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီး ၉ ရက်မြောက်နေ့ ၁၉၃၉ စက်တင်ဘာ
၁ ရက်တွင် ဂျာမနီသည် ပိုလန်နိုင်ငံကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သောအခါ
တစ်ကမ္ဘာလုံး တုန်လှုပ်သွားတော့သည်။ သို့ဖြင့် ပိုလန်နိုင်ငံသည် ရက်ပို
အတွင်း ရုရှားနှင့် ဂျာမန်တို့၏ လက်တွင်းဆိုး ကျဆင်းသွားခဲ့ရလေသည်။

ဤသို့ ဂျာမန်နိုင်ငံက ပိုလန်နိုင်ငံအား ချီတက် တိုက်ခိုက်၍
ရက်အကြာတွင် ပြင်သစ်နှင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံတို့က ဂျာမနီအား စစ်ကြေညာ
လိုက်လေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး စတင်လောင်ကျွမ်းခဲ့
လေသည်။

**အခန်း (၆)
ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး စတင်လောင်ကျွမ်း**

၁၉၃၉ခုနှစ်တွင် ဂျာမနီသည် ပိုလန်ကို ဝင်ရောက်သိမ်းပြီးနောက် ဆိုဗီယက်တို့ကလည်း ပိုလန်အရှေ့ပိုင်းသို့ ဝင်ရောက်ပြီးနောက် အက်စတိုး၊ လာတ်ဗီးယား၊ လစ်သူနီးယား အစရှိသော ဘောလတစ်နိုင်ငံများနှင့် စာချုပ်ချုပ်ဆိုကာ ယင်းနိုင်ငံများ၌ ဆိုဗီယက်က ကြည်း၊ ရေ၊ လေဘက်စခန်းများ ချထားခဲ့သည်။ ဖင်လန်နိုင်ငံနှင့်လည်း အထက်ပါစာချုပ်မျိုး ချုပ်ဆိုရန်အတွက် ဖင်လန်အစိုးရနှင့် စေ့စပ်ပြောဆိုရာ ဖင်လန်က သဘောတူသဖြင့် ဆိုဗီယက်နှင့် ဖင်လန်နိုင်ငံတို့ဘက် ဆက်ဆံရေး အခြေအနေအထားများလားကာ ၁၉၃၉ နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ယခင်က ချုပ်ဆိုခဲ့သော ဆိုဗီယက်နှင့် ဖင်လန်နိုင်ငံမကျူးကျော်ရေး စာချုပ်မှာ ပျက်ပြယ်သွားခဲ့ကာ ဆိုဗီယက်အစိုးရက ကြေညာခဲ့လေသည်။

ထို့နောက် နိုဝင်ဘာ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ဆိုဗီယက်နှင့် ဖင်လန်တို့ အကြမ်းပွားခဲ့သည်။ စစ်ပွဲတွင် ဆိုဗီယက်တို့ အနိုင်ရရှိသွားသဖြင့် စတုရန်းမိုင်ပေါင်း ၁၆၁၇၀ ရှိသော နယ်မြေကို ဆိုဗီယက်သို့ ပေးအပ်ကာ၊ ၁၉၄၀ ခုနှစ် မတ်လ (၁၃) ရက်နေ့၌ စစ်ပြေငြိမ်း စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုလိုက်ရသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးမီးကိုဖြောင့်သော ခုခံအာဏာရှင် ဟိတလာ

www.burmeseclassic.com

ဆိုဗီယက် ဖင်လန်စစ်ပွဲပြီးဆုံးခါနီးတွင် ယခင်က ငြိမ်သက်နေသော အနောက်ဖက်စစ်မျက်နှာတွင် ရုတ်တရက်လှုပ်ရှားလာလေသည်။ အထူး သဖြင့် နော်ဝေးနိုင်ငံတဝိုက်တွင် ပိုမိုလှုပ်ရှားလာ၏။ နော်ဝေးနိုင်ငံမှာ မည်သည့်ဖက်ကမှ မပါသော ကြားနေနိုင်ငံဖြစ်သည်။ ပြည်ထောင်စု အချင်းချင်း ဥပဒေအရ နော်ဝေးကမ်းခြေမှ သုံးမိုင်အတွင်း၌ မည်သည့် စစ်ဆင်မှုမျှ ပြုလုပ်ခွင့်မရချေ။ သို့ရာတွင် ဂျာမန်တို့သည် ဥပဒေကို ချိုးဖောက်၍ နော်ဝေးသင်္ဘောဆိပ်ကမ်းဖြစ်သော နာဗစ်မြို့စွဲသံများကို သယ်ယူ လျှက်ရှိသည်။

ထိုအခါ ဗြိတိန်နိုင်ငံက နော်ဝေးရေလက်ကြားကို ပိတ်ဆို့ရလိမ့်မည် ဟု သတိပေးလိုက်သည်။ ထိုအချက်ကိုအကြောင်းပြု၍ ဂျာမန်တို့သည် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့တွင် နော်ဝေးနိုင်ငံကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်လိုက်လေသည်။ နော်ဝေးနိုင်ငံကို သိမ်းပိုက်သည့် နေ့မှာပင် ဂျာမန် သည် ဒိန်းမတ်ကိုပါ သိမ်းယူလိုက်သည်။

ဂျာမန်လက်တွင်းသို့ နော်ဝေးနိုင်ငံ ကျဆုံးသွားရခြင်းမှာ မဟာမိတ် နိုင်ငံများအနို့ ကြီးစွာသော ဆုံးရှုံးခြင်းဖြစ်သည်။ နော်ဝေးကို လက်ယွတ် ရပြီးနောက် မဟာမိတ်နိုင်ငံတို့သည် အဘက်ဘက်က အရေးနိမ့်လျက်ရှိ သည်။ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် မေလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် နယ်သာလန်နိုင်ငံသည် ဂျာမန်တို့ လက်အောက်သို့ ကျရောက်သွားခဲ့သည်။

www.burmeseclassic.com

ထို့နောက် မေလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဂျာမန်တပ်များ ဘယ်လ်ဂျီယမ်နိုင်ငံကို ထိုးစစ်ဆင်နွှဲခဲ့ပြီး မေလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ဘယ်လ်ဂျီယမ် နိုင်ငံကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။

ထိုမှတစ်ဖန် ဂျာမန်တပ်များ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံပါရီမြို့တော်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီးနောက် ၁၆ ရက်နေ့ညတွင် ပြင်သစ် စစ်သေနပတိ မာရှယ်ပေကိန်း (Marshale Petain) ၏ ပြင်သစ်အစိုးရအဖွဲ့သစ်သည် ဗြိတိန်-ပြင်သစ် စာချုပ်ကို ချိုးဖောက်ကာ ဂျာမန်တို့ထံ လက်နက်ချကြောင်း အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ ဥရောပတိုက်ရှိ ဗြိတိသျှနှင့် မဟာမိတ်တပ်များသည် ဒန်းကပ်(Dunkirk) တွင်စုစည်းပြီး အင်္ဂလိပ်ရေလက်ကြားကိုဖြတ်ကာ ဗြိတိန်နိုင်ငံသို့ ဆုတ်ခွာသွားခဲ့သည်။

ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့တွင် ဂျာမန်အာဏာရှင် ဟစ်တလာသည် ဗြိတိန် နိုင်ငံကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ စူးစမ်းလေ့လာရန် အမိန့် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးနောက် ၂ ပတ်အကြာ ဇူလိုင်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် လိုအပ်သော ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုလုပ်ငန်းများကို စတင်လုပ်ဆောင်ရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည်။ ဟစ်တလာ၏ အမိန့်အရ သြဂုတ်လအလယ်တွင် ဗြိတိန်နိုင်ငံကို ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ရန် အဆင်သင့်ကြိုတင် ပြင်ဆင်ပြီးဖြစ်နေသည်။

ရေပိတ်ဆို့ရန်အတွက် ဖြင့်လှုပ်

ဗြိတိန်တိုက်ပွဲ

ဗြိတိန်နိုင်ငံကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မည့် စစ်ရေးကို 'ပင်လယ်ဖျံ စစ်ဆင်ရေး' (Operation Sea-Lion) ဟူ၍ အမည်ပေးထားသည်။ ယင်းစစ်ဆင်ရေး၏ အဓိကတာဝန်ကို ဖီးမာရှယ်ဖွန်ရန်းစတက် (Field-Marshal von Reichenau) ၏ တပ်တော်စု အေက ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်ပြီး၊ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဖီးမာရှယ်ဖွန် ရိုက်ရှတော့ (Field-Marshal von Runstedt) ၏ တပ်တော်စု ဘီကလည်း ပါဝင်ဆင်နွှဲရမည်ဖြစ်သည်။

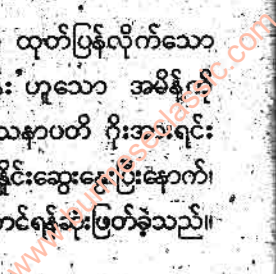
ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းကျော်ကြားခဲ့သော ကြယ်ငါးပွင့်ရိုက်ရှတော့
ဆိုင်ဆင်တောင်ဝါ။

ဟစ်တလာ၏ ပင်လယ်ဖျံစစ်ဆင်ရေးကို ဩဂုတ်လ အလယ်တွင် အဆင်သင့်ဖြစ်စေရမည်ဟု အမိန့်ပေးထားသော်လည်း ဂျာမန်ရေတပ်မတော်က မူယင်းသို့ အလွန်များပြားလှသည့် တပ်များကို ဝိုင်းဆောင်ပေးရေးအတွက် ပြင်ဆင်ရေးလုပ်ငန်းများမှ စက်တင်ဘာလ အလယ်မတိုင်မီ ပြီးစီးနိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း တင်ပြခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဂျာမန်စစ်ဗိုလ်ချုပ်များသည် သူတို့၏ တပ်များကိုပင်လယ်ပြင်ဖြတ်သန်းရေးတွင် များစွာ စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်လျက် ရှိကြသည်။ သူတို့သည် ဂျာမန်ရေတပ်မတော် အပေါ်ယုံကြည်အားထားမှုကို အပြည့်အဝမရှိခဲ့ချေ။ ဂျာမန်ရေတပ်မတော်မှ ရေကြောင်းဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရေဒါ (Admiral Raeder) ကလည်း တပ်များ ပင်လယ်ပြင်ကို ဖြတ်ကျော်မည့်ဒေသတိုက်ရိုက်လေပြင်တွင် ဂျာမန်လေတပ်က စိုးမိုးထား၍ မဖြစ်မနေ လိုအပ်ကြောင်း တင်ပြခဲ့သည်။

ဇူလိုင် ၃၁ ရက်တွင် ဟစ်တလာသည် ရေကြောင်းဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရေဒါနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခဲ့ပြီးနောက် ပင်လယ်ဖျံစစ်ဆင်ရေးကို စက်တင်ဘာလ အလယ်မတိုင်မီ မစတင်နိုင်ဟူသော ရေတပ်မတော်၏အဆိုကို လက်ခံခဲ့သည်။

ဂျာမန် လေတပ်မတော်သေနာပတိ၊ မာရှယ်ဂိုးအားရင်း (Air-Marshal Garing) ကမူ သူ၏လေတပ်သည် ဗြိတိသျှရေတပ်ကို ဟန်တားထားနိုင်ရုံမျှမက ဗြိတိသျှလေတပ်ကိုလည်း ဝေဟင်မှမောင်းထုတ်ပစ်နိုင်ကြောင်း ဟစ်တလာထံ အာမခံခဲ့သည်။ ကြည်း၊ ရေ တပ် စစ်ဦးစီးများကလည်း ဂိုးအားရင်း၏ စကားအတိုင်း အင်္ဂလန်ကျွန်းကို လေကြောင်းမှ ဦးစွာထိုးစစ်ဆင်စေလိုကြသည်။ သို့ဖြင့် ပင်လယ်ဖျံ စစ်ဆင်ရေး၏ အကြံအပြစ်အင်္ဂလန်ကျွန်းကို ဂျာမန်လေတပ်က အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်ခဲ့သော ဗြိတိန်တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့လေသည်။

ဩဂုတ်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ဟစ်တလာက ထုတ်ပြန်လိုက်သော 'ရန်သူလေတပ်ကို မြန်နိုင်သမျှ အမြန်ဆုံးခြေမှန်း' ဟူသော အမိန့်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဂျာမန်လေတပ်မတော် သေနာပတိ ဂိုးအားရင်းသည် သူ၏ လေတပ်ထိပ်တန်းအရာရှိကြီးများနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပြီးနောက် လေကြောင်းထိုးစစ်ကို ဩဂုတ်လ ၁၃ရက်နေ့တွင် စတင်ရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

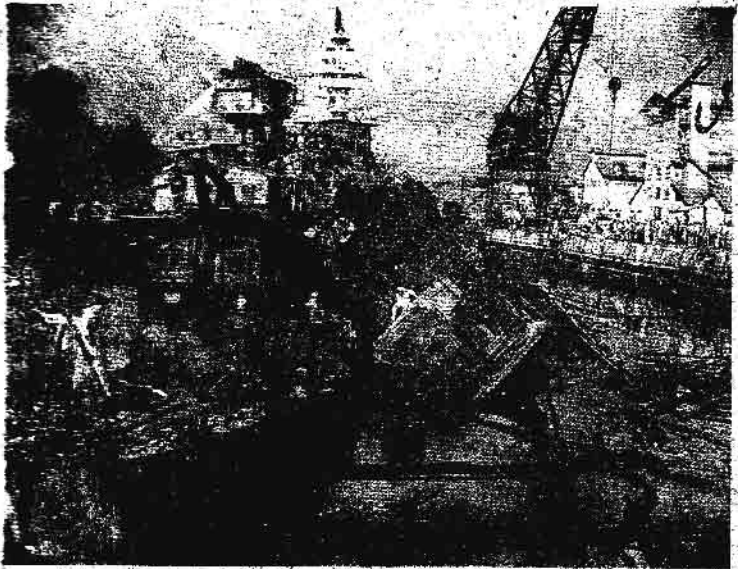
ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မှတ်တမ်းများ

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မှတ်တမ်းများ မိမိကိုယ်ရေးဆွဲခဲ့သော ဂျာနယ်ပုံနှိပ်ချက်
ယာမာရီတို့။

www.burmeseclassic.com

ယင်းနေ့ကို လင်းယုန်နေ့ (Eagle Day) ဟူ၍ အမည်ပေးထားသည်။
 ယင်းသို့ ထိုးစစ်ကြီးမစတင်မီ ဇူလိုင် ၃ ရက်နေ့မှစ၍ အင်္ဂလန်ကျွန်းဆိပ်
 ထွင်းဖောက်မှုများနှင့် သင်္ဘောအုပ်စုများကို ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ ဇူလိုင်လ ၃
 ရက်မှ ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက်နေ့အထိ လေကြောင်း တိုက်ပွဲများတွင် ဂျာမန်
 ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ရေးကွပ်ကဲရေးနှင့် တိုက်လှည့်သည် စုစုပေါင်း ၃၆၄ စင်းနှင့် ဗြိတိသျှတိုက်
 လေယာဉ် ၂၅ စင်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။

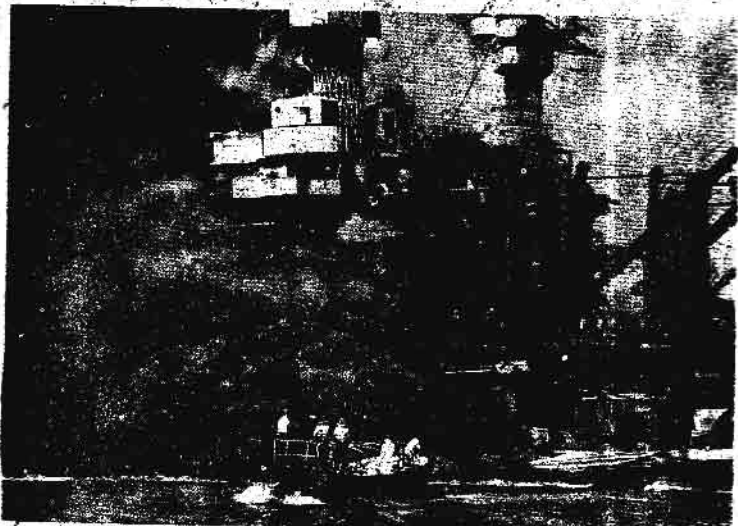

ဂျပန်တပ်မတော် အတိုက်ခံရပြီး မြင်ကွင်း။

လင်းယုန်နေ့ နံနက်တွင် ရာသီဥတုမကောင်းသောကြောင့် အဓိက
 ထိုးစစ်ကြီးကို နေ့လယ်ပိုင်းအထိ ရွှေ့ဆိုင်းထားခဲ့သော်လည်း နံနက်ပိုင်း
 မှာင် ထိုးစစ်အကြိမ်အဖြစ် အင်္ဂလန်ကျွန်းအရှေ့တောင်ပိုင်းရှိ တိုက်လေယာဉ်
 ထွင်းဖောက်မှုများနှင့် ရေဒါစခန်းများကိုလည်း ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့လေသည်။ အချို့
 လေယာဉ်အုပ်စုအများအပြားမှာ ယင်းသို့ရွှေ့ဆိုင်းထားကြောင်း အချို့နမီ
 သေရိခဲသောကြောင့် မိမိတို့ချည်းသီးခြားသွားရောက် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြ
 ရာ နေ့လယ်ပိုင်းတွင် အလုံးအရင်းနှင့် ထိုးစစ်ဆင်သောအခါ မူလမျှော်
 မှုန်းထားခဲ့သလောက် ထိရောက်မှု မရှိချေ။ ယင်းနေ့တွင် ဂျာမန်လေယာဉ်

များကို အင်္ဂလန်ကျွန်းပေါ်သို့ အကြိမ်ပေါင်း ၁၄၈၅ ကြိမ်မျှ သွားရောက် ဖုံးကြဲခဲ့သည်။

ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဘိုးအားရင်းသည့် သူ၏ လေတင် ထိပ်တန်းအရာရှိကြီးများနှင့် ထပ်မံတွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပြီးနောက် လေကြောင်း ထိုးစစ်ကို ဆက်လက်ဆင်နွှဲခဲ့သည်။ ဂျာမန်လေတပ်သည် နည်းဗျူဟာသစ် တစ်မျိုးဖြစ်သော ရေဒါစက်စနစ်အတွင်း တစ်စုတလေးတည်း ဖြတ်ကျော် ပျံသန်းပြီးမှ ပစ်မှတ်အမျိုးမျိုးသို့ အုပ်စုအများအပြား ဖြန့်ခွဲကာ ထိုးနှက် စိုက်ခိုက်သောနည်းဗျူဟာကို ကျင့်သုံးခဲ့သည်။ ဩဂုတ်လ ၃၁ရက်နေ့တွင် ဗြိတိသျှ လေယာဉ်အစင်းပေါင်း ၉၉ စင်းပျက်စီး၍ ဂျာမန်လေယာဉ် ၄၁ စင်း ပစ်ချခဲ့ရသည်။ ထိုနေ့မှာ ဗြိတိန်တိုက်ပွဲအတွင်း ဗြိတိသျှလေတပ်အဖို့ အထိအနာဆုံးနေ့ပင် ဖြစ်သည်။

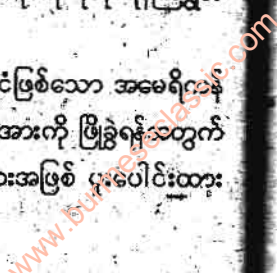
စက်တင်ဘာ ၇ ရက်နေ့ တတိယအသုတ်အဖြစ် လေယာဉ်အစင်း ၁၇၀၀ပါဝင် ဂျာမန်လေယာဉ် (ဖုံးကြဲလေယာဉ် ၃၀၀နှင့် တိုက်လေယာဉ် ၆၄၈ စင်း) လန်ဒန်မြို့ပေါ်သို့ ဖုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ ဂျာမန်လေယာဉ် များသည် ည ၈နာရီမှ နံနက် ၅ နာရီအထိ အပြင်းအထန် ဖုံးကြဲတိုက်ခိုက် ခဲ့သော်လည်း မိမိတို့၏ ရည်မှန်းချက်ကို မဖြည့်စွမ်းနိုင်ခဲ့ချေ။

ထို့ကြောင့် ပင်လယ်ဖျံစစ်ဆင်ရေးကြီး ဆင်နွဲနိုင်ရေးအတွက် အဓိက အုပ်ချုပ်တစ်ရပ်ဖြစ်သော ဗြိတိသျှလေတပ်ကို ချေမှုန်းရာ ဝေဟင်ကို ဆုံးမိုးထားနိုင်ရေးဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ကို ဂျာမန် လေတပ်က အကောင်အထည်ဖော်မပေးနိုင်ခဲ့သောကြောင့် ဟစ်တလာသည် ၁၉၄၀ အောက်ဟိုဘာ ၁၂ ရက်နေ့ ယင်းစစ်ဆင်ရေးကို ဖျက်သိမ်းလိုက်တော့သည်။ ယင်းတိုက်ပွဲအတွင်း ဂျာမန်ယာဉ် ၁၇၃၃ စင်းဆုံးရှုံး၍ ဗြိတိန်ဘက်မှ လေယာဉ် ၉၁၅ စင်းဆုံးရှုံးခဲ့သည်။ ဂျာမန်လေတပ်သည် လေယာဉ် အရေအတွက်တွင် ဗြိတိသျှလေတပ်ထက် သာလွန်သော်လည်း လေယာဉ်အမျိုးအစား၊ လေသူရဲတို့၏ စွမ်းရည်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးစနစ်များ မကောင်းမွန်မှုကြောင့် ရှုံးနိမ့်ခဲ့ရသည်။

ဗြိတိသျှလေသူရဲတို့၏ စွမ်းဆောင်မှုကို ချီးကျူးအမွမ်းတင်သော အားဖြင့် ထိုစဉ်က ဗြိတိသျှစနစ်ကြီးချုပ် ဝင်စတန်ချစ်က ဤလောကတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော စစ်ပွဲများအနက် ဤမျှနည်းပါးသူ(လေသူရဲ) များကို ဤမျှများပြားသူ (ဗြိတိန်နိုင်ငံသားများ)က ကျေးဇူးတင်အပ်ဖွယ် ကောင်းသည့် အဖြစ်မျိုးမှာ မရှိဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ဗြိတိန်အား လေကြောင်းမှ တိုက်ခိုက်ရန် အကြံကို လက်လျှော့ရပြီးနောက် ဟစ်တလာသည် နောက်တစ်ကြိမ် အကြီးအကျယ်ထိုးစစ်ဆင်ရန် ကြိုးစားတော့ချေ။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုမှာ ထိုအချိန်အထိ ဟစ်တလာနှင့် မဟာမိတ်စာချုပ်ချုပ်ဆိုထားသော်လည်း မူလကတည်းက နာဇီဝါဒအား မုန်းတီးနေသော စိတ်ကို ကြာရှည်စွာလျှို့ဝှက် မထားနိုင်ကြချေ။ ထိုအချက်ကို ကောင်းစွာသိသော ဟစ်တလာသည် ဦးစွာဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုကို နှိမ်နင်းပြီးလျှင် ဥရောပတိုက် ဘစ်တိုက်လုံးကို စိုးမိုးရန်ကြံရွယ်ထားလေသည်။

ဟစ်တလာသည် ကြားနေနိုင်ငံကြီး နှစ်နိုင်ငံဖြစ်သော အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုတို့၏ အင်အားကို ဖြိုခွဲရန်အတွက် အီတလီ၊ ဂျပန်တို့နှင့် ပူးပေါင်း၍ ဝင်ရိုးစွန်းနိုင်ငံများအဖြစ် ပူးပေါင်းထားပြီးဖြစ်သည်။

ဂျာမန်တို့သည် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုအား ထိုးစစ်ဆင်နွှဲရန် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် နွေရာသီကပင်စတင်ပြင်ဆင်ခဲ့ပြီးဆောင်းဦးကာလတွင် အသေးစိတ် စီစဉ်ခဲ့လေသည်။

ထို့နောက် ဟစ်တလာသည် ၁၉၄၀ ဒီဇင်ဘာ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ဘာဘာရိုဇာစစ်ဆင်ရေး (Operation Barbarossa) အမိန့်အမှတ် ၂၁ ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး၊ ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုကို အလျင်အမြန်ချေမှုန်းတိုက်ခိုက် ရေးအတွက် ဂျာမန်ဇာတ်များအသင့်ပြင်ထားရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။

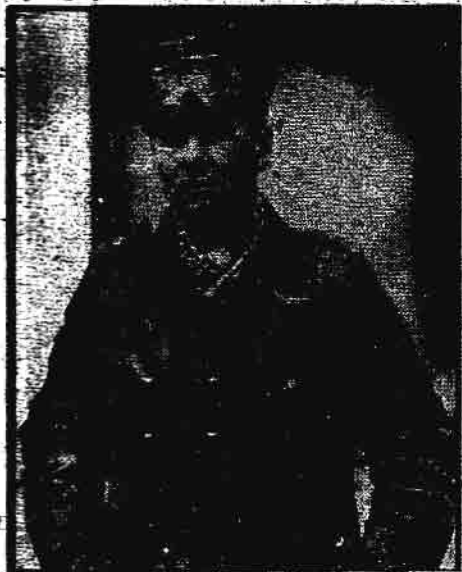

နာဇီအကျဉ်းစခန်း၌ တွေ့မြင်ရသော သုံ့ပန်းများ။

ဘာဘာရိုဇာ စစ်ဆင်ရေးအခြေအနေကို ရှင်းလင်းတိကျစွာ သိရှိရေး အတွက် ဂျာမနီနိုင်ငံ၏ မဟာဗျူဟာ ပထဝီအနေအထားကို ဦးစွာနားလည် သဘောပေါက်ထားရန် လိုအပ်သည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ်အထိ ဂျာမနီနိုင်ငံသည် နိုင်ငံငယ်လေး တစ်နိုင်ငံသာဖြစ်သည်။ သယံဇာတ ရှားပါးပြီး၊ သဘာဝ အကာအကွယ်များလည်း ကင်းမဲ့သည်။ နိုင်ငံငယ်ခြင်း၊ သဘာဝအားနည်းခြင်း၊ သယံဇာတမလုံလောက်ခြင်းတို့က ဆိုဗီယက်-ဂျာမနီ စစ်ရေး ဗျူဟာသာဖြစ်သည်။ ဂျာမန်လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များသည် လူအင်အား

အမြောက်အမြား မတိုးချဲ့နိုင်သဖြင့် စွမ်းရည်ပိုင်းနှင့် ထိရောက်မှုပိုင်းတွင် အလေးအနက် သဘောထားကြသည်။ ဂျာမနီနိုင်ငံ၏ စစ်ရေးမဟာဗျူဟာ မှာ ရန်သူတပ်များကို ချေမှုန်းပစ်ရေးပေါ်တွင် အဓိကထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဂျာမန်တပ်များသည် 'ဖျက်ဆီးရေးစစ်ပွဲ' (Battle of Destruction) သီဝရီ ကို ကိုင်စွဲထားပြီး ရန်သူကို အလဲထိုးခြင်းဖြင့် အဆုံးအဖြတ်ပေးသော တိုက်ပွဲများ အမြန်ဆုံး ဆင်နွှဲရန် ပြင်ဆင်ထားခဲ့သည်။

သဲကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဂျာမန်ကြားသော ဂျာမန်စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ခွမ်မဲလ်။

ဂျာမန်မြေပြင် တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ဦးစွာ တိုက်ခိုက်လျှင် ဆိုဗီယက် လေတပ်ကို တပ်လှန့်သကဲ့ သို့ ဖြစ်သွားပြီး ဂျာမန်လေ ယာဉ်များ အလှမ်းမမီသည့် လေယာဉ်ကွင်းများသို့ ဆိုဗီ ယက်လေယာဉ်များ ရွှေ့ ပြောင်းသွားနိုင်သည်။ ထို့ ကြောင့် ဂျာမန်မြေပြင်တပ် ဖွဲ့များက ထိုးစစ်ဆင်နွှဲမည့် အချိန်တွင် ဂျာမန်လေတပ် ကလည်း တစ်ပြိုင်တည်း ထိုးစစ်ဆင်နွှဲနိုင်ရန် စီစဉ် ခဲ့ကြသည်။

ယင်းနောက် ဂျာမန်စစ်တပ်သည် ၁၉၁၄ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၂ ရက်နေ့ တွင် ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုကို အကြောင်းသုံးကြောင်းဖြင့် လျှပ်တပြတ် ထိုးစစ်ဆင်နွှဲခဲ့ကြသည်။ ဂျာမန်လူ့ဝါဒီလေတပ်သည် ဘာဘာရီစာ စစ်ဆင် ရေး ပထမအဆင့် ထိုးစစ်တွင် လေယာဉ်စုစုပေါင်း ၈၆၈ ဝင်း အသုံးပြု ခဲ့သည်။ ဂျာမန်လေတပ်၏ စင်ဆင်ရေးအစပိုင်းတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ဆိုဗီ ယက်လေယာဉ် ၂၂၂ ခန်းမှာ မှာပေဟင်တွင်ပင် ချေမှုန်းခံခဲ့ရပြီး လေယာဉ် ၈၉၀ မှာ မြေပြင်တွင် ချေမှုန်းခံခဲ့ရသည်။

စစ်မြေပြင်၌တွေ့မြင်ရသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရွမ်မယ်။

ဂျာမန်လေတပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အော်တိုဟော့ဖ်မန်း (Otto Hofmann) က စစ်ဆင်ရေးအောင်မြင်မှု၏ ရာခိုင်နှုန်း ၈၀ မှာ အဋိကံဖမ်းနိုင်မှုနှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြင့် ဂျာမန်တပ်များသည် အောင်ပွဲများ ဆက်တိုက်ရရှိကာ တစ်နေ့လျှင် မိုင် ၂၀၀ နှုန်းမျှ ချီတက်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၁ ခု ဒီဇင်ဘာလဆန်းတွင် ဂျာမန်တပ်များမော်စကိုမြို့ ဆင်ခြေဖုံးအထိ ရောက်ခဲ့သည်။ မော်စကိုမြို့၏ မြောက်ဘက်နှင့် တောင်ဘက်တွင်တိုက်ပွဲများ ပြင်းထန်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ဆိုဗီယက်တို့၏ ကြံ့ခိုင်စွာ တွန်းထုတ်တိုက်ခိုက်နှိမ်မှုကြောင့် ဂျာမန်တို့၏ ထိုးစစ်မှာရပ်တန့်သွားခဲ့ရသည်။

ဂျာမန်တို့၏ ထိုးစစ်ရပ်တန့်သွားပြီး နောက်တစ်နေ့ (ဒီဇင်ဘာ ၆ ရက်)နေ့မှာပင် ဆိုဗီယက်တပ်နီတပ်ချုပ်ကြီးဇူးကော့ဗ်(နောင်တွင် ဗာရှဏ်)

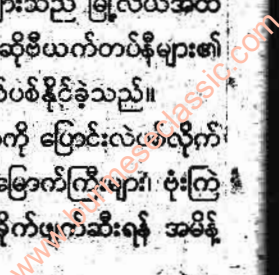
သည် ဆောင်းရာသီအထွေထွေ ထိုးစစ်ကြီးတစ်ရပ် တန်ပြန်ဆင်နွှဲခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဂျပန်တပ်များနောက်ဆုတ်ခဲ့ရပြီး၊ ဂျပန်တပ်များ၏ အခြေအနေမှာ ဆိုးဝါးသွားခဲ့သည်။ ဟစ်တလာသည် ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် မော်စကို စစ်မျက်နှာနှင့် သက်ဆိုင်သော အစည်းအဝေးတစ်ရပ်ခေါ်ယူကျင်းပခဲ့ပြီး အခြေအနေဆိုးရွာနေသော မော်စကိုမြို့တော် သိမ်းပိုက်ရေးအစီအစဉ်ကို ရပ်ဆိုင်းရန် အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

ရက်ပေါင်း ၂၀ ကြာ မော်စကို သိမ်းပိုက်ရေး တိုက်ပွဲတွင် ဂျပန်စစ်သည်ပေါင်း ၁၅၅၀၀၀ သေကြေဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့ပြီး၊ တင့်ကားပေါင်း ၈၀၀၊ အမြောက်ပေါင်း ၃၀၀နှင့် လေယာဉ်ပေါင်း ၁၅၀၀ ခန့်ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။

ဟစ်တလာသည် ၁၉၄၂ ဩဂုတ်လတွင် အရှေ့ဘက် စစ်မျက်နှာ၌ ထိုးစစ်သစ်တစ်ရပ် ဆင်နွှဲပြန်သည်။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု၏ အနောက်တောင်ဘက် ဖြစ်သောကော့လားရှပ်ဒေသမှ ရေနံများကို ရယူလိုသဖြင့် ထိုးစစ်ဆင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုစစ်ဆင်ရေးတွင် စတာလင်ဂရက် (Stalingrad) တိုက်ပွဲသည် ကြီးကျယ်ထင်ရှားသည်။

စတာလင်ဂရက်မြို့သည် ဗော်လီဂါမြစ်ကမ်းဖျော်တွင် အလျားလိုက် (၁၈မိုင်) တည်ရှိနေသောမြို့ ဖြစ်သည်။ လူဦးရေ ၅ သိန်းခန့် နေထိုင်၍ စစ်လက်နက်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သော စက်ရုံအလုပ်ရုံကြီးများလည်းရှိသည်။ ယခုအခါ စတာလင်ဂရက်မြို့ အမည်ကို စိန့်ပီတာစပတ် မြို့ဟု ပြန်လည်ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ စတာလင်ဂရက် စစ်ဆင်ရေးကို အပြာရောင် စစ်ဆင်ရေး (Operation of Blue) ဟု အမည်ပေးထားသည်။ ၁၉၄၂ စက်တင်ဘာ ၁၅ တွင် စတာလင်ဂရက်မြို့ကို စတင်ထိုးစစ်ဆင်ရာ တစ်ပတ်လုံးလုံး အပြင်းအထန်တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားပြီးနောက် ဂျပန်တပ်များသည် မြို့လယ်အထိ ထိုးဖောက် ဝင်ရောက်နိုင်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ဆိုဗီယက်တပ်များ၏ ကြံ့ကြံ့ခံ ခုခံပြီး ဂျပန်တို့ကို ပြန်လည်တိုက်ထုတ်ပစ်နိုင်ခဲ့သည်။

သို့ဖြင့် ဟစ်တလာသည် တိုက်ပွဲနည်းဗျူဟာကို ပြောင်းလဲပစ်လိုက်ပြီး စတာလင်ဂရက်မြို့ကို အမြင်မှ ပိုင်းထားပြီး အမြောက်ကြီးများ၊ ဗုံးကြဲလေယာဉ်များဖြင့် စနစ်တကျ ပစ်ခတ်ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ပျက်ဆီးရန် အမိန့်

ပေးခဲ့သည်။ ဂျာမန်နှင့် ဆိုဗီယက်တို့သည် အပျက်အစီးများအကြား လစ်ကြို
လမ်းကြား မြေပေါ်မြေအောက်အနံ့ တစ်အိမ်တက်ဆင်း တိုက်ခိုက်ကြရာ
'မြေကြွက်စစ်ပွဲ (Rat War) ဟူ၍ပင် နာမည်တွင်သွားခဲ့သည်။

အလယ်ပိုင်းစစ်မျက်နှာတွင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု၏ စစ်တပ်များ
ထိုးစစ်ဆင်နေစဉ် တစ်ကမ္ဘာလုံး မမျှော်လင့်သော အဖြစ်အပျက်တစ်ခု
ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ထိုနေ့ကား ၁၉၁၄ ခု ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင်
ဝင်ရိုး တန်းနိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်သော ဂျပန်နိုင်ငံသည် စစ်မကြေညာဘဲ
အမေရိကန်ပြည် ထောင်စုပိုင် ဟာပိုင်ဟီကျွန်းရှိ 'ပါးလ်ဟာဗာ' (Petal
Harbour) ခေါ် 'ပုလဲဆိပ်ကမ်း' ကို ရုတ်တရက် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။
ထိုသို့ စတင် တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် နာရီပေါင်းများစွာကြာမှ ဂျပန်အစိုးရက
အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့် ဗြိတိန်တို့က စစ်ကြေညာခဲ့လေသည်။
ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ဗြိတိန်နှင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကလည်း
ဂျပန်အား ပြန်၍ စစ်ကြေညာလေသည်။ ဂျာမနီနှင့် အီတလီတို့ကလည်း
အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကို စစ်ကြေညာခဲ့သည်။

တိုက်ခိုက်ရေးအဖွဲ့များ၏ အခြေစိုက်ရာနေရာများ
ကျွန်းမြင်ရစဉ်။

ဤသို့ဖြင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးမှာ ကစ်ကမ္ဘာလုံးသို့ ပျံ့နှံ့သွားခဲ့လေသည်။

ပုလဲဆိပ်ကမ်း တိုက်ခိုက်ရေးအစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲသူမှာ ရေကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အီဆိုရိုကူယာမာမိုတို (Isoroku Yamamoto) ဖြစ်သည်။ ဂျပန်စစ်ဝါဒီများသည် ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို အလစ်ဝင်တိုက်မည့်သင်္ဘောတပ်စုများ အချိန်ရစေရန် ပရိယာယ်ဆင်လျက် နိုဝင်ဘာလလယ်တွင် ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ် ဂျင်နရယ်ဟိုက်ဒဲကီတိုကျို (Gen. Hideki Tojo) ၏ အထူးသံတမန် ဆာဘူရိုကူ

ရုဆု (Saburo Kurusu) ကို ဝါရှင်တန်သို့ စေလွှတ်၍ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခိုင်းတော့သည်။ မကြာမီမှာပင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးချူအီချီနာဂုမို (Gen. Chuichi Nagumo) ကွပ်ကဲသည့် တိုက်ခိုက်ရေး သင်္ဘောတပ်ကြီးကို ပစိဖိတ်ဒေသသို့ စေလွှတ်ခဲ့သည်။

အဆိုပါပုလဲဆိပ်ကမ်းတိုက်ပွဲတွင် အမေရိကန်တို့ဘက်မှ တိုက်သင်္ဘောကြီးငါးစီးနှစ်မြုပ်သွားပြီး နှစ်စီးပျက်စီးသွားခဲ့ရသည်။ ခရုဇာသင်္ဘောငယ် ၃စီး၊ ဖျက်သင်္ဘော ၃စီးနှင့် အရန်သင်္ဘော အများအပြားနှစ်မြုပ်ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ လေယာဉ် ၁၈၈ စင်းဆုံးရှုံးပြီး အစင်း ၃၀ ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ အရာရှိနှင့်စစ်သည် ၂၃၄၃ ယောက် သေဆုံးပြီး ၁၂၇၂ ယောက် ဒဏ်ရာရကာ ၁၀၀၀ ကျော် မျောက်သွားခဲ့သည်။ ဂျပန်တို့ဘက်မှ လေယာဉ် ၂၉ စင်း၊ ရေငုပ်သင်္ဘောကြီး တစ်စီးနှင့် ရေငုပ်သင်္ဘောငယ် ငါးစီးဆုံးရှုံးခဲ့သည်။

ထိုတိုက်ပွဲကြောင့် အမေရိကန် ပစိဖိတ်ရေတပ်သည် သုံးဖရအောင် ပျက်စီးသွားခဲ့ပြီဟုဆိုရန် ရေတပ်အင်အား ဆုံးရှုံးမှုမှာ ပထမကမ္ဘာစစ်အတွင်း

www.burmeseclassic.com

က ဆုံးရှုံးမှုထက် သာလွန်ခဲ့လေသည်။ ပုလဲဆိပ်ကမ်းပုံးကြံချိန်နှင့် တစ်ပြိုင်တည်း ဆင်နွဲခဲ့သည့် ပစိဖိတ်အရောက် တောင်ပိုင်းဒေသရှိ ဖိလစ်ပိုင်၊ မလေးရှား၊ စင်္ကာပူ၊ ဆူမားထရား၊ ဂျပန်ဒေသ စစ်ပွဲများတွင် ဂျပန် စစ်တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်မှုများကို အမေရိကန် ရေတပ်သည် ဟန့်တားနိုင်စွမ်းမရှိတော့ချေ။ ထို့ပြင်ပုလဲ ဆိပ်ကမ်းကို တိုက်ခိုက်အနိုင်ရရှိခဲ့သည့် အတွက် ဂျပန်ရေတပ်သည် နောက်ပိုင်းတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အာရှဒေသ စစ်ပွဲများတွင် ကူညီနိုင်ခဲ့သည်။

နော်မန်ဒီကမ်းခြေ ခံတပ်ကျဆုံးပြီးနောက် စစ်ရေပြန်လည်သုံးသပ်နေသော ဟစ်တလာ။

ဂျပန်တို့သည် ပုလဲဆိပ်ကမ်းတိုက်ပွဲနှင့် တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ပစိဖိတ်အရောက်ပိုင်းဒေသကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ၊ (၆)လအတွင်း ပစိဖိတ်အရောက်ပိုင်းတစ်ခုလုံးကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ပြီး စစ်အင်အားကြီးမားစွာဖြင့် အိန္ဒိယနယ်စပ်အထိ ခြိမ်းခြောက်လာနိုင်ခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ရေနံထွက်ရာ ဒတ်ချ်အရှေ့အိန္ဒိယ ကျွန်းစုကို ရရှိရုံမျှသာက ဂျပန်သို့ ရေနံတင်ပို့ရာ ပင်လယ်ရေကြောင်းလမ်းကိုလည်း ဖွင့်ထားနိုင်ခဲ့သည်။ ဂျပန်တို့သိမ်းပိုက်မိထားသော ဒေသကြီးမှာ များစွာ ကျယ်ပြန့်လှသဖြင့် စစ်ကာလ (၆)ကျော်လာချိန်တွင်

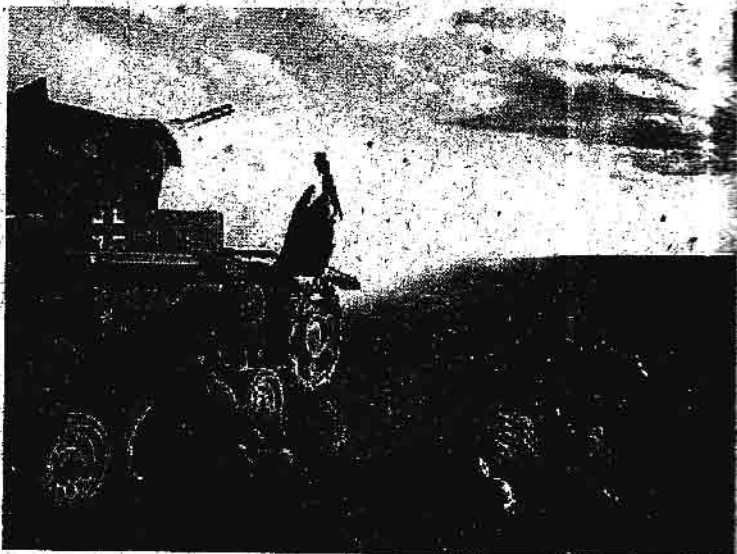
ဂျပန်တို့ လက်နက်ချရာဇာချုပ် ရေးထိုးနေစဉ်။

ဂျပန်နိုင်ငံသည် မိမိ၏ စစ်အင်အားကို အစွမ်းကုန်ဖြန့်ကျက်မိနေပြီဖြစ်သည်။ ဂျပန်၏ အောင်ပွဲအရှည်တည်တံ့ရေးသည် ဥရောပ စစ်မျက်နှာမှ မဟာမိတ် နာဇီဟစ်တလာ၏ အောင်မြင်မှုအပေါ်တွင် တည်ရှိနေရာ ဟစ်တလာ၏ ဂျာမန်စစ်တပ်များ မလွဲမသွေပျက်စီးသော အခြေအနေတွင် ဂျပန်တို့၏ အောင်ပွဲရက်များလည်း အကန့်အသတ်ရှိလာခဲ့သည်။ ဂျပန်တို့သည် စစ်မျက် နှာ ကျယ်ပြန့်စွာတိုက်နေရပြီး လေကြောင်းစိုးမိုးနိုင်မှုမရှိသဖြင့် နေရာအတော် များများတွင်သာ အားနည်းကျိုးပေါက်လာခဲ့သည်။

ဤသို့ဖြင့် ဂျပန်တို့သည် တောင်နှင့်အနောက်တောင် ပစိဖိတ်ဒေသ ကို ဆက်လက်၍ ထိုးစစ်ဆင်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သော်လည်း ၁၉၄၂ ဇွန်လဆန်း တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် မစ်ဝေးရေကြောင်းတိုက်ပွဲကြီးတွင် ဂျပန်ရေတပ် အထိ နှာခဲ့ရသဖြင့် ဂျပန်တို့၏ ထိုးစစ်အဟုန်မှာ တန့်သွားခဲ့သည်။ ဤတွင် အမေရိကန် ကြည်း၊ ရေ၊ လေ တပ်များသည် တောင်နှင့်အနောက်တောင် ပစိဖိတ်ဒေသကို ပြန်လည်ထိုးစစ်ဆင်လာနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်အတွင်း ၁၉၄၃ ဇူလိုင်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ဖက်ဆစ်ကောင်စီ အစည်းအဝေးမှ မူဆိုလီနီ

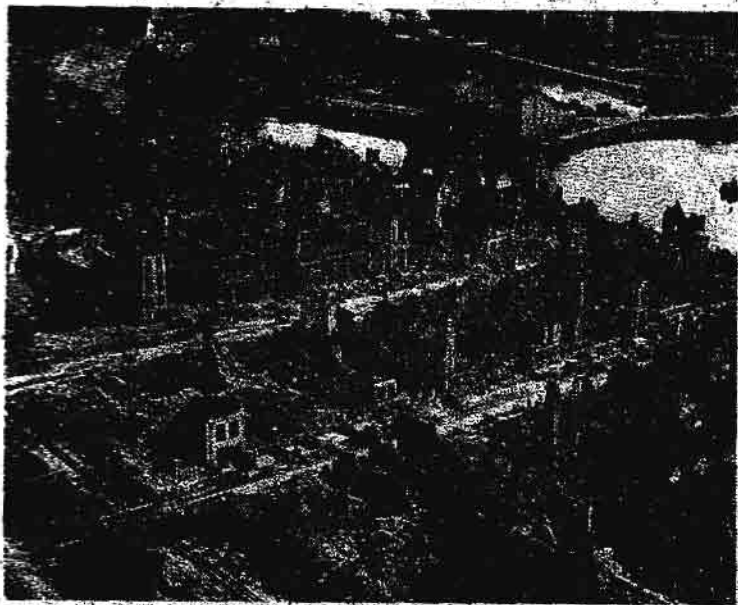
www.burmeseclassic.com

အား ရာထူးမှ နှုတ်ထွက်ပေးရန်တောင်းဆိုကြသည့် ပြင်းထန်သော ပေါက်ကွဲမှုကြီး ပေါက်ဖွားလာစေတော့သည်။ ယင်းနောက် မူဆိုလီနီအား မာရှယ်ဘာဒေါ့စ်လီယို (Marshal Badoglio) အား နန်းရင်းဝန် ခန့်အပ်လိုက်သော အခါ ကာဒေါ့စ်လီယိုသည် ဖက်ဆစ်ပါတီကို ဖျက်သိမ်း၍ မဟာမိတ်တို့နှင့် လျှို့ဝှက်စေ့စပ်ကာ စစ်ပြေငြိမ်းရေးကို လက်ခံလိုဂ လေသည်။

၁၉၄၇ စက်တင်ဘာ ၂ တွင် မောင်ဂိုမာရီဦးစီးသော အမှတ် ၈ တပ်တော်သည် အီတလီပြည်တောင်ဘက်သို့ ဝင်ရောက်၍ ၆ ရက်မြောက်တွင် အီတလီတစ်နိုင်ငံလုံးကို သိမ်းပိုက်လိုက်လေသည်။ မူဆိုလီနီအား အကျဉ်းချထားရာ ဂျာမန်လေထီးဆင်းကွန်မင်ဒိုအဖွဲ့က သွားရောက်ကယ်တင်ခဲ့ရသည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၉ ရက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မင်အာသာဦးစီးသော အမေရိကန်စစ်အင်အား ၁ သိန်းသည် လေတီကျွန်းအရှေ့ဘက် ကမ်းရိုးတန်းသို့ ဝင်ရောက်လာခဲ့သည်။ ဒုတိယရေကြောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကင်းကိတ်ဦးစီးသော အမေရိကန် အမှတ် ၇ ရေတပ်သည် ကမ်းတက်တပ်များကို အကာအကွယ်ပေးခဲ့သည်။ စစ်သင်္ဘောများမှ လေယာဉ်များဖြင့် ဂျပန်တပ်များကို အပြင်းအထန် ဖုံးကြဲတိုက်ခိုက်ကြပြီး ထိုသို့ အထူး

ပစ်ခတ်မှု အကာအကွယ်ဖြင့် ဆောက်တိုတာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မက်အာသာနှင့် စစ်သည်များ ဖိလစ်ပိုင်ကျွန်းစုသို့ ပြန်လည်ခြေချခဲ့ကြသည်။ ဂျပန်တပ်များကလည်း ဂျပန်၊ ကိုနိုယိုကျွန်းနှင့် စင်္ကာပူတို့တွင် အခြေစိုက်ထားသော တပ်များ အကူအညီဖြင့် အပြင်းအထန် ခုခံခဲ့ကြရာ လေတီ(Leyte) ပင်လယ်ကွေ့တိုက်ပွဲဟု ခေါ်တွင်သော ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးခဲ့သည်။ တိုက်ပွဲကြီးဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

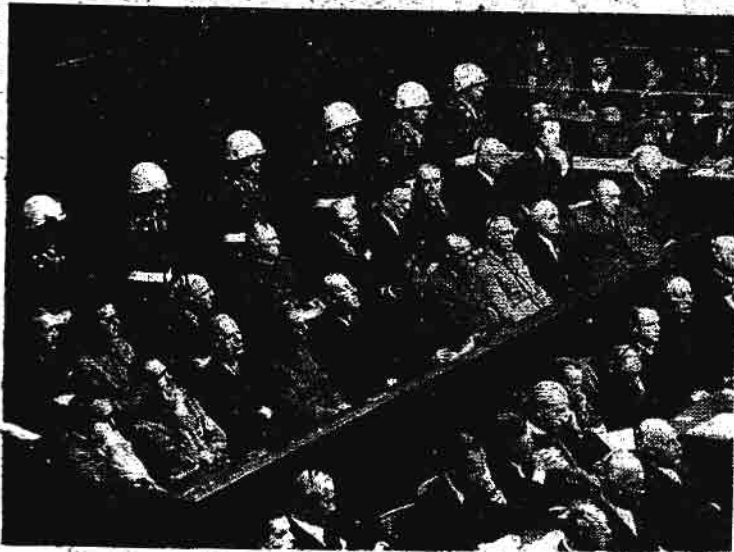

အခန်း (၇)
အလာမိန်းတိုက်ပွဲ

ဂျပန်တပ်များ ပယ်ဖိတ်ဒေသ အစွမ်းကုန်တိုက်ပွဲဝင်နေစဉ်အတွင်း ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရိုးမဲလ် (Field Marshall Erwin Rommel) ၏တပ်များသည် မြောက်အာဖရိက တိုတာရွတ်စ် (Tobruk) မြို့ကို သိမ်းပိုက်ရန် အပြင်းအထန် ထိုးစစ်ဆင်ခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ချေ။ ဩဂုတ်လတွင် သူ၏တပ်များထံ ပေးပို့လိုက်သော ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ၏ ၃၅ ရာခိုင်နှုန်းမှာ မြေထဲပင်လယ်အတွင်း နစ်မြုပ်ပစ်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။ ထို့ပြင် အောက်တိုဘာလမတိုင်မီ ကာလအတွင်း ထောက်ပံ့ရေးပစ္စည်းများ ဆုံးရှုံးမှုမှာ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ ထိုစဉ်အတွင်း မြေထဲပင်လယ်အတွင်းရှိ ဗြိတိသျှရေတပ်မှာ အထိ နာလျက်ရှိသည်။ ဂျာမန်တို့သည် ဒီဇင်ဘာလတွင် မော်လ်တာကွန်ဒိုတို လေကြောင်းမှ အပြင်းအထန်တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် ဗြိတိသျှရေတပ်သည် ၁၉၄၂ ဇန်နဝါရီလအတွင်း မြေထဲပင်လယ်ရှိ ဝင်ရိုးတန်းနိုင်ငံများ၏ ထောက်ပံ့ရေးလမ်းကြောင်းကို လုံးဝအနှောက်အယှက် မပေးနိုင်ခဲ့ချေ။

၁၉၄၂ ဇန်နဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ရိုးမဲလ်သည် ဒုတိယအကြိမ် ထိုးစစ်ဆင်ဖြန်ရာ ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့၊ ဒီမဟာမိတ်တပ်များကို တို

ဘရွတ်ခ်မြို့မှ အနောက်ဘက်နှင့် တောင်ဘက် မိုင် ၂၀ အကွာအထိ တိုက်ထုတ်ပစ်နိုင်ခဲ့သည်။ မဟာမိတ်တပ်မှူး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အာချင်လက် (Gen. Auchinlech) သည် ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ရှိးမဲလ်၏တပ်များကို ထပ်မံ ထိုးစစ်ဆင်ရန် ပြင်ဆင်နေဆဲ မေလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ရှိးမဲလ်၏ တပ်များက မဟာမိတ်တပ်များ၏ လက်ဝဲဖက်စစ်နံကို စတင် ထိုးနှက်ခဲ့ သည်။ ရက်သတ္တလေးပတ်အတွင်း အပြင်းအထန် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားပြီးနောက် ဇွန် ၂၁ ရက်တွင် တိုဘရွတ်ခ်မြို့ကို စစ်သုံးယန်း ၃၃၀၀၀ လက်နက်ပစ္စည်း အမြောက်အမြားနှင့်အတူ သိမ်းပိုက်ရရှိလိုက်သည်။

စစ်ထရားခံများအား နုရင်ဘတ်စစ်တရားရုံး၌ စစ်ဆေးနေစဉ်။

တိုဘရွတ်ခ်ခံတပ်ကြီး ကျဆုံးသွားခြင်းမှာ မဟာမိတ်တပ်များအဖွဲ့ အလွန်အထိနာလှသောကြောင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် 'ရှားမင်း' အမျိုးအစား တင့်ကားအစီး ၃၀၀ နှင့် ယာဉ်တင်အမြေခက် ၁၀၀ ကို မြောက်အာဖရိက စစ်မျက်နှာသို့ ချက်ချင်းပေးပို့ခဲ့သည်။ ၁၉၄၂ ဇူလိုင် ၈ ရက်နေ့တွင် ဗြိတိသျှန်ကြီးချုပ် ချာချီထံမှ အမေရိကန်သမ္မတ ရူဇ္ဈာလ် ထံ ပေးပို့သောစာတွင် ၁၉၄၂ ခုနှစ်အတွက် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် စစ်မျက်နှာမှာ

www.burmeseclassic.com

မြောက်အာဖရိက စစ်မျက်နှာပင်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ ထို့နောက်
မဟာမိတ်စစ်ဦးစီးများ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီးနောက် နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်
နေ့တွင် မြောက်အာဖရိက စစ်မျက်နှာသို့ မဟာမိတ်တပ်များ ကမ်းတက်
တိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

နာဇီစစ်တရားခံဗိုလ်ချုပ်တစ်ဦး စပန်းဒေါလ်ထောင်၌ မိမိကိုယ်ကို သတ်သေသွားစဉ်။

အဲလ်အလာမိန်း(El Alamein) တွင် နှစ်ဖက်တပ်များသည်
တစ်ဘက်နှင့်တစ်ဘက် သူမသာကိုယ်မသာ တပြန်စီ ဆက်လက်တိုက်
ခိုက်လျက်ရှိကြရာမှ ဇူလိုင်လကုန်တွင် နှစ်ဖက်စလုံး ရှေ့မတိုးနိုင်ဘဲ စစ်တန့်
နေခဲ့သည်။ ဩဂုတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် ချာချီသည် အီဂျစ်နိုင်ငံ ကိုင်ရိုသို့
ရောက်ရှိလာပြီးနောက် အာချင်လက်၏ နေရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟားနိုး
အလက်ဇန်းဒါကို အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ တပ်မှူးအဖြစ် အဆင့်တိုးပေး
ထားခဲ့ပြီး အီဂျစ်ရှိ အမှတ် ၈ တပ်မတော်၏ တပ်မှူးအဖြစ် မွန်ဂိုမာရီ ကို
ခန့်ထားခဲ့သည်။

www.burmeseclassic.com

အလားစိန်ဒေသတွင် မဟာမိတ်တပ်များနှင့် ဝင်ရိုးတန်းတပ်များ ရင်ဆိုင်နေကြသော ရှေ့တန်းစစ်မျက်နှာမှာ တောင်မှမြောက်သို့ မိုင် ၄၀ ခန့် ရှည်လျားသည်။ ရိုးမဲလ်သည် အလားစိန်ခံစစ်ကြောင်းတွင် အနိုင်အလာ ခုခံလျက်ရှိသော မဟာမိတ်တပ်များကို ဖောက်ထွင်းနိုင်ရေးအတွက် ဝိုင်းစစ် တစ်ရပ် ဆင်နွှဲရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ ယင်းထိုးစစ်တွင် ရိုးမဲလ်၏ နည်းလျှံဟာ မှာ ခံစစ်ကြောင်းမြောက်ပိုင်းတွင် တိုက်မည့် ဟန်ဆောင်ပြီးနောက် အလယ် ကြောတွင် တိုက်ပွဲများဖြင့် ထိန်းဟန်ထားကာ တောင်ပိုင်းကို အဓိကထား

ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ရန်ပင်ဖြစ်သည်။ စစ်ရေးအစီအစဉ်မှာ ဩဂုတ်လ ၃၀ ရက်နှင့် ၃၁ ရက်နေ့တွင် ရန်သူခိုင်းကွင်းများ၏ တောင်ဘက်အစွန်းဘက်တွင် ခြေလှိုင်တပ်များက မိုင်းရှင်းကာ လမ်းတွင်သွားပြီးနောက် ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်နေ့ အရုဏ်ဦးအချိန်တွင် အာဖဂါနတပ်မကြီးက ဖင်းလမ်းကြောင်း အတိုင်း နောက်မှ လိုက်ပါချီတက်တိုက်ခိုက်မည်ဖြစ်သည်။

မကွယ်လွန်မီရက်ပိုင်းအလိုက ဟစ်တလာနှင့် သူ၏ဇနီး အီဗာဘရောင်းတို့ကို တွေ့မြင်ရစဉ်။

ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်နေ့ညနှင့် စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့များတွင် မဟာမိတ်လေယာဉ်များသည် ရိုးမဲလ်၏ တပ်များကို လေကြောင်းမှ အပြင်းအထန်တိုက်ခဲ့မှုကြောင့် ရိုးမဲလ်သည် သူ၏ မူလထိုးစစ် စီမံချက်အတိုင်း ဆက်လက်မဆောင်ရွက်နိုင်တော့ဘဲ အလန်အလ်ဟယ်မာတောင်ကြားကို သိမ်းပိုက်နိုင်ရေးအတွက်သာ အားသွန်ခွန်စိုက် ဆက်လက် ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်စေရတော့သည်။

www.burmeseclassic.com

စက်တင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် ရိုးမဲလ်သည် ထိုးစစ်ကို ဆက်လက် ဆင်နွှဲဆောင်လည်း လေကြောင်းမှ အပြင်းအထန် အတိုက်ခံနေမှုနှင့် လေဘီစာ ဆီ မလုံလောက်မှုတို့ကြောင့် တပ်များကို ပြန်လည်ဆုတ်ခွာရန် အမိန့်ပေး ခဲ့သည်။

ယင်းထိုးစစ်ကြီးတွင် ရိုးမဲလ်ဘက်မှ သေကြေဒဏ်ရ ပျောက်ဆုံးသူ အင်အား ၃၀၀၀ ခန့်ရှိပြီး၊ စာင့်ကားအစီး ၅၀၊ အမြောက် ၁၅ လက်၊ တင့်ကားပစ်အမြောက် ၃၅ လက်နှင့် ဝန်တင်ကားအစီး ၄၀၀ ဆုံးရှုံးခဲ့ပြီး မွန်ဂိုမာရီဘက်မှ သေကြေသူဒဏ်ရာရသူ ၁၆၄၀ နှင့် တင့်ကား ၆၈ စီး၊ တင့်ကားပစ်အမြောက် ၁၈ လက် ပျက်စီးသွားခဲ့ရသည်။

ရိုးမဲလ်က သူ၏ထိုးစစ် အရေးနိမ့်ခဲ့ခြင်းသည် စူးအက်တူးမြောင်းကို သိမ်းပိုက်အခွင့်အရေးကိုလည်း လက်လွှတ်ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။

ထို့နောက် မဟာမိတ်တပ်များသည် မြောက်အာဖရိက ကမ်းတက် စစ်ဆင်ရေးကို ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် စတင်ရန် သတ်မှတ်ထားရာ အလာမိန်းစစ်မျက်နှာတွင် ရှိနေသော အမှတ် ၈ တပ် မတော်အဖို့ မိမိတို့ ရင်ဆိုင်နေကြရသော ဝင်ရိုးတန်း တပ်များကို ယင်းစစ် ဆင်ရေးမစတင်မီ ချေမှုန်းထားရမည်ဖြစ်သည်။

ဤသို့ဖြင့် အောက်တိုဘာလ ၂၃ ရက်နေ့ ၂၃ နာရီ မိနစ် ၄၀ တွင် ထိုးစစ်ကို စတင်ခဲ့ရာ ရိုးမဲလ်တပ်များ ကစဉ့်ကလျား ဖြစ်သွားခဲ့ရ သည်။ အမြောက်များဖြင့် အပြင်းအထန် ပစ်ခတ်ခံရမှုကြောင့် ဆက်သွယ် ရေးလမ်းကြောင်းများလည်း ပြတ်တောက်သွားခဲ့ရသည်။

သို့ဖြင့် အလာမိန်းတိုက်ပွဲတွင် ဖီးမာရှယ် ရိုးမဲလ်၏ ဝင်ရိုးတန်း တပ်များသည် စားရေရိက္ခာ၊ လောင်စာ၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်ချို့တဲ့မှုကြောင့် မဟာမိတ်တပ်များကို အရေးနိမ့်ကာ နိုဝင်ဘာ ၃ ရက်နေ့တွင် ဆုတ်ခွာသွား ခဲ့ရသည်။

ယင်းသို့ မြောက်အာဖရိကတွင် ရိုးမဲလ်တပ်များနှင့် မဟာမိတ်တပ် များ သဲသဲမဲမဲ တိုက်နေစဉ်အတွင်း ဥရောပတိုက်တွင်လည်း ဂျာမန်တပ်များ နှင့် ဆိုဗီယက်တပ်များ နွေရာသီထိုးစစ်ကို ဆင်နွှဲလျက်ရှိသည်။ ဆိုဗီယက် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မိုလိုတော့သည် ၁၉၄၂ မေလတွင် လန်ဒန်နှင့် ဝါရှင်

တန်မြို့တော်များသို့ သွားရောက်ပြီးလျှင် ဒုတိယစစ်မျက်နှာ ဖွင့်လှစ်ရေးကို ဆွေးနွေးသည်။

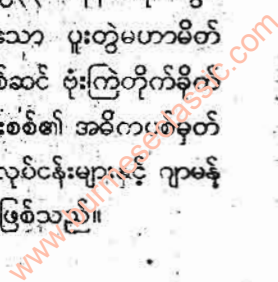
၁၉၄၂ ခုနှစ်မစ၍ ဗြိတိသျှလေတပ်မတော်သည် ဂျာမန်စစ်ကူမူလက် မှ အလုပ်ရုံကြီးများကို အပြင်းအထန် ဗုံးကြဲခဲ့လေသည်။ မေလတွင် ကိုလုန်း မြို့ပေါ်သို့ လေယာဉ်အစီး ၁၀၀၀ ကျော်ဖြင့် သွားရောက်ဗုံးကြဲပျက်ဆီးခဲ့ သည်။ တစ်နေ့လုံးပင် ဗြိတိသျှလေတပ်သည် ဂျာမန်၏ စခန်းများ၊ အလုပ် ရုံစက်ရုံများကို စနစ်တကျ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ပျက်ဆီးခဲ့လေသည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ဆိုဗီယက်တပ်နီတို့သည် တန်ပြန် ထိုးစစ်ဆင်ပြီးလျှင် စတာလင်ဂရက်နှင့် မော်စကိုမြို့အကြားရှိ ဂျာမန်စစ် ကြောင်းကို ဝိုင်းမိကာ ချေမှုန်းပစ်နိုင်ခဲ့လေသည်။ ဂျာမန်တို့ သိမ်းပိုက်ထား သော မြို့များစွာကိုလည်း ပြန်လည်ရရှိသည်။ - ၁၉၄၂ တွင် စမိုလင့်၊ ခါခေါ၊ စသောမြို့များကို ဂျာမန်တို့လက်မှ ပြန်လည်ရရှိလေသည်။

ဒီဒေးခေါ် နော်မန်ဒီ ကမ်းတက်တိုက်ပွဲ

၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုင်စင်ဟောင်ဝါ ဦးစီးသော မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံ အနောက်မြောက်ပိုင်း နော်မန်ဒီဒေသရှိ အူတာကမ်းခြေ၊ အိုမာဟာ ကမ်းခြေ၊ ဂိုးလ်ကမ်းခြေ၊ ဂျူဒိုကမ်းခြေနှင့် ဆိုဒိုကမ်းခြေများတွင် ကမ်းတက်တိုက်ခိုက် ခဲ့ကြသည်။ ရက်သတ္တပတ် ၁၀ ပတ်ကြာသော အဆိုပါ နော်မန်ဒီတိုက်ပွဲ သည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးသော တိုက်ပွဲများအနက် တစ်ခု အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ စစ်သည်အင်အား ၅ သိန်းရှိသော အမှတ် (၇)ဂျာမန် တပ်တော်ကို အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်ရသော တိုက်ပွဲကြီးဖြစ်သည်။

နော်မန်ဒီကမ်းတိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲရန်အတွက် ၁၉၃၃ ဇန်နဝါရီလတွင် မော်ရိုကိုနိုင်ငံ ကာဆာဘာလန်ကာမြို့၌ ကျင်းပသော ပူးတွဲမဟာမိတ် စစ်ဦးစီးချုပ်များ အစည်းအဝေးမှ ပေါင်းစည်းထိုးစစ်ဆင် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက် ရေး လမ်းညွှန်ချက်ကို ချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ ယင်းထိုးစစ်၏ အဓိကပုဂ္ဂိုလ် များမှာ ဂျာမန်တို့၏ စက်မှုလုပ်ငန်းများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ဂျာမန် ပြည်သူလူထု၏ စိတ်ဓာတ်ပျက်ပြားစေရေးတို့ပင် ဖြစ်သည်။

အဆိုပါလမ်းညွှန်ချက်အရ မဟာမိတ်လေတပ်များသည် ဂျာမန်တို့၏ ရေငှက်သင်္ဘောတည်ဆောက်သည့် သူ့ဘက်ကျင်းများ၊ လေယာဉ်စက်ရုံများ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ ရေနံချက်လုပ်ငန်းများနှင့် အခြားစစ်ဘက် ဆိုင်ရာ စက်မှုလုပ်ငန်းများကို အာရုံစူးစိုက်၍ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ သတ်မှတ်ထားသည့် ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့ စစ်ဆင်ရေးမတိုင်မီ ၃ လအတွင်း နော်မန်ဒီဒေသရှိ ဂျာမန်စစ်စခန်းများပေါ်သို့ မဟာမိတ်တို့က ကြံချခဲ့သော ဗုံးတန်ချိန်စုစုပေါင်းမှာ ၆၆၀၀၀ ရှိသည်။

၁၉၄၃ ခုနှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် ဥရောပတိုက်ကို သိမ်းပိုက်ရေးအတွက် ဦးစီးကွပ်ကဲမည့် မဟာမိတ်စစ်ဦးစီးချုပ်များကို ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ မဟာမိတ် တပ်ပေါင်းစု စစ်ဌာနချုပ်၏ စစ်သေနာပတိချုပ်အဖြစ် အမေရိကန်မှ ဗိုလ် ချုပ်ကြီး အိုင်စင်ဟောင်ဝါ (Gen. Eisenhower) ကို ခန့်အပ်ခဲ့သည် ။ ယင်း၏လက်အောက်တွင် ဒုတိယစစ်သေနာပတိချုပ်အဖြစ် ဗြိတိသျှ လေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆာအာဗာတက်ဒါ (Air Chief Marshal Sir Arther Tedder) အားလည်းကောင်း၊ စစ်ဦးစီးချုပ်အဖြစ် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘက်ဒဲလ်စမစ် (Lt. Gen. Bedell Smith) အားလည်းကောင်း ခန့်အပ်လိုက် သည်။

အဆိုပါစစ်ဆင်ရေးတွင် အင်္ဂလိပ်ရေလက်ကြားကို ဖြတ်ကျော်ရေး အပိုင်းအတွက် တာဝန်ပေးအပ်ခံရသော စစ်ဦးစီးချုပ်များမှာ ဗြိတိသျှရေတပ် ဗိုလ်ချုပ် ဆာဘာထရန်ရင်းမ်ဆေး၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆာဘားနဒ်မွန်နိုမာရီနှင့် လေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆာထရက်ဖို့လ်မယ်လိုရီ (Gen. Sir Trafford Leigh Mallory) တို့ဖြစ်ကြသည်။

တိုက်ခိုက်ရေးတာဝန်အတွက် ရွေးချယ်လိုက်သော တပ်တော် (၂) ခုမှာ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုမာဘရတ်ဒလေ (Lt. Gen. Omar Brad ley) ကွပ်ကဲသည့် အမေရိကန် အမှတ် ၁ တပ်မတော်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မိုင်းလ်ဒင်မ်ဆေး (Gen. Miles Dempsey) ကွပ်ကဲသည့် ဗြိတိသျှ အမှတ် ၂ တပ်တော်တို့ဖြစ်ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုင်စင်ဟောင်ဝါ ဦးစီးသည့် မဟာမိတ်စစ်အင်အား စုစုပေါင်းမှာ စစ်သည် ၂ သိန်း ၈ သောင်းကျော်၊ သင်္ဘောအစင်း ၅၀၀၀ ကျော်နှင့် လေယာဉ်အစင်း ၁၁၀၀၀ ရှိသည်။

ဟစ်တလာ၏ ကိုယ်ရံတော်။

အနောက်ဥရောပစစ်မျက်နှာတွင် ဂျာမန်တပ်များကို ကွပ်ကဲနေသည့်
 စစ်သေနာပတိမှာ ဖီးလ်မာရှယ်ဖွန်ရန်းစတက် (Field Marshal von
 Rundstedt) ဖြစ်သည်။ ယင်း၏လက်အောက်တွင် ပြင်သစ်၊ ဘဲလ်ဂျီယမ်

www.burmeseclassic.com

နှင့် နယ်သာလန်နိုင်ငံတို့ကို သိမ်းပိုက်ထားသည့် တပ်မပေါင်း ၆၀ ရှိပြီး၊
ယင်းတွင် သံချပ်ကာတပ်မ (၁၁) ခုံပါဝင်သည်။

ဖီးလ်မာရှယ်ရန်းစတက်က ဂျာမန်တပ်မများကို အလွန်အမင်း တိုး
ချဲ့ထားလွန်းသည်ဟု ယူဆကာ တပ်မအချို့ကို ဂျာမနီနိုင်ငံ ရှေ့တန်းစစ်
မျက်နှာသို့ ရွှေ့ပြောင်းရန် အကြံပေးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အဆိုပါအကြံပေး
ချက်ကို ဟစ်တလာက ကောင်းစွာ လက်မခံဘဲ ပြင်သစ်နိုင်ငံရှိ ဂျာမန်
တပ်များကို ကွပ်ကဲရန် ၁၉၄၄၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဖီးလ်မာရှယ်အာဝင်ရွန်း
မဲလ် (Field Marshal Erwin Rommel) ကို ခန့်အပ်တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့
သည်။ ဖီးလ်မာရှယ်ရန်းစတက်ကိုမူ အနောက်ဥရောပစစ်မျက်နှာတစ်ခုလုံး
၏ စစ်သေနာပတိအဖြစ် ဆက်လက်ထားရှိသည်။

ရွန်းမဲလ် ရှေ့ကလေးချိန်မှစ၍ ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်း အများအပြားကို
စတင်ဆောင်ရွက်သည်။ သို့ရာတွင် ဂျာမန်တို့သည် မဟာမိတ်တပ်များ
မည်သည့်ဘက်မှ ဝင်တိုက်လိမ့်မည်ဟူသော ယူဆချက်တွင်လည်းကောင်း၊
ဝင်ရောက်လာသော မဟာမိတ်တို့ကို မည်သို့ ရင်ဆိုင်ရမည်ဟူသော ယူဆ
ချက်တွင်လည်းကောင်း သဘောကွဲပြားလျက်ရှိသည်။ မဟာမိတ်တို့သည်
ပျံစီဒီကာလေ့ (Pas de Calais) ဒေသဘက်မှသာ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်လိမ့်
မည်ဟူသော ယူဆချက်ကို ဖီးလ်မာရှယ်ရန်းစတက်က ယုံကြည်လက်ခံ
ထားသည်။ သို့ရာတွင် ရွန်းမဲလ်က ထိုအယူအဆကို လက်မခံချေ။ နွေဦး
ပေါက်ချိန်တွင် မဟာမိတ်တို့ အဓိကဝင်တိုက်မည့်နေရာမှာ နော်မန်ဒီဒေသ
ဖြစ်သည်ကို ရွန်းမဲလ်သည် အခိုင်အမာ တွက်ဆထားသည်။ သို့ရာတွင်
ဟစ်တလာအပါအဝင် စစ်ဗိုလ်ချုပ်အချို့က ပျံစီဒီကာလေ့ဒေသဘက်မှာ
သာ ဝင်တိုက်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားဆဲရှိသည်။

ရန်းစတက်၏ မဟာဗျူဟာမှာ ရန်သူတို့ ကမ်းပေါ်သို့ရောက်ပြီးမှ
တန်ပြန်တိုက်ခိုက်ပြီး ပင်လယ်တွင်းသို့ ပြန်လည်မောင်းထုတ်ရန် ဖြစ်သည်။
သို့ရာတွင် မြောက်အာဖရိက စစ္စလီနှင့် အီတလီတို့မှအကဲ့သို့ပင် ပြင်သစ်
တွင်လည်း မဟာမိတ်တို့သည် ခြေကုတ်တစ်ခုခုသွားသည်နှင့် ပြန်လည်
တိုက်ထုတ်၍ ရန်ငြိမည်မဟုတ်ဟု ရွန်းမဲလ်က ယုံကြည်ထားသည်။ ထို့
ကြောင့် ရွန်းမဲလ်က မဟာမိတ်တို့ မဝင်နိုင်အောင် ကမ်းရိုးတန်းနှင့် ကမ်း
ခြေများကို မိုင်းထောင်၍ ကမ်းပေါ်မတက်နိုင်မီ ကြိုတင်တိုက်ခိုက်ရေး

အစီအစဉ်ကို တင်ပြသည်။ ဖာစ်တလာက ယင်းအစီအစဉ်ကို လက်ခံခဲ့ပြီးနောက် ရွန်းဗဲလ်အား ရန်စတန်၏လက်အောက်တွင်ပင် နယ်သာလန်မှ ဗြိတိန်နီဒေသသို့ ပြောင်းရွှေ့နေရာချထားသည့် ဂျာမန်တပ်တော်စုကို ကွပ်ကဲရန် တာဝန်ပေးခဲ့သည်။

ဖာစ်တလာ၏ညာလက်ရုံး ဓာတင်ဘောလ်မန်

စာတင်ဘောင်မန်း၏ ဦးခေါင်းပုံ။

မဟာမိတ်တို့ ဝင်တိုက်မည့်အချိန်တွင် ရန်းစတက်လက်အောက်ရှိ တပ်မပေါင်း ၆၀ အနက် ရွန်းမဲလ်အတွက် တပ်မ (၄၃) ခုအနက် (၁၈) ခုသာ နော်မန်ဒီတွင်ရှိပြီး၊ နယ်သာလန်တွင် ၅ ခု၊ ရေလက်ကြားကျွန်းတွင် (၁) ခုနှင့် ဘဲလ်ဂျီယမ်နှင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံ ဘောင်းမိဒေသအရှေ့ဘက်တို့တွင် တပ်မ (၁၉) ခုထက် မနည်းရှိနေကြသည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် အခြေစိုက်ထားသည့် တိုက်လေယာဉ်များပါလည်း အပိုပစ္စည်းများ၊ လောင်စာဆီနှင့် လှေကျင်ပြီး

လေယာဉ်မှူးများ မလုံလောက်မှုကြောင့် အစင်း ၂၀၀ သာတိုက်ပွဲနိုင်သည့် အခြေအနေရှိသည်။

ဂျာမန်ဗိုလ်ချုပ်အများစုက ပါ့စ်ဒီကာလေ့စ်ဒေသဘက်မှ မဟာမိတ်တို့ ဝင်တိုက်လိမ့်မည်ဟု မှားယွင်း၍ မျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်း ဗြိတိန်နိုင်ငံနှင့် အနီးကပ်ဆုံး ကမ်းရိုးတန်းများကြောင်းရှိပြီး၊ ဂျာမန်နိုင်ငံအတွင်းသို့ အနီးကပ်ဆုံး ဝင်ရောက်နိုင်သည့် လမ်းများတွင် အင်အားတောင့်တင်းသည့် ဂျာမန်အမှတ် ၁၅ တပ်တော်ကို စုပြုံ၍ တပ်စွဲထားသည်။

၁၉၄၄ မေလတွင် စိန်းမြစ်၊ အိုက်စ်မြစ်နှင့် မီးယုစ်မြစ်များရှိ တံတားများကို မဟာမိတ်တို့ လေကြောင်းမှ အပြင်းအထန် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

ထိုအတောအတွင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိုင်စင်ဟောင်ဝါသည် ၁၉၄၄ ဇွန်လ ၅ ရက်နေ့ကို စစ်ဆင်ရေးနေ့အဖြစ် ယရက်(D-Day) သတ်မှတ်လိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ရာသီဥတုဆိုးရွားမှုကြောင့် ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့ ပြောင်းရွှေ့သတ်မှတ်လိုက်သည်။

ဇွန်လ ၅ ရက်နေ့ ညပိုင်းတွင် အင်္ဂလိပ်ရေလက်ကြား၌ တစ်နာရီလျှင် ရေမိုင် ၁၅ မိုင်မှ မိုင် ၂၀ အထိ လေထုန်၍ လှိုင်းကြီးနေသည့် ကြားမှ ကမ်းတက်တိုက်ခိုက်မည့် ရေတပ်များ၊ မိုင်းရှင်းသင်္ဘောများက ချီတက်လာခဲ့သည်။ ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့၊ နံနက် ၂ နာရီတွင် ဗြိတိသျှဘုရင့် လေတပ်မတော် ဗုံးကြဲလေယာဉ်များက နော်မန်ဒီကမ်းရိုးတန်းတလျှောက်

ရှိ ဂျာမန်အမြောက်တပ်စုများနှင့် အခြားပစ်မှတ်များကို ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ကြ သည်။

ဂျာမန်တို့သည် ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် လေယာဉ်အလုံအလောက်မရှိ၍ လေကြောင်းကင်းထောက်ပံ့သန့်မှု ကောင်းစွာ မလုပ်နိုင်သောကြောင့် မဟာမိတ်တပ်များ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်မှုကို ကြိုတင်မသိခဲ့ကြချေ။ ထို့ပြင် ဂျာမန်တို့က ရာသီဥတု ဆိုးရွားပြင်းထန်နေချိန်ဖြစ်၍ မဟာမိတ်တို့ ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ရန် ကြိုးပမ်းလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။

နံနက် ၅ နာရီ မိနစ် ၅၀ တွင် မဟာမိတ်ရေတပ်မျှ လေယာဉ်များထ စတင် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့် ဂျာမန်တို့ မိုင်းထောင်ထားသော နေရာများ ကို ဖောက်ခွဲပစ်နိုင်ခဲ့သည်သာမက ကာကွယ်ရေးအဆောက်အအုံ အများ အပြားကိုလည်း ဖြိုဖျက်ပစ်နိုင်ခဲ့သည်။

ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့ သတ်မှတ်ထားသည့်စစ်ဆင်ရေး နာရီ (နံနက် ၆ နာရီ ၃၀ မိနစ်)တွင် အမေရိကန်တပ်များသည် အိုမာဟာနှင့် အူတာ ကမ်းခြေများပေါ်သို့ ဆင်းသက်ကြသည်။ အူတာကမ်းခြေသို့ တက်ရောက် သော အမှတ် ၇ တပ်မကြီးမှ အမှတ် ၄ တပ်မသည် ဂျာမန်တို့၏ ခုခံ ပစ်ခတ်မှုအနည်းကိုသာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ ၃ နာရီအတွင်း ကမ်းခြေကို ရှင်းလင်းနိုင်ခဲ့ပြီး၊ ဆက်လက်တပ်များနှင့် ရိက္ခာများလည်း အခက်အခဲမရှိ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့သည်။

အူတာကမ်းခြေမှတစ်ပါး ကမ်းခြေအားလုံးတွင် ဂျာမန်တို့၏ ခုခံမှု အင်အားကောင်းသော်လည်း တန်ပြန်တိုက်ခိုက်မှု လုံးဝမရှိဘဲ 'ယ' ရက် ကုန်ဆုံးသွားခဲ့သည်။ 'ယ' ရက်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် မဟာမိတ်တို့သည် ဥရောပ တိုက်ပေါ်တွင် ခိုင်မာသောခြေကုတ်စခန်းများ တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သည်။ အူတာကမ်းခြေတွင် ထိခိုက်မှုအနည်းဆုံးဖြစ်ပြီး၊ စစ်သည် ၂၀၀ ခန့်သာ ကျဆုံးခဲ့သည်။ သို့သော်ကမ်းခြေ၏ နောက်ဘက်သို့ ဆင်းသက်သော လေ့ ကြောင်းချိတ်မများမှ စစ်သည် ၂၄၉၉ လောက် ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။ အိုမာမာ ကမ်းခြေတွင် အမေရိကန်စစ်သည် ၂၀၀၀၊ ဗြိတိသျှနှင့် ကနေဒါစစ်သည် ၄၀၀၀ ခန့် ကျဆုံးခဲ့ရသည်။

ပြင်သစ်နိုင်ငံမှ မြောက်ပိုင်းရှိ မဟာမိတ်တို့၏ မြေပြင်တပ်ဖွဲ့အား လုံးကို ကွပ်ကဲနေသည့် ဖီးလ်မာရှယ်မွန်ဂိုမာရီသည် ဂျာမန်တို့အား ဝဲယာနှစ် ဘက် ညှပ်တိုက်၍ စိန်လိုမြို့ကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။

ဂျာမန်တို့သည် အခြေအနေကိုပြန်လည်ထိန်းသိမ်း၊ ဖီးလ်မာရှယ် ရန်းစတန်နှင့် ရွန်းမဲလ်တို့နေရာတွင် ဖီးလ်မာရှယ်ဖွန်ကလပ်ချ်(Field Marshal von Kluge) ကို တာဝန်ပေးလိုက်သည်။ ဟစ်တလာသည် ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ရန်းစတန်ကို ရာထူးမှ ထုတ်ပယ်ပြီး မကြာမီမှာပင် ရွန်းမဲလ်မှာ ရန်သူလေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ဒဏ်ရာရပြီး တိုက်ပွဲ မှ ထွက်သွားခဲ့ရသည်။

ကလပ်ချ်သည် ဟစ်တလာ၏ အမိန့်အရ ဩဂုတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင် မော်တန်း(Mortain) မြို့ကို တိုက်ခိုက်သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကိုတင် တင်းကျွန်းဆွယ်ရှိ မဟာမိတ်တို့၏ အခြေစိုက်စခန်းနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပက် တွန်(Gen. Patton) ၏ အဆက်အသွယ်များကို ဖြတ်တောက်ရန်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အဆိုပါတိုက်ခိုက်မှုကို ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟော့ဂျက်စ်(Lt. Gen. C.H. Hodges) ၏ အမှတ် ၁ တပ်တော်က ၅ ရက်တိုင်တိုင် ပြန်လည်တိုက်ခိုက်အနိုင်ရသဖြင့် ဂျာမန်တို့ ဖာလေ့စ်မြို့သို့ ဆုတ်ခွာသွားရ သည်။

၁၉၄၄၊ ဩဂုတ်လ ၁၇ တွင် ကနေဒါတပ်များက ဖာလေ့စ်မြို့ကို လည်းကောင်း၊ အမေရိကန်တပ်များက အာဂျင်တန်မြို့ကိုလည်းကောင်း၊

သိမ်းပိုက်ရပြီးနောက် ဂျာမန် ဖီးလ်မာရှယ်ဖွန်ကလပ်ချ်သည် ရာထူးမှ ထုတ်ပယ်ခံရသည်။ ဂျာမန်တို့သည် ဖာလေ့စ်မြို့နှင့် အာဂျင်တန်မြို့များအကြားရှိ ထွက်ပေါက်မှ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာရန် ကြိုးပမ်းသော်လည်း၊ ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ထွက်ပေါက်ပိတ်သွားပြီး ဂျာမန်စစ်သည် ၆၀,၀၀၀ ခန့် ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရသည်။ ထိုသို့ဖြင့် နော်မန်ဒီ ကမ်းတက်တိုက်ပွဲ ပြီးဆုံးသွားပြီး၊ မဟာမိတ်တပ်များ ခုခံမှု အနည်းငယ်မျှဖြင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးသို့ ပြန့်နှံ့ရောက်ရှိသွားသည်။ ထို့နောက် မဟာမိတ်၏တပ်များ ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့ကို ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ပြန်လည်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ ဂျာမန် ဖီးလ်မာရှယ်ဖွန်ကလပ်ချ်သည် မိမိကိုယ်မိမိ သတ်သေလိုက်ပြီး၊ ၁၉၄၄၊ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဟစ်တလာကို လုပ်ကြံရာတွင် ဖီးလ်မာရှယ်ရွန်းမဲလ် ပါဝင်သည်ဟု သင်္ကာမကင်းခံရကာ အောက်တိုဘာ ၁၆ ရက်နေ့တွင် မိမိကိုယ်မိမိ သတ်သေခိုင်းခြင်းခံရကာ သေဆုံးသွားခဲ့လေသည်။

မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုသည် ဆုတ်ခွာလျက်ရှိသော ဂျာမန်တပ်များကို လိုက်လံတိုက်ခိုက်ရင်း ရှေ့သို့ အလျင်အမြန် ချီတက်လျက် ဘဲလ်ဂျီယံ၊ လူဇင်ဘတ်၊ နယ်သာလန် စသော နိုင်ငံများကို ဂျာမန်တို့ဘက်မှ ကယ်တင်လိုက်ကြသည်။ အင်္ဂလိပ်ရေလက်ကြားကိုလည်း ပြန်လည်စိုးမိုးနိုင်လေသည်။

ဂျာမန်တပ်များမှာ ပြင်သစ်နိုင်ငံမှ တဖြေးဖြေး မောင်းထုတ်ခြင်း ခံနေရသည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်ဆန်းစတွင် ဆိုဗီယက်တပ်များက ပိုလန်နှင့် ဇော်လတစ်နိုင်ငံများကို ဂျာမန်တို့လက်မှ ကယ်တင်လိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ ယူဂိုစလားဗီးယားတွင်ကား မာရှယ်တီးတိုး (Marshal Teto) ဦးဆောင်သော ပြောက်ကျားတော်လှန်ရေးတပ်သားများသည် ဖက်ဆစ်တို့ကို တွန်းလှန်လျက် ရှိသည်။ ဂရိနိုင်ငံကိုလည်း ၁၉၄၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ကယ်တင်နိုင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် အမေရိကန်သမ္မတ ရုစဘို၊ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ချာချီနှင့် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် စတာလင်တို့ ၁၉၄၅ ဖေဖော်ဝါရီ ၄ ရက်မှ ၁၀ ရက်နေ့အထိ ကရိုင်းဗီးယားနယ် သော်တာကမ်းခြေ၌ တွေ့ဆုံ၍ ဂျာမနီနိုင်ငံ ချေမှုန်းတိုက်ခိုက်ရေး အပြီးသတ်အစီအစဉ်ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ စစ်ပြီးပါက ဂျာမနီတပ်အားလုံးကို ပျက်သိမ်း၍ စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများကို

ဖျက်ဆီးရန်နှင့် စစ်ရာဇဝတ်ကောင်များကို အပြစ်ပေးရေးကို ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဇွေဦးတွင် မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုသည် ဂျာမနီတွင် အပြင်းအထန် ထိုးစစ်ဆင်ကာ ရိုင်းမြစ်ကို ဖြတ်ကူး၍ ဂျာမန်မြို့ကြီးများကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅၊ ဧပြီလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် အရှေ့ဘက်မှ အောင်ပွဲဆင်လျက်ရှိသည့် ဆိုဗီယက်တပ်နီတောင်သည် ဘာလင်မြို့ထဲသို့ ပထမဆုံးဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဟစ်တလာကား လက်မလျှော့သေးချေ။ ကြွင်းကျန်နေသေးသော မြို့စောင့်တပ်အင်အားနှင့် အပြင်းအထန် ခုခံလျက်ရှိသေးသည်။ အရှေ့ဘက်သို့ ချီတက်လျက်ရှိသော အမေရိကန်တပ်များနှင့် အနောက်သို့ ချီတက်လျက်ရှိသော ဆိုဗီယက်တပ်များသည် အယ်လ်ဘ်မြစ်ကမ်းပေါ်ရှိ 'တော်ဂို'မြို့၌ ၁၉၄၅၊ ဧပြီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် တွေ့ဆုံမိခဲ့ကြသည်။

မူဆိုလီနီသည် အကျဉ်းချခြင်းခံမှ ပြန်လည်လွတ်မြောက်ပြီးနောက် အာဏာပြန်ရအောင် ပြန်လည်လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်ဘဲ ပြန်လည်အဖမ်းဆီးခံရသည်။ ထို့နောက် ၁၉၄၅၊ ဧပြီလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် အီတလီဆက်ဆစ်ဆန်ကျင်ရေး မြောက်ကျားသမားများက အာဏာရှင်ဟောင်း မူဆိုလီနီအား မီလန်မြို့တွင် သုတ်သင်၍ ဓာတ်ဆီဆိုင်တွင် လင်ရေမယားပါ စောက်ထိုးတွဲလောင်းချထားခဲ့သည်။

အခန်း (၈)

ဟစ်တလာ၏ နောက်ဆုံးနေ့

မူဆိုလီနီအသတ်ခံရပြီး ၂ ရက်အကြာ ၁၉၄၅၊ ဧပြီ ၃၀ ရက်နေ့ မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ဟစ်တလာသည် ဇနီးဖြစ်သူ အီဗာအာရောင်းကို ဆိုင်နင်နိုက် (Cyamide) အဆိပ်ကို အတင်းသောက်ခိုင်း၍ သတ်ပစ်လိုက်လေသည်။ ၎င်းဖြစ်ရပ်ကို ကမ္ဘာ့ သတင်းစာများ ဆိုင်နင်နိုက် အဆိပ်တောင့်ကို မျှော်စောပြီးမှ ပြန်ထွေးထုတ် ကား သူ့ကိုယ်သူ ပုစွန်တိုသေနတ်ဖြင့် သတ်သေသွားခဲ့လေသည်။

ထိုစဉ်က ဆိုဗီယက်တပ်နီတပ်များက ဘာလင်မြို့ကို သိမ်းပိုက်နေ အပြင်းအထန်ကြိုးစားနေရာ အမြောက်သံများ တစ်ခုချင်းကြားနေရရှိပြန်သည်။ ဟစ်တလာအခန်းမှ သေနတ်သံကြားရပြီးနောက် ဟစ်တလာ၏ ကိုယ်ရေး အပါးတော်မြဲ ဟိုင်နိုလင့်ဂျ် (Heing Linge) သည် ဟစ်တလာရှိရာ မြေပုံ ထားရာအခန်းသို့ ဝင်လိုက်၍ ဟစ်တလာသည် ဆိုဗာတစ်ခုပေါ်တွင် ထိုင် လျက်သား သေနေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

ဟစ်တလာသည် လက်ျာဘက်နားထင်တွင် မတ်စေခန်းရှိသော အပေါက်ငယ်တစ်ပေါက်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုအပေါက်ငယ်မှနေ၍ သွေးများ ပါးပြင်ပေါ်သို့ ယိုစီးကျလျက်ရှိသည်။ ဟစ်တလာသည် ခပ်စောစောကပင်

www.burmeseclassic.com

ကိုယ်ရံတော် ဟိုင်းနဲလင့်ဂ် ထုတ်ပေးခဲ့သော စစ်ယူနီဖောင်းဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ထားလျက်ရှိ၏။ ဝတ်စုံမှာ ခေါက်ရိုးပင်မကျေသေးပေ။ ဝေါလ်တာ (Walther) အမျိုးအစား ၇ ဒသမ ၆၅ ပစ္စတိုသေနတ်သည် ဟစ်တလာ လက်ျာဘက်လက်မှ လွတ်ကျကာ ကြမ်းပြင်ပေါ်၌ရှိနေ၏။ ၆.၃၅ အမျိုးအစား ပစ္စတိုထစ်လက်မှာလည်း ပထမသေနတ်နှင့် အစ်ကိုက်ခန့်အကွာတွင် တွေ့ရလေသည်။

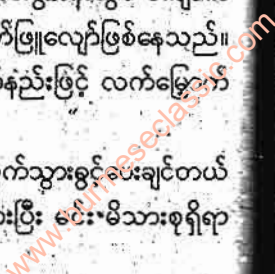
ဟစ်တလာ၏ဇနီး အီဗာဘရောင်း၏ အလောင်းမှာလည်း ဟစ်တလာနံဘေး၌ပင် ရှိနေ၏။ ဟိုင်းနဲလင့်ဂ်အထင်အားဖြင့် အီဗာဘရောင်းသည် ဟစ်တလာထက် မိနစ်အနည်းငယ်ခန့်စောကာ သေဆုံးခဲ့ဟန်ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

ထိုနေ့ ခပ်စောစောပိုင်းကပင် ဟစ်တလာသည် သူ၏ အချစ်တော် အယ်ဆေးရှင်းအမျိုးအစားခွေးကြီး ဘလွန်ဒီ (Belondi) နှင့် အခြားလက်သပ်မွေးထားသော ခွေးအားလုံးကို သုတ်သင်ခဲ့စေလေသည်။ ဟစ်တလာသည် ခွေးအလွန်ချစ်တတ်သူဖြစ်သည်။

ဟစ်တလာမနှာဆုံးမီ ၅ ရက်အကြာ ဧပြီ ၂၅ ရက်တွင် ဟစ်တလာက ကိုယ်ရံတော် ဟိုင်းနဲလင့်ဂ်အား မြေပုံခန်းသို့ ခေါ်ယူ၍ တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ မြေပုံအခန်းကြီးမှာ ဟစ်တလာ၏ ဌာနချုပ်တည်ရာအခန်းလည်း ဖြစ်သည်။ စစ်ရေးစစ်ရာ မြေပုံများထားရာ အခန်းလည်းဖြစ်သည်။ စစ်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဆက်သွယ်ရေးဌာနချုပ်အဖွဲ့လည်း ဖြစ်သည်။ ဘာလင်မြို့ကို ရန်သူများပိုင်းလာသောအခါ၌ ဟစ်တလာသည် အချိန်ရှိသမျှလိုလိုပင် ထိုအခန်းမှနေ၍ စစ်ဆင်ရေးအဖို့ကို တရစပ်ထုတ်ပြန်၍ ခုခံနေခဲ့သည်။

ဟိုင်းနဲလင့်ဂ်အား ဟစ်တလာ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံသော မွန်းလွဲပိုင်း၌ ဟစ်တလာသည် မြေပုံခန်း၌ရှိနေသည်။ သူသည် စားပွဲအနီးတွင် ကျောက်ရုပ်သဖွယ် ရပ်နေ၍နေ၏။ သူ့မျက်နှာမှာ ဖြူဖတ်ဖြူလျော်ဖြစ်နေသည်။ ဟစ်တလာသည် ဟိုင်းနဲလင့်ဂ်အား နာဇီနှုတ်ဆက်နည်းဖြင့် လက်မြောက်နှုတ်ဆက်ပြီးနောက်

“ဒီမှာလင့်ဂ်..ငါဟာ မင်းကို တာဝန်ကထွက်သွားခွင့်ပေးချင်တယ်
..။ ဒါ့ကြောင့် မင်း ငါ့အပါးက ထွက်သွားပြီး ငင်းမိသားစုရှိရာ

ကို သွားနိုင်ပြီ” ဟုဆိုသည်။ လင့်ဂျီက “ခေါင်းဆောင်ကြီးခင်စုး ကျွန်တော်ဟာ ခေတ်ကောင်းစဉ်က ခေါင်းဆောင်ကြီးရဲ့အပါးမှာ အမြဲရှိနေခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဘာတွေပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်ဟာ ခုချိန်မှာလည်း ခေါင်းဆောင်ကြီးရဲ့အပါးမှာပဲ ရှိနေချင်ပါတယ်”

ဟူ၍ ပြန်ပြောခဲ့သည်။

ဟစ်တလာ၏မျက်နှာတွင် အမူအရာမပြောင်းချေ။ သို့သော် လက်ကို မြှောက်မည့်ဟန်ပြု၍ -

“အေးလေ ငါလည်း ဒီလိုပဲယူဆထားတယ်” ဟု ပြောလိုက်ပြီး နောက် အသံခပ်ပြတ်ပြတ်ဖြင့် -

“ငါ မင်းကို အထူးအမိန့်တစ်ရပ်ပေးရမယ်” ဟု ပြောလိုက်လေ သည်။ ဆက်၍ -

“ငါနဲ့ ဖရော်လိန်ဘရောင်း (အီဗာဘရောင်း)တို့ဟာ အတူတူသေကြ ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြပြီ။ ဒီတော့ မင်းရဲ့တာဝန်က အဲဒါဟာ ငါ့အမိန့် ပဲ။ မင်းရဲ့တာဝန်ဟာ တို့ရဲ့အလောင်းတွေကို မီးရှို့အစဖျောက်ပစ် ဖို့ပဲ။ တို့ကို ဘယ်သူတွေကမှ မမှတ်မိစေရဘူး။ ဓါတ်ဆီ လုံလုံ လောက်လောက်ရအောင် ရှာထားပါ။ တို့နှစ်ယောက်ရဲ့ အလောင်း တွေကို စောင်နဲ့ပတ်ပြီး၊ ဓါတ်ဆီလောင်း မီးရှို့ပါ။ မီးရှို့ပြီးရင် ငါ့နေတဲ့အခန်းကိုသွားပြီး ငါ့ကို အမှတ်ရစေနိုင်မဲ့ ပစ္စည်းအားလုံးကို မင်းသိမ်းပါ။ ငါ့ရဲ့ စစ်ဝတ်စုံတွေ၊ စာရွက်စာတမ်း ဒိုင်ယာရီတွေ၊ ငါ အသုံးပြုသမျှပစ္စည်းဆိုရင် အားလုံးပဲယူပါ။ လူထုက ဟစ် တလာပိုင်ပစ္စည်း လို့ ပြောနိုင်တဲ့ပစ္စည်းမှန်သမျှကို မင်း ပြီးတော့ အားလုံးကို မီးရှို့ပစ်ပါ။ ဒါပေမဲ့ ငါ့စားပွဲအပေါ်ဘက်မှာ ချိတ်ထား တဲ့ မဟာဖရက်ဒရစ်ဂျာမန်ဘုရင်မင်းမြတ်ရဲ့ ဓာတ်ပုံကိုတော့ မီးမ ရှို့နဲ့။ ထပ်ပြောမယ်... မီးမရှို့နဲ့။

မဟာဖရက်ဒရစ်ဘုရင်၏ ဓာတ်ပုံမှာ ဟစ်တလာအမြတ်နိုးဆုံး ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်လေသည်။ ဓာတ်ပုံထဲမှ ဂျာမန်ဘုရင် မဟာဖရက်ဒရစ်သည် နေ့ရော့ညပါ ပင်ပင်ပန်းပန်း အလုပ်လုပ်နေခဲ့သော ဟစ်တလာအား စစ်နိုင် စစ်ရှုံး အချိန်မရွေး ကာလမပြတ်ပင် ဟစ်တလာအား စူးစူးစိုက်စိုက်ကြီး ကြည့်နေတိသကဲ့သို့ ထင်စရာပင်ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

“မင်းတာဝန်တွေကို မင်း နားလည်ရဲ့လား” ဟု ဟစ်တလာက အသံမာမာဖြင့် မေးလိုက်သည်။

လင့်ဂျီက-

“နူးလည်ပါပြီ ခေါင်းဆောင်ကြီးခင်ဗျာ... အမိန့်အတိုင်း ဖြစ်စေရပါမည်” ဟု ဖြေခဲ့လေသည်။

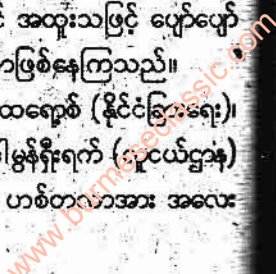
ဟစ်တလာသည် သူ့ရဲဘော်ကြောင်စွာ ရန်သူ့လက်မှ လွတ်အောင် ထွက်ပြေးသည်ထက် ဘာလင်မြို့မှာပင် သေမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်းကို လင့်ဂျီ ရိပ်မိခဲ့သည်မှာ အတော်ကြာပြီဖြစ်လေသည်။ ဟစ်တလာသည် သူ့အား ရုရှားတပ်များက အရှင်ဖမ်းမိမည်ကို အလွန်စိုးရိမ်သည်။ အသေဖမ်းမိမည်ကိုလည်း စိုးရိမ်သည်။ သူ့အကြောက်ဆုံးကား သူ့အလောင်းကို မျောက်ပြုသလို အပြစ်ရမည့်အရေးပင်ဖြစ်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဟစ်တလာမသေခင်က အီတလီအာဏာရှင် မူဆိုလီနီနှင့် သူ၏အပျော်မယားတို့၏ အလောင်းများကို ပြောက်ကျားတပ်သားများက ဓာတ်ဆီဆိုင်တစ်ဆိုင်တွင် ဇောက်ထိုးဆွဲကာ ပြစ်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအဖြစ်မျိုးကို ဟစ်တလာ ကြိုတင်၍ တွေးထားမိခြင်းဖြစ်လေသည်။

“သူတို့များ ငါ့ကိုဖမ်းခံယူမိရင် ငါ့ကို မော်စကိုမြို့ပို့ပြီး ပြဿလုပ်ကြလိမ့်မယ်။ အဲဒီလိုမဖြစ်ရဘူး၊ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မဖြစ်စေရဘူး” ဟု တုန်တုန်ယင်ယင်ဖြင့် ပြန်ပြောလေသည်။

ဟစ်တလာက သူ့ကိုယ်သူ သတ်မသေမီ ၁၀ ရက်အတွင်း၌ မြေအောက် ဘန်ကာတိုက်ကြီးတွင် ပါတီနှစ်ရပ် တည်ခင်းကျင်းပခဲ့လေသည်။

ပထမပါတီအား ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့ကား ဟစ်တလာ၏ အသက် ၅၆ နှစ်မြောက်မွေးနေ့ဖြစ်ရာ မွေးနေ့ပါတီအဖြစ် ကျင်းပခြင်းဖြစ်သည်။ ဟစ်တလာသည် ပါတီတွင် အထူးသဖြင့် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်ရှိနေသည်။ ရယ်စရာများနှင့် တသောသောဖြစ်နေကြသည်။

ပါတီပွဲသို့ ဂိုးအားရင်း (လေတပ်)၊ ရစ်ဘင်ထရော့စ် (နိုင်ငံခြားရေး)၊ ကာနယ်ဂျယ်နရယ်ကိုင်တဲလ် (စစ်ဦးစီးချုပ်)၊ ဘော်ဒါမွန်နိုးရက် (ပူငယ်ဌာန) စသော ဂျာမန်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များ တက်ရောက်ကာ ဟစ်တလာအား အလေးပြုနှုတ်ဆက်ကြသည်။

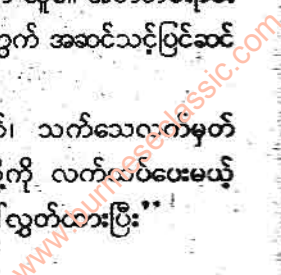

တက်ရောက်သူအားလုံးက ပါတီပေါ်တွင် “နောက်ဆုံးအထိ သစ္စာရှိမည်” ဟူသော စကားများကို အများဆုံးပြောကြသည်။ ဟစ်တလာသည် သွက်ရည်ကို တစ်ခွက်ပြီးတစ်ခွက် နောက်ဆုံးသောက်သည်။ ထိုအချိန်က လွှတ်ခြောက်မှာ ရွှေထက်ပင်ရှားပါလှသည်။ ဟစ်တလာသည် လွှတ်ရည်မသောက်ရလျှင် နေနိုင်သူမဟုတ်ချေ။ အချစ်တော် အီဗာဘရောင်းက ဟစ်တလာမွေးနေ့အတွက် ဆုတောင်းကာ အခြားဧည့်သည်များနှင့်အတူ ရန်ပိန်အရက်နှင့် ကော်ဖီသောက်သည်။

ဟစ်တလာသည် သေခါနီး၍လာသော ရက်များတွင် အီဗာဘရောင်းကိုပို၍ တွယ်တာလာသည်။ မြတ်နိုးလာသည်။ ဟစ်တလာသည် မြေအောက်တိုက်ကြီး၌ ရှိ၍နေသောရက်များအတွင်း အီဗာအား မြေပြင်သို့တက်၍ လမ်းလျှောက်ခိုင်းသည်။ အပါးတော်မြဲ ဟိုင်းနဲလင့်ဂျီက သက်တော်စောင့်အဖြစ် လိုက်ပါခဲ့ရလေသည်။ အီဗာနှင့် လင့်ဂျီတို့သည် ပျက်စီးနေသော ဘာလင်မြို့ကြီးကို လျှောက်ကြည့်နေစဉ်အတွင်း အီဗာက “ကျွန်မတို့တော့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ ရန်သူ့လက်က လွတ်တော့မယ်မထင်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါက အရေးမကြီးဘူး။ ကျွန်မဆန္ဒမှာ ကျွန်မသေရင် ခေါင်းဆောင်ကြီးရဲ့ တရားဝင်မယားအဖြစ်နဲ့ပဲ သေချင်ပါတယ်” ဟူ၍ လင့်ဂျီအား ပြောပြ၏။ အီဗာ၏အသံမှာ ကြေကွဲဖွယ်ရာဖြစ်နေသည်။ သို့ပေမယ့် လင့်ဂျီမှာ အပါးတော်မြဲအဆင့်သာဖြစ်၍ မည်သို့မျှ မှတ်ချက်မချသာလေပေ။

သို့သော် ဧပြီလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ဟစ်တလာက ခေါ်သဖြင့် လင့်ဂျီရောက်သွားသော်အခါ၌ အီဗာ၏ ပြောစကားကို ဟစ်တလာအား ပြောပြလိုက်၏။ အတော်ကြာ ငြိမ်နေပြီးနောက် ဟစ်တလာသည် မြေအောက်စည်းဝေးခန်းမထဲတွင် ခေါက်တို့ခေါက်ပြန် လမ်းလျှောက်နေခဲ့သည်။ ခဏကြာလျှင် ဟစ်တလာက လင့်ဂျီဘက်သို့ လှည့်ကာ သူ၏ အီဗာဘရောင်းတို့ လက်ထပ်မည်ဖြစ်၍ အခန်းကို လက်ထပ်ပွဲအတွက် အဆင်သင့်ပြင်ဆင်ထားရန် အမိန့်ပေးလေတော့သည်။

“ဟောဒီစားပွဲမှာ ငါနဲ့ အီဗာ ထိုင်မယ်၊ သက်သေလက်မှတ်ထိုးသူတွေလည်း ထိုင်တယ်။ ဂိုးဘဲလ်တို့ကို လက်ထပ်ပေးမယ့် ဘုန်းတော်ကြီး ဝေါလ်တဝူနာကို အခေါ်လွှတ်ထားပြီး”

ဤသို့ပြောပြီးနောက် ဟစ်တလာသည် အခန်းမှ ရုတ်တရက်ထွက် သွားလေသည်။

လက်ထပ်ပွဲကို မွန်လွဲပိုင်းတွင် ပြုလုပ်ရန်ဖြစ်ပေ။ သို့သော် မြူနီစီ ယ်မြို့ပြအရာရှိတစ်ဦးဖြစ်သူ ဘုန်းတော်ကြီး ဝေါလ်တာဝဂ္ဂနာကို ခဲခဲယဉ်း ယဉ်း လိုက်လံရှာဖွေခေါ်ယူရသောကြောင့် သန်းခေါင်ယံ နံနက် ၁ နာရီ အချိန်ကျမှ လက်ထပ်ရပြီး၊ ဟစ်တလာနှင့် အီဗာတို့သည် အကြင်လင်မ ယားအစစ်ဘဝသို့ ရောက်ကြရလေတော့သည်။

ဤတွင်လည်း တစ်ကြိမ် မြေပုံအခန်းထဲ၌ ပါတီကလေးတစ်ရပ် ကျင်းပကြရသည်။ အခြားသူများ ရှန်ပိန်အရက်သောက်ကြ၏။ ဟစ်တလာ ကမူ သူ့လွှဲကံရည်ကိုသာ သောက်လေသည်။ အားလုံးပျော်ကြ၏။ ဘာ လင်မြို့ကို ရန်သူပိုင်းနေသည်ကိုပင် မေ့လျော့နေကြသည်။

အီဗာသည် ခပ်တည်တည် ခပ်မှန်မှန်ပင် နေတတ်သူဖြစ်သည်။ အချိန်ကား အပျော်ကြီးပျော်၍ အရွှင်ကြီးရွှင်နေကြသည်။ ထိုအချိန်က ဟစ် တလာနှင့် အီဗာတို့ ဇနီးမောင်နှံတို့အား များမကြာမီရက်ပိုင်းအတွင်း သေမင်း ကဆွဲခေါ်သွားမည်ကိုပင် တွေးမိသူမရှိသလောက်ပင်ဖြစ်သည်။ မင်္ဂလာပွဲ သည် နံနက် ၁ နာရီမှ ၃ နာရီအထိ ကြာမြင့်ခဲ့သည်။

ထို့နောက် ဟစ်တလာနှင့် အီဗာအရောင်းတို့ သူတို့ကိုယ်သူတို့ သတ်သေကြပြီးနောက် ဟိုင်းနဲလင့်ဂျ်သည် အလောင်းများကို စောင်များနှင့် လုံခြုံစွာရစ်ပတ်လိုက်ကြသည်။ ကိုယ်ရံတော် တမ်းသားနှစ်ဦးက ဟစ်တလာ ၏အလောင်းကို အပြင်သို့ ထုတ်ယူသွားသည်။ အီဗာ၏အလောင်းကိုမူ ဗိုလ်မှူး ဂူအင်ဂျ်ကဆိုသူက ပွေ့ထုတ်သွားသည်။ သေချိန်၌ အီဗာသည် အပြာရင့်ရောင်ပေါ်၌ အဖြူပြောက်ကလေးများရှိသော ပိုးဂါဝန်ကို ဝတ်ထား သည်။ အီတလီလုပ်ဖိနပ် အညှိုရောင်ကို စီးထားသည်။ လက်ကောက် တွင် ပလက်တီနမ်ဖြင့်လုပ်၍ စိန်စိထားသော လက်ပတ်နာရီကို ပတ်ထား သည်။ ထိုနာရီမှာ ဟစ်တလာ ချစ်လက်ဆောင်ပေးထားသော နာရီဖြစ်လျက် အီဗာအမြဲပတ်လေ့ရှိခဲ့သည်။

အပါးတော် ဟိုင်းနဲလင့်ဂျ်သည် ညနေ ၃း၃၀ နာရီတွင် အခြားသူ များနှင့်အတူ ဟစ်တလာနှင့် အီဗာတို့၏အလောင်းများကို ဓာတ်ဆီရွှံ့

လောင်း၍ မီးရှို့ကြသည်။ သို့သော် ဓာတ်ဆီမီးပီပီ ခဏနှင့် မီးကျ၍သွားသည်။ အလောင်းများကို မီးမစွဲသေးဘဲ အဝတ်များကိုသာ မီးလောင်ကျွမ်းနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဟစ်တလာသည် သူ့အလောင်းကို ပြာကျနေချင်ကြောင်း ဟိုင်းနဲလင့်ဂျီ နားလည်ထားသည်။ သို့သော် အလောင်းများမှာ မှတ်မိနိုင်လောက်သော အနေအထားတွင်ပင် ရှိနေသေးသည်။ ထိုစဉ် အတွင်းဝန်ကြီး မာတင်ဘော်မန်းသည် ဦးစီးဦးကိုင်ပြု၍ အလောင်းပြာကျနေမှုကို ဆောင်ရွက်သည်။ ဟစ်တလာသည် ဘော်မန်းအား တိတ်တဆိတ် အမိန့်ပေးထားခဲ့ဟန်တူလေသည်။

ဟိုင်းနဲလင့်ဂျီသည် တစ်နာရီမျှ စောင့်ကြည့်ပြီးနောက် မြေတိုက်ကြီးအတွင်းသို့ဝင်ကာ ဟစ်တလာ၏ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို အမိန့်အတိုင်း ဖျောက်ဖျက်ပစ်ရလေသည်။ နာရီအတော်ကြာပြီးနောက် 'မီးသဂြိုဟ်ရာသို့ ပြန်ရောက်လာခဲ့သောအခါတွင် ဟစ်တလာနှင့် အီဗာတို့အလောင်းများကို မတွေ့ရတော့ပေ။ ကိုယ်ရံတော် ကွန်မင်ဒိုတပ်သားများ၏ အပြောအရ ဟစ်တလာမောင်နှံ၏ အလောင်းများကို ရိုက်စတက်လွှတ်တော်များဘေး လျှို့ဝှက်သောနေရာ၌ မြှုပ်နှံထားလိုက်ကြပြီဟု သိရလေသည်။ ဟစ်တလာ၏ အလောင်းကို မီးရှို့ခဲ့သော မာတင်ဘော်မန်းသည် ဂျာမနီတို့ လက်နက်ချလုဆဲဆဲ ၁၉၄၅ မေလ ၁ ရက်နေ့ ညတွင် ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်သွားခဲ့သည်။ ယနေ့တိုင် သူ့အား ဖမ်းဆီးမိခြင်းမရှိဘဲ လွတ်မြောက်နေသည့် နာစီထိပ်တန်း စစ်ရာဇဝတ်ကောင်ဖြစ်သည်။ ဟစ်တလာ၏ ကိုယ်ရံတော် ဟိုင်းနဲလင့်ဂျီသည်လည်း လွတ်မြောက်ပြီးနောက် ၁၉၈၀ မတ် ၉ အသက် (၆၇)တွင် အနောက်ဂျာမနီနိုင်ငံ ဘရီမန်းတွင် ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။

တစ်ကမ္ဘာလုံးကို တုန်လှုပ်စေခဲ့သော ဂျာမနီအာဏာရှင် နာစီဟစ်တလာသည် ဤသို့ဖြင့် မထင်မရှား လောကကို စွန့်ခွာသွားခဲ့ရလေ သည်။ ဟစ်တလာ မီးသဂြိုဟ်ပြီးနောက် ၁၉၄၅ မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် ဟစ်တလာကွယ်လွန်သွားပြီးဖြစ်ကြောင်း သတင်းကို ဂျာမန်ရေဒီယိုမှ နေကြည့်ရလေသည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် ရုရှားတပ်နီတော်သည် ဘာလင်မြို့တော်ကို လုံးဝမိပြီး ၅ ရက်မျှအကြာ ၁၉၄၅ မေလ ၇ ရက်နေ့တွင် နာစီဂျာမနီသည် ချွင်းချက်မရှိ လုံးဝလက်နက်ချခဲ့လေသည်။ သို့ဖြင့် ၂၀ရာစု

စစ်ပွဲကြီးကား ပြီးသွားခဲ့လေသည်။ ကမ္ဘာ့စစ်မျက်နှာတွင် ဂျပန်တစ်နိုင်ငံ တည်းသာ ကျန်ရှိလျက်ရှိသည်။

ထို့နောက် ၁၉၄၅ ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်မှ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့အထိ ပို့စဒမ်မြို့တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဗြိတိန်၊ ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် တို့ ဆွဲဆောင်ဆွေးနွေး၍ ပို့စဒမ်စာချုပ်(Postdam Agreement) ကို ရေးထိုး ချုပ်ဆိုခဲ့ကြ သည်။ စာချုပ်မှာ ဒုတိယအပြီး ဂျာမနီနှင့်ပတ်သက်သော မူဝါဒကို ကြီးသုံး ကြီးတို့ သတ်မှတ်အတည်ပြုကြခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၄၅ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်းက ဘော်လ်တာ၌ မူကြမ်းချခဲ့သော သဘောထားပင်ဖြစ်သည်။

ထိုကွန်စရင့် ကျင်းပနေစဉ်ကပင် ၁၉၄၅ ဇူလိုင် ၂၆ ရက်နေ့တွင် ပို့စဒမ်ကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်ကာ ဂျပန်နိုင်ငံအား လက်နက်ချရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ကြေညာချက်ကို အမေရိကန်သမ္မတ ရှုစဘွဲ့၊ တရုတ်သမ္မတချန်ဘော့ရှိန်နှင့် ဗြိတိသျှဇန်ကြီးချုပ် ချာချီတို့ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံအနေဖြင့် စစ်နိုင်ရန် မျှော်လင့်ချက်မရှိသော်လည်း ဂျပန် အာဏာပိုင်အသိုင်းအဝန်းတွင် ပို့စဒမ်ကြေညာချက်အား လက်မခံရေး အငြင်းပွားနေခဲ့သည်။ ထိုသို့ နောင်နှေးနေစဉ်အတွင်း ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၆ ရက်နေ့၊ နံနက် ၉ နာရီ ၁၅ မိနစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ ဟွန်ရှူကျွန်းပေါ်ရှိ ဟီရိုရှီးမားမြို့(Hiroshima) ပေါ်သို့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် အဏုမြူဗုံးတစ်လုံး ကြဲချခဲ့သည်။ အဆိုပါဗုံးကြောင့် ဟီရိုရှီးမားမြို့တွင် နေထိုင်သူလူဦးရေ ၃၄၄,၀၀ ရှိသည့်အနက် သေဆုံးသူနှင့် ပျောက်ဆုံးသူဦးရေ ၇၀၀၀၀နှင့် ဒဏ်ရာရသူပေါင်း ၆၈၀၀၀ ရှိခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးရက်အကြာ ဩဂုတ်လ ၉ ရက်နေ့ နံနက် ၁၁ နာရီ ၃၀ မိနစ်တွင် ဂျပန်နိုင်ငံ ကျွန်းကျွန်းပေါ်ရှိ နာဂါဆက်ီး(Nagasaki)မြို့ပေါ်သို့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက နောက်ထပ် အဏုမြူဗုံးတစ်လုံး ကြဲကျချပြန်သည့်။ ဒုတိယဗုံးကြောင့် လူပေါင်း ၃၅၀၀၀ သေဆုံးပြီး၊ ၆၀၀၀၀ ကျော် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ အဏုမြူဗုံးနှစ်လုံးကြောင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရသူများမှာ ယနေ့အထိ သားစဉ်မြေးဆက် ခံစားနေကြရဆဲဖြစ်သည်။

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုကလည်း ဆိုဗီယက်၊ အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိန် ကြီးသုံးကြီးသဘောတူညီချက်အရ ၁၉၄၅ ဩဂုတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင်

ဂျပန်နိုင်ငံကို စစ်ကြေညာပြီး ဆိုဗီယက်တပ်များသည် ဂျပန်လက်အောက်
ရှိ မန်ချူးရီးယားပြည်ကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ပြီး မန်ချူးရီးယားပြည်သူအား
ဖက်ဆစ်တို့လက်မှ ကယ်တင်ခဲ့သည်။

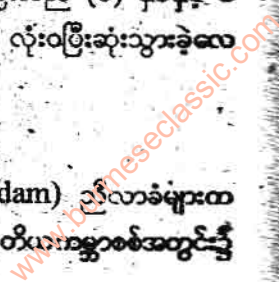
မဟာမိတ်လေယာဉ်များကလည်း ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုမြို့အပါအဝင်
မြို့ကြီးများနှင့် စစ်အခြေစိုက်စခန်းများကို ဩဂုတ်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင်
ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ပြန်သည်။

ထို့နောက် ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်ဧကရာဇ်ဘုရင် ဟိရို
ဟိတိုသည် အစိုးရနှင့်စစ်ဘက်ဆိုင်ရာအကြီးအကဲများကို အစည်းအဝေး
ခေါ်ယူပြီး တိုင်းပြည် ဆက်လက်မနစ်နာစေရန် ပိုမိုဒေသကြေညာချက်ကို
လက်ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့သည်။ ထိုနေ့ည ၁၁ နာရီတွင်
ဂျပန်အစိုးရသည် မဟာမိတ်လေးနိုင်ငံသို့ ပို့စခမ်ကြေညာချက်ကို ချွင်းချက်
မရှိလက်ခံကြောင်း အကြောင်းပြန်ကြားခဲ့သည်။

ယင်းနောက် ၁၉၄၅ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်ဧကရာဇ်
ဘုရင် ဟိရိုဟိတိုက လက်နက်ချကြောင်း တိုင်းပြည်သို့ အသံလွှင့်ကြေညာ
ခဲ့သည်။ ဂျပန်တို့၏ လက်နက်ချအခမ်းအနားကို ၁၉၄၅ စက်တင်ဘာ ၂
ရက်နေ့တွင် ဂျပန်ပင်လယ်အော်၌ ရပ်နားထားသော အမေရိကန်စစ်သင်္ဘော
မစ်ဆူရီ(Missouri) ပေါ်၌ ကျင်းပကာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မက်အာသာနှင့်
မဟာမိတ်စစ်ဗိုလ်ချုပ်များ ရှေ့မှောက်တွင် ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အုမဲဇူယိုချိရှိဟို
(Gen. Umezū Yoshijiro) က လက်နက်ချစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုး
ခဲ့လေသည်။ ယင်းနေ့ကို 'ဗွီဂျေ-ဒေ' (VJ-Day) ခေါ် ဂျပန်ကို အောင်
နိုင်သောနေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ၁၉၃၉ စက်တင်ဘာလ
၁ ရက်နေ့တွင် စတင်ခဲ့သော ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးသည် (၆) နှစ်နှင့် ၁
ရက်အကြာ ၁၉၄၅ စက်တင်ဘာ ၂ ရက်နေ့တွင် လုံးဝပြီးဆုံးသွားခဲ့လေ
သည်။

စစ်တရားသုံးများအရေ

ယော်လီတာ(Yalta) နှင့် ပိုစခမ်(Potsdam) ညှိလာခံများက
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဥပဒေကို စစ်ဆင်၍ပြီးခဲ့သော ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း၌

မင်းသီးရမိသူ စစ်သုံ့ပန်းများ၊ အရပ်သားများအား အစုလိုက်အပြုံလိုက် လူမဆန်စွာ ညှဉ်းပန်းသတ်ဖြတ်သည်။ ရောမစစ်ရာဇဝတ်များကို ကျူးလွန် ခဲ့သော စစ်တရားခံများကို အပြစ်ပေးနိုင်ရန် မူသစ်တစ်ရပ် ချမှတ်ခဲ့၏။ ထိုမူသစ်အရ စစ်တရားခံများ၏ စာရင်းကို ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ တွင် ကြေညာခဲ့သည်။ ဂျာမနီနိုင်ငံ၊ နုရင်ဘာ့ခ်မြို့၌ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စစ်တရားရုံး ဖွင့်လှစ်၍ နာဇီစစ်တရားခံ ၂၂၂ ဦးအား စစ်ဆေးပြီး ၁၁ ဦးကို ၁၉၄၆ အောက် ဂိုဘာလတွင် ကြီးပေးကွပ်မျက်ခဲ့သည်။ မာတင် ဟောမန်းမှာ မျက်ကွယ်၌ ကြီးပေးပြစ်ဒဏ်ခံရသော်လည်း လွတ်မြောက်နေခဲ့ သည်။ ကျိန်လူများကို တစ်သက်တကျွန်းထောင်ဒဏ်နှင့် နှစ်ရှည်ထောင်ဒဏ် များ ချမှတ်ခဲ့သည်။

ဂျပန်စစ်တရားခံ (၂၈) ဦးအား မြန်မာ၊ မလေး၊ ယိုးဒယား (ထိုင်း)၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ စင်ကာပူ၊ ဘိုနိုယို၊ ဖိလစ်ပိုင်နှင့် တရုတ်ပြည်ကြီးအပါအဝင် နိုင်ငံအသီးသီးမှ လူပေါင်းသန်းချီ၍ ရက်စက်စွာ ညှဉ်းပန်းသတ်ဖြတ်မှု အပါအဝင် စွဲချက်ပေါင်း (၅၅) ခုဖြင့် တိုကျိုစစ်ခုံရုံး၌ ကြားနာစစ်ဆေးခဲ့ သည်။

တိုကျိုစစ်ခုံရုံးကို ၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ မေလ ၃ ရက်နေ့တွင် စတင်ဖွင့် လှစ်၍ တရားလိုဘက်မှ တင်ပြသည့် သက်သေပြချက်များနှင့် သက်သေခံ ပစ္စည်းများကို အသေးစိတ်စစ်ဆေးမေးမြန်းခဲ့ရာ ၁၉၄၇ ဇန်နဝါရီလ ၂၄ ရက်တွင် အပြီးသတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ လပေါင်း ၂ နှစ် ၆ လကျော် တိုင်တိုင် စစ်ဆေးလာခဲ့ရသော တိုကျိုစစ်ခုံရုံး၏ သက်တမ်းအတွင်း တရားခံ ၂၈ ယောက်အနက် ထရားခံ ၂ ယောက်လျော့သွားပြီး ၂၆ ယောက်သာ ကျန်ရှိတော့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် တရားခံတစ်ဦးဖြစ်သူ ဂျပန် ရေတပ်မတော်မှ ရေကြောင်းဗိုလ်ချုပ်ကြီး နုဒါနီနှင့် အခြားတရားခံတစ်ဦး ဖြစ်သူ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မတ်ဆုအိုကာတို့သည် စစ်ခုံရုံး စတင်ဖွင့်လှစ် ခဲ့ပြီးနောက် များမကြာမီမှာပင် မမာမကျန်းဖြစ်ကာ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ကြ သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

တဖန် ၁၉၄၈ နိုဝင်ဘာတွင် တရားခံများအား ရုံးတော်မှ အပြစ်ရှိ မရှိ ဆုံးဖြတ်၍ စီရင်ချက်ချသည့်အချိန်တွင် တရားခံ ၂၆ ယောက်အနက်

နောက်ထပ် တရားခံတစ်ယောက် ပါဝင်လာခြင်းမရှိတော့ဘဲ ၂၅ ယောက်သာ တွေ့ကြရပြန်သည်။ ထိုသို့ စီရင်ချက်ချရာတွင် ပါဝင်ခြင်းမရှိဘဲ ကြွင်းကျန်နေသည့် တရားခံမှာ ဒေါက်တာ အိုကာဝါဖြစ်သည်။ ဒေါက်တာ အိုကာဝါအား ထိုသို့ စီရင်ချက်ချသည့်အချိန်တွင် သူသည် ရုံးတော်တွင် အမှုစစ်ဆေးနေစဉ်ကာလအတွင်း စိတ်ဖောက်ပြန်လာကာ ဦးနှောက်ပျက်သွားခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

သို့ဖြင့် ၁၉၄၈ နိုဝင်ဘာလတွင် တိုက်မှုစစ်ခုံရုံးသည် တရားခံ ၂၅ ယောက်အနက် စစ်တရားခံ အမှတ် ၁ ဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တိုဂျီနှင့် တကွ အီတာဂါကီ၊ ဟိရိုတာ၊ ကီမူရာ၊ မတ်ဆုအိ၊ ဒိုအီဟာရာ၊ မုတို စသည့်တရားခံ (၇) ဦးတို့ကို သေဒဏ်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် တိုဂိုမှာ ထောင်ဒဏ်အနှစ် ၂၀ နှင့် ရိုဂဲမစ်ဆုမှာ ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ် အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းခံရသည်။ ကျန်တရားခံ ၁၈ ယောက်တို့မှာ ထောင်ဒဏ် တစ်သက် အပြစ်ပေးခြင်း ခံခဲ့ကြရသည်။

သို့ဖြင့် ဂျင်နရယ်တိုဂျီအပါအဝင် တရားခံ (၇) ယောက်တို့ကို ၁၉၄၈ ဒီဇင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် နံနက်စောစောတွင် ကြိုးပေးကွပ်မျက်လိုက်လေသည်။

ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ပွားနေစဉ်မှာပင် ဂျပန်နှင့် ဂျပန်တို့ကို အောင်နိုင်ရေးအတွက် အတူလက်တွဲကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ချာချီနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသမ္မတ ဖရင်ကလင်ရုစဘာ့လ်တို့သည် ကမ္ဘာကြီး၏ အနာဂတ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အခြေခံအချက် (၈) ချက်ကို အတည်ပြုခဲ့ကြသည်။ အတ္တလန္တိတ်ပင်္ဠိညာဉ်စာတမ်းဟု အမည်တွင်ခဲ့သော ယင်းအခြေခံအချက် ၈ ချက်ကို ၁၉၄၂ ဇန်နဝါရီလတွင် ၂၆ နိုင်ငံကိုယ်စားလှယ်တို့က ဝါရှင်တန်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ ညီညွတ်သည့် နိုင်ငံများ၏ ကြေညာချက်အရ အမည်ရသည့် Declaration by United Nations ဟူ၍ အမည်ပေးခဲ့သည်။

ထို့နောက် ၁၉၄၄ ဩဂုတ်လတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဝါရှင်တန် ဒမ်ဘာတန်အုတ်၌ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ (UNO) ထူထောင်ရေးနှင့်

ပတ်သက်ပြီး အမေရိကန်၊ ဗြိတိန်၊ တရုတ်နှင့် ဆိုဗီယက်တို့က တင်ပြသည့် အဆိုပြုချက်များကို ၃၉ နိုင်ငံမှ ကိုယ်စားလှယ်များက အတည်ပြုပေးခဲ့ကြသည်။

ယင်းနောက် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့တွင် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၅ ရက်မှ ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းရေးဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံ၌ နိုင်ငံပေါင်း ၅၀ မှ ကိုယ်စားလှယ်များက ကုလသမဂ္ဂပဋိညာဉ်

စာတမ်းကို ရေးဆွဲခဲ့ကြသည်။ ရေးဆွဲပြီးနောက် ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ပဋိညာဉ်စာတမ်းကို ကိုယ်စားလှယ် ၅၀ က အတည်ပြုလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ ညီလာခံတွင် ပါဝင်ခြင်းမရှိသော ပိုလန်နိုင်ငံသည်သည့် နောက်ပိုင်းတွင် ပါဝင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့

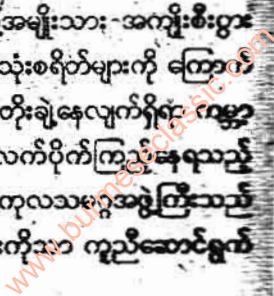
သောကြောင့် ကနဦးလက်မှတ် ရေးထိုးသူ (၅၁) နိုင်ငံ ပါဝင်ခဲ့လေသည်။

ဤသို့ဖြင့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးသည် ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် တရားဝင်ရှိလာခဲ့ရာ ယခုအခါ ၆၉ နှစ်အတွင်းသို့ ချင်းနင်းဝင်ရောက်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး စတင်ဖွဲ့စည်းစဉ်က အဖွဲ့ဝင် (၅၁) နိုင်ငံသာ ရှိသော်လည်း ယခုအခါ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ၆၈ ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ ကျင်းပည့်အချိန်အထိ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံပေါင်း ၁၉၃ နိုင်ငံရှိလာခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂသက်တမ်း ၆၉ နှစ်သက်တမ်းအတွင်း အဓိကရည်မှန်းချက်ဖြစ်သော အနာဂတ်လူသားများ၊ မျိုးဆက်များအား စစ်မက်ဘေးအန္တရာယ်ဆိုး မကြုံရလေအောင် ကာကွယ်တားဆီးရန်နှင့် လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော လူနေမှုဘဝအဆင့်အတန်းများ ဖန်တီးရေးကို ကူညီစောင့်ရှောက်ရန် သန့်ဋ္ဌာန်ကြီးများကို အထိုက်အလျောက် အောင်မြင်စွာ ဖြည့်စွမ်းနိုင်ခဲ့သည်။ သို့သော် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးသည် တတိယ

ကမ္ဘာစစ်ကို ရှောင်လွှဲနိုင်ခဲ့သော်လည်း မျက်မှောက်ကာလအထိ ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသော ဒေသန္တရစစ်ပွဲများကိုမူ ဟန့်တားနိုင်ခြင်းမရှိပေ။ ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ၌ တချက်လွတ်တားမြစ်ပိတ်ပင်ခွင့် အမိန့်အာဏာ ဗီတို (Veto) ကို ကြီးငါးကြီး (အမေရိကန်၊ ဗြိတိန်၊ ရုရှား၊ ပြင်သစ်၊ တရုတ်) တို့၏ လက်ထဲတွင် အပ်နှံထားရာ အာဏာရှင်စနစ် ဖြုတ်ချရေး၊ ဒီမိုကရေစီနှင့် လူ့အခွင့်အရေး၊ လူသားမျိုးနွယ်တစ်ရပ်လုံး ဆေးကြောပျက်သုဉ်းစေမည့် နျူကလီးယားလက်နက်၊ ဓာတုလက်နက်များ ပျက်သိမ်းရေးနှင့် နျူကလီးယားလက်နက်များ သယ်ဆောင်နိုင်သည့် ဒုံးပျံများ စမ်းသပ်မှု ပိတ်ပင်ရေးတို့၌ မိမိတို့နိုင်ငံ၏ အကျိုးစီးပွားကိုသာ ရှေ့တန်းတင် စဉ်းစားဆုံးဖြတ်နေသောကြောင့် အောင်မြင်မှုမရရှိပေ။ ကြီးငါးကြီးအနက် တရုတ်နိုင်ငံသည် တစ်ပါတီစစ်အာဏာရှင်စနစ် ကျင့်သုံးလျက်ရှိပြီး၊ ရုရှားသည် ဟန့်ပြီဒီမိုကရေစီစနစ် ကျင့်သုံးနေသော စစ်အာဏာရှင်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းနှစ်နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဒီမိုကရေစီနှင့် လူ့အခွင့်အရေးကို အဖောက်ပြန်ဆုံးသော အင်အားကြီးနိုင်ငံများ ဖြစ်ကြပြီး အာဏာရှင်နိုင်ငံများ၊ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်သော နိုင်ငံများကိုလည်း အကာအကွယ်ပြုထားသည့်အပြင် အာဏာရှင်စနစ် တည်မြဲရေးအတွက် နောက်ကွယ်မှ အားပေးကူညီ၍ စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများ၊ အကြံဉာဏ်များ၊ ငွေကြေးများ ထောက်ပံ့ပေးလျက်ရှိသည်။ ကမ္ဘာစစ်ကြီးနှစ်ခု ပြီးဆုံးချိန်မှစ၍ မျက်မှောက်ကာလနှစ် ၆၀ ကျော်ကာလအတွင်း ဒေသန္တရကန့်သတ် စစ်ပွဲများ အကြိမ် ၁၇၀ ခန့် ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ သေဆုံးသူပေါင်း ၃၅ သန်းကျော်ခန့်အထိရှိသောကြောင့် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးနှင့် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးနှစ်ခု သေဆုံးမှုထက် များပြား နေပေသည်။

ထို့ပြင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံကြီးများသည် မိမိတို့အမျိုးသား အကျိုးစီးပွားအတွက် အပြိုင်အဆိုင် စစ်အုပ်စုများဖွဲ့ကာ စစ်အသုံးစရိတ်များကို ကြောက်ခမန်းလိလိတိုးမြှင့်၍ စစ်အင်အားကို အဆမတန် တိုးချဲ့နေလျက်ရှိရာ ကမ္ဘာကုလသမဂ္ဂကြီးသည် မည်သို့မျှမတတ်နိုင်ဘဲ လက်ပိုက်ကြည့်နေရသည့် အနေအထားရှိသည်။ တစ်နည်းဆိုရသော် ကမ္ဘာကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးသည် ရပ်ကွက်သာရေး၊ နာရေးကိစ္စ၊ လူမှုရေးကိစ္စများကိုသာ ကူညီဆောင်ရွက်

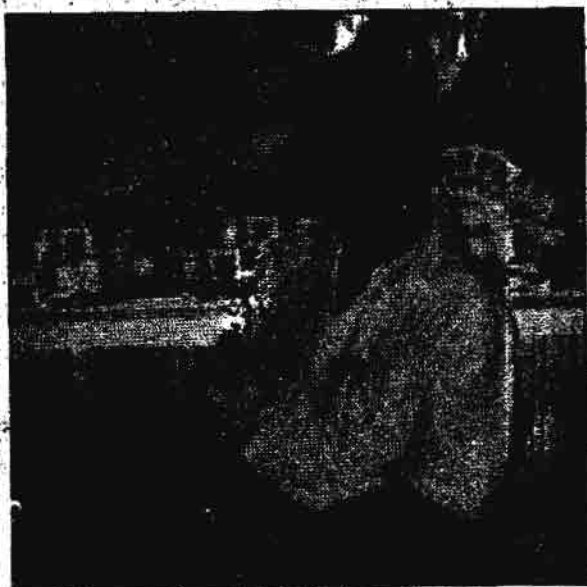

ပေးနေရသော ရပ်ကွက်ဓမ္မာရုံအဆင့်လောက်သာ ရှိပြီး၊ ဒေသန္တရကန်သတ် စစ်ပွဲများ၊ စစ်အင်အားတိုးချဲ့နေမှုများ၊ ဒီမိုကရေစီနှင့် လူ့အခွင့်အရေး၊ ဘာသာရေးအစွန်းရောက်အကြမ်းဖက်မှု၊ သတ်ဖြတ်မှုများကိုမှ ထိန်းသိမ်းကာ ကွယ်နိုင်စွမ်းမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရလေသည်။

မည်သို့ဆိုစေ လူသားအားလုံးသည် စစ်ကိုရှောင်လွှဲနိုင်သော်လည်း ငြိမ်းချမ်းရေးကို ရှောင်လွှဲမရဆိုသကဲ့သို့ ကမ္ဘာကြီး ငြိမ်းချမ်းသာယာရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လူသားတိုင်း အသိစိတ်ဓာတ်အပြည့်ဖြင့် ဝိုင်းဝန်းကာကွယ်ရန်မှာ လူသားတိုင်း၏ တာဝန်ပင်မဟုတ်ပါလော။

ကိုးကားသောစာနယ်ဇင်းများ

- ၁။ Manveli, Roger and Heinrich Faenkel, **Adolf Hitler**, Grafton Books, 1978
- ၂။ John Toland, **Adolf Hitler** Ballantine Books Edition, 1977.
- ၃။ လင်းယုန်မောင်မောင်၊ ဟစ်တလာ၊ ရှာပြည့်စာအုပ်တိုက် သတ္တမ အကြိမ် ၂၀၀၆။
- ၄။ လင်းယုန်မောင်မောင်၊ တိုက်စစ်နည်းမှတ်တမ်းများ စိတ်ကူးချိုချို စာအုပ်တိုက်၊ တတိယအကြိမ် ၂၀၁၁။
- ၅။ မောင်ဝံသာ၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိအတိခါန့် Myanmar Heritag Publication ပြန်ကြမ်း ၂၀၀၇။
- ၆။ ဇိုလ်မှူးချစ်ကောင်း၊ နိုင်ငံရေးအတိခါန့် ကလောင်ပျံစာအုပ်တိုက်၊ ပြန်ကြမ်း ၁၉၆၇။
- ၇။ သန်းဝင်းလှိုင် “ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ဒိုင်ယာရီ” ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၆ ရက်၊ မိုးမခေတ္တလှိုင်းမီဒီယာ။

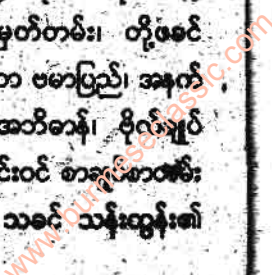
သန်းဝင်းလိုဠိ

အမည်ရင်းဦးသန်းဝင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၅၈ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၌ အမိဒေါ်တင်အေး (ကွယ်လွန်)၊ အဖဦးစိန်ထွန်း (ဗေဒင်လက္ခဏာဆရာ)(ကွယ်လွန်)တို့မှ ဖွားမြင်သည့် တစ်ဦးတည်းသောသားဖြစ်သည်။

ငယ်စဉ်က စာပေနှင့်ပန်းချီဝါသနာထုံ၍ ကျောင်းနံရံကပ်စာစောင်တို့တွင် ဆောင်းပါးများရေးသားကာ ပန်းချီသရုပ်ဖော်ပုံများ ဖော်ဆောင်ခဲ့သည်။ ကျောင်းပန်းချီပြိုင်ပွဲ၌ ဆုအကြိမ်ကြိမ်ရရှိခဲ့သည်။ ကျောင်းနေစဉ်ထပ်မံကျောင်းစာကြည့်တိုက်မှူးအဖြစ် အကြိမ်ကြိမ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ထို့နောက် ၁၀ တန်းအောင်မြင်ပြီးနောက် ၁၉၈၈ ပြည့်နှစ်တွင်
 တစ်မတော် (လေတပ်) သို့ ဝင်ရောက်၍ စစ်မှုထမ်းရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၇
 ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလထုတ် သင့်ဘဝမဂ္ဂဇင်းပါ အနာဂတ်အာကာသလွန်းပျံယာဉ်
 သိပ္ပံ ဆောင်းပါးဖြင့် စာပေနယ်သို့ စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၂ တွင်
 တစ်မတော် (လေတပ်) မှ နုတ်ထွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ် ထုတ်ဝေခဲ့သော
 ကျောက်မျက် ရတနာလက်စွဲ စာအုပ်သည် ပထမဆုံး လုံးချင်းစာအုပ်ဖြစ်ပြီး
 ဆက်လက်၍ နေမဝင်သေးသည့်ဘုရင်များ (ပါ ဒုတွဲ)၊ လူတိုင်းအတွက်
 သုတဗေဒင်၊ ရုပ်တုမှပြောသော မြန်မာ့သမိုင်းဝင် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများ၊ ၂၀
 ရာစု မြန်မာ့သမိုင်းကို ပြောပြနေသောနေ့ရက်များ၊ အနှစ်ချုပ်မြန်မာ့သမိုင်း
 အတိအကျ (ပါ ဒုတွဲ)၊ ၂၀ ရာစု အကျော်ကြားဆုံး အာရှခေါင်းဆောင်များ၊
 အသုံးချပညာပညာရှင်များ၊ အကျော်စေယျာစာဆိုတော်များ၊ မြန်မာ့သမိုင်းတွင်
 မေ့ပျောက်၍မရသော အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊
 ဥဩအော်မြည် ကျန်းကောင်တည်း၊ နိယံချွဲဆန်ကျင်ရေး ငြိမ်းချမ်းရေးဖခင်ကြီး
 ရှိုးချစ်စာဆိုတော်ကြီး သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ နီပေါနန်းကျဘုရင်၊ ဒုတိယ
 ခြောက် အယ်လီဘောက်ဘုရင်မ၊ ဂျပန်ဧကရာဇ်ဘုရင်၊ နိုင်ငံ့ဥသျှောင်ခင်း
 ဧကရာဇ်များ၊ နိုင်ငံတော်လုပ်ကြံမှု တရားခံဂဠုန်ဦးစော၏ နောက်ဆုံးနေ့များ၊
 သူတို့မြင်သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၊ ဒေါက်တာဘမော်၏ နိုင်ငံရေးဆောင်
 ရွက်ချက်များ၊ ၁၉ ရာစု မြန်မာ့သမိုင်းကို ပြောပြနေသော နေ့ရက်များ၊
 အထင်ကရ မြန်မာ့နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ၊ မြန်မာ့သမိုင်းတစ်ကွေ့မှ
 နိုင်ငံခြားသားများ အာဇာနည်နေ့ကိုဖြင့် အမေ့သင့်ပါ။ လူငယ်ဂုဏ်ရည်
 ဖြင့်တက်စေဖို့၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဘွဲ့ကဗျာနှင့် သီချင်းများ တော်လှန်ရေး
 ကောင်စီ ဘာကြောင့်အာဏာသိမ်းခဲ့သလဲ စသည်တို့ ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့
 သည်။ သို့သော် ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုဘဝနှင့် စာပေမှတ်တမ်း၊ တို့ဖခင်
 ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဘာမှာခဲ့သလဲ၊ ရုန်းထွက်ခဲ့ရသော ဗမာပြည်၊ အနက်
 ဖော်ရခက်သော နေ့စဉ်သုံး မြန်မာဝေါဟာရများ အတိအကျ၊ ဗိုလ်ချုပ်
 အောင်ဆန်း၏ ဘဝနှင့် မာတ်ပုံ မှတ်တမ်း၊ မြန်မာ့သမိုင်းဝင် စာအုပ်စာတမ်း
 များ၊ လူငယ်နီတိ၊ နှစ် ၃၀၀ နိုင်ငံရေး အတိအကျ၊ သခင် သန်းထွန်း၏

အတိတ် ပစ္စုပ္ပန် အနာဂတ်ပုံရိပ် ရှေးခေတ်မြန်မာ စစ်ပညာ အတိတ်စာနံ၊ အာဏာရှင်ဗိုလ်နေဝင်း၏ စာတ်သိမ်းပိုင်း၊ နေပြည်တော် မင်းသားကြီး၊ မြန်မာ့နန်းစဉ်ရတနာနှင့် နန်းခေလေ့ သုတေသနစာတမ်းများ၊ သခင်ဋီကာသစ် စသည့် စာအုပ်များသည် ယနေ့တိုင် မထုတ်ဝေရသေးပေ။

ယခင်က သုတစွယ်စုံ မဂ္ဂဇင်းတွင် ဝင်ထိုင်ဆောင်းပါးရှင်အဖြစ် ၁၉၈၆ မှ ၁၉၉၆ ခုနှစ်အထိ (၁၀) နှစ်တိုင်တိုင်ရေးသားခဲ့သည်။ ထို့ပြင် မြန်မာ့ရေးကွက်စီးပွားရေးဂျာနယ် နှင့် မြရိပ်ညို ဂျာနယ်တို့တွင် ပထမဆုံး တာဝန်ခံ ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ယင်းဂျာနယ် အယ်ဒီတာချုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ သည်။ သန်းဝင်းလှိုင်ကလောင်အမည်အပြင် သိပ္ပံချစ်သူ၊ ရွှေပြည်အောင်၊ စိန်လှိုင်တင်၊ နေရဲစွမ်း၊ ပြည်ဟိန်းအောင်၊ သန်းရွှေနိုင် စသည့် ကလောင်ကွဲ များဖြင့် ပီတောက်ပွင့်သစ်၊ မြန်မာသစ်၊ နွယ်နီ၊ စံပယ်ဖြူ၊ ချယ်ရီ၊ မုခ၊ နှလုံးအိမ်၊ ပေပူးလွှာ မဂ္ဂဇင်းများ၌ ရေးသားခဲ့သည်။ ယခုအခါ မိုးမခ၊ ခေတ်ပြိုင်၊ သစ္စာ၊ မိုးကြိုး၊ ချိုးလင်းပြာ၊ အလင်းအိမ် စသည့် အင်တာနက် စာမျက်နှာများ၌ သမိုင်းဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးများနှင့် စာပေဆိုင်ရာ ဆောင်းပါး များ ရေးသားလျက်ရှိသည်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလတွင် နအဖစစ်အစိုးရက ရုပ်တုမှပြောသော မြန်မာ့သမိုင်းဝင် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများ စာအုပ်ကိုအကြောင်းပြု၍ ပုဒ်မ ၁၇/၂၀ ဖြင့် ထောင်ဒဏ် ၇ နှစ်ချမှတ်ခဲ့ရာ အင်းစိန်၊ သာယာဝတီထောင်များ၌ ရက်ပေါင်း ၂၃၈၇ ရက် (၆ နှစ် နှင့် ၈ လ) တိတိကျချဲပြီးနောက် ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက်နေ့တွင် သာယာဝတီထောင်မှ ပြန်လည် လွတ်မြောက်လာခဲ့သည်။ လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီးနောက် သမိုင်းဆိုင်ရာစာပေများ ဆက် လက်ရေးသားခဲ့ရာ သမိုင်းဆိုင်ရာစာအုပ် စုစုပေါင်း (၁၅) အုပ် ပိတ်ပင် တားမြစ်ခြင်းခံရပြီး နအဖစစ်အစိုးရက ၎င်းအား ပြန်လည်ဖမ်းဆီးရန် စီစဉ်နေသည်ကို ကြိုတင်သိရှိခဲ့သဖြင့် ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ ခေတ္တတိမ်းရှောင်လာခဲ့သည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် ဒီမိုကရေစီမိခင်ကြီး ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်စာအုပ်ကို ရေးသားထုတ်ဝေ၍ စာပေမြတ်နိုးသူများ အားလုံးကို မေတ္တာဖြင့် ဖြန့်ဝေပေးခဲ့

သည်။ ယင်းနောက် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ နိုင်ငံရေးအတွေးအမြင်များ၊
 အကျော်ဇောယုတ်မာ အမျိုးသမီးများ၊ မေ့ပျောက်၍မရသော အာဇာနည်နေ့၊
 ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ လက်ရွေးစင် မိန့်ခွန်းပေါင်းချုပ်၊ ဥူးထူသရိယ
 (သို့မဟုတ်) အမှောင်ခွင်း၍ အလင်းဆောင်နေသူ စသည့်စာအုပ်များ ရေး
 သား ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ယခုအခါ တတိယနိုင်ငံ၌ အခြေချနေထိုင်ရန်
 ငြင်ဆင်လျက်ရှိပြီး SAW အထက်တန်း ကျောင်း၌ ၇၊ ၈၊ ၉၊ ၁၀ တန်း
 ထောင်းသားများကို မြန်မာဘာသာနှင့် သမိုင်းဘာသာရပ်များကို ၂၀၁၀
 မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လအထိ ပို့ချခဲ့သည်။ ယခုအခါ သမိုင်းဆိုင်ရာ
 စာပေများ ပြုစုလျက်ရှိသည်။

ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာ

Ph : (66) 897033128

(ခေတ္တ) ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မဲဆောက်မြို့။

Email : jamesparr007@gmail.com

